

INFORMATÍVNE KONSOLIDOVANÉ ZNENIE

Opatrenie

Ministerstva financií Slovenskej republiky

zo 14. novembra 2007

č. MF/24342/2007-74

ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a účtovej osnove pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania v znení opatrenia z 27. novembra 2008 č. MF/24485/2008-74, opatrenia z 12. marca 2009 č. MF/10294/2009-74, opatrenia z 3. decembra 2009 č. MF/25238/2009-74, opatrenia z 26. novembra 2010 č. MF/25000/2010-74, opatrenia z 13. decembra 2011 č. MF/26582/2011-74, opatrenia z 20. novembra 2013 č. MF/17613/2013-74, opatrenia z 3. decembra 2014 č. MF/22612/2014-74, opatrenia z 2. decembra 2015 č. MF/19760/2015-74, opatrenia z 19. septembra 2018 č. MF/13135/2018-74 a opatrenia z 5. decembra 2018 č. MF/16715/2018-74

Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Základné ustanovenie

(1) Týmto opatrením sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a účtovej osnove pre politické strany, politické hnutia,¹⁾ občianske združenia,²⁾ záujmové združenia právnických osôb,³⁾ cirkvi a náboženské spoločnosti,⁴⁾ neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby,⁵⁾ nadácie,⁶⁾ neinvestičné fondy⁷⁾ a ďalšie právnické osoby,⁸⁾ ktoré účtujú v sústave podvojného účtovníctva, a ktorých nezisková činnosť vyplýva z osobitného predpisu, na základe ktorého vznikli (ďalej len „neziskové účtovné jednotky“).

(2) Podľa tohto opatrenia nepostupujú účtovné jednotky, na ktoré sa vzťahujú postupy účtovania podľa osobitných predpisov.⁹⁾

(3) Účtová osnova pre neziskové účtovné jednotky je prílohou k tomuto opatreniu.

§ 2

Deň uskutočnenia účtovného prípadu

(1) Dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň, v ktorom dôjde k vzniku pohľadávky a záväzku, platbe záväzku, inkasu pohľadávky, postúpeniu pohľadávky, vkladu pohľadávky, poskytnutiu alebo prijatiu preddavku, prevzatíu dlhu, výplate alebo prevzatíu hotovosti, nákupu alebo predaju peňažných prostriedkov alebo cenných papierov v cudzej mene, pripísanie cenných papierov na účet, dohodnutiu a vyrovnaníu obchodu s cennými papiermi, devízami, splneníu dodávky, zisteníu manka, schodku na majetku, prebytku majetku, škody, pohybu majetku vo vnútri účtovnej jednotky a k ďalším skutočnostiam vyplývajúcim z osobitných predpisov alebo vnútorných podmienok účtovnej jednotky, ktoré sú predmetom účtovníctva a ktoré v účtovnej jednotke nastali alebo o ktorých sú k dispozícii potrebné doklady, ktoré dokumentujú tieto skutočnosti.

(2) Pri nehnuteľnosti obstaranej na základe zmluvy, kde sa vlastníctvo nadobúda povolením vkladu do katastra nehnuteľností¹⁰⁾ a do nadobudnutia vlastníctva nadobúdateľ nehnuteľnosť užíva, dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň prevzatia nehnuteľnosti nadobúdateľom. Ak je návrh na vklad do katastra nehnuteľností zamietnutý, účtovné zápisy sa zrušia.

(3) Účtovným prípadom ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, je účtovanie skutočností

a) podľa § 2 ods. 2 zákona, pri ktorých sa účtovný zápis uskutočňuje iba ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka,

¹⁾ Zákon č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach.

²⁾ Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 20f až §20j zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ Zákon č. 218/1949 Zb. o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností štátom v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ Zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ Zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

⁷⁾ Zákon č. 147/1997 Z. z. o neinvestičných fondoch a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1996 Z. z. v znení zákona č. 335/2007 Z. z.

⁸⁾ Napríklad § 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, § 5 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 455/2004 Z. z., zákon č. 619/2003 Z. z. o Slovenskom rozhlas v znení neskorších predpisov, zákon č. 16/2004 Z. z. o Slovenskej televízii v znení neskorších predpisov, § 17 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 46 zákona č. 540/2007 Z. z. o audítoroch, audite a dohľade nad výkonom auditu a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ Napríklad opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 16. decembra 2002 č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov (oznámenie č. 740/2002 Z. z.), opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky (oznámenie č. 419/2007 Z. z.).

¹⁰⁾ § 28 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastrí nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení zákona č. 255/2001 Z. z.

- b) podľa § 2 ods. 2 zákona týkajúcich sa ich stavu ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a ktoré účtovná jednotka zistila do dňa zostavenia účtovnej závierky (ďalej len „upravujúci závierkový účtovný prípad“); upravujúcim závierkovým účtovným prípadom nie je účtovanie skutočností, ktoré nastali medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia, ak nesúvisia so stavom ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka,
- c) z dôvodu otvorenia účtovných kníh podľa § 16 ods. 10 zákona do dňa schválenia účtovnej závierky.

§ 3

Účtový rozvrh

- (1) Účtový rozvrh obsahuje syntetické účty z účtovej osnovy.
- (2) V účtovom rozvrhu sa analytické účty vytvárajú podľa § 4.

§ 4

Vytváranie analytických účtov a analytickej evidencie k syntetickým účtom

- (1) Pri vytváraní analytických účtov k syntetickým účtom sa zohľadňujú potreby účtovnej jednotky najmä z hľadiska členenia
- a) majetku podľa umiestnenia, vrátane jeho členenia podľa doby použiteľnosti na dlhodobý a krátkodobý,
 - b) cenných papierov podľa druhov a emitentov,
 - c) pohľadávok podľa jednotlivých dlžníkov a podľa doby splatnosti, ktorá sa rovná rozdielu medzi zmluvnou dobou splatnosti a dobou splácania zistenou ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka (ďalej len „zostatková doba splatnosti“) do jedného roku a zostatkovej doby splatnosti dlhšej ako jeden rok,
 - d) záväzkov podľa jednotlivých veriteľov, podľa dohodnutej doby splatnosti a podľa zostatkovej doby splatnosti do jedného roka a zostatkovej doby splatnosti dlhšej ako jeden rok,
 - e) na menu euro a cudziu menu pri účtovaní pohľadávok a záväzkov, peňažných prostriedkov, cenín, cenných papierov a vkladov do základného imania, podielov,
 - f) podľa položiek účtovnej závierky vrátane požiadaviek na zostavenie poznámok,
 - g) podľa osobitných predpisov,¹¹⁾
 - h) podľa potrieb finančného riadenia účtovnej jednotky,
 - i) podľa položiek rozpočtovej klasifikácie, ak tak ustanovuje osobitný predpis,¹²⁾ podľa zdrojov financovania a programov,
 - j) podľa jednotlivých vytvorených fondov,
 - k) podľa iných skutočností neuvedených v písmenách a) až j).

(2) Podľa povahy majetku, záväzkov, nákladov a výnosov sa v účtovníctve vytvára analytická evidencia, ktorá môže obsahovať okrem ocenenia aj ďalšie údaje potrebné pre účtovnú jednotku.

§ 5

Vnútroorganizačné účtovníctvo

- (1) Vnútroorganizačné účtovníctvo možno viesť
- a) prostredníctvom účtov v účtovných skupinách 57 – Vnútroorganizačné prevody a 67 – Vnútroorganizačné prevody,
 - b) v samostatnom účtovnom okruhu, pre ktorý sa vytvoria účty v rámci účtovných tried 8 a 9,
 - c) kombináciou postupov podľa písmen a) a b).
- (2) Účty vnútroorganizačného účtovníctva sa uvádzajú v účtovom rozvrhu.

§ 6

Otvorenie účtovných kníh

(1) Účty hlavnej knihy sa otvoria účtovnými zápismi podľa § 16 zákona. Konečné zostatky jednotlivých súvahových účtov na účte 702 – Konečný účet súvahový sú začiatocnými stavmi jednotlivých súvahových účtov na účte 701 – Začiatocný účet súvahový.

¹¹⁾ Napríklad zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

(2) Účtovnými zápismi na ľarchu účtu 701 – Začiatkový účet súvahový a v prospech príslušných novootváraných účtov záväzkov, imania, fondov a účtovnými zápismi v prospech účtu 701 – Začiatkový účet súvahový a na ľarchu príslušných novootváraných účtov majetku sa účtujú ich začiatkové stavy.

(3) Pri otvorení účtov sa výsledok hospodárenia bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia účtuje na účte 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Účtovný zisk sa účtuje na ľarchu účtu 701 – Začiatkový účet súvahový a v prospech účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Účtovná strata sa účtuje v prospech účtu 701 - Začiatkový účet súvahový a na ľarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní.

(4) Stav účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní sa účtuje podľa rozhodnutia príslušného orgánu účtovnej jednotky alebo v súlade s osobitnými predpismi,¹³⁾

a) ak ide o účtovný zisk, zaúčtovaním v prospech účtov účtovnej skupiny 41 a 42; ak príslušný orgán účtovnej jednotky do konca účtovného obdobia nerozhodol o rozdelení zisku, účtuje sa tento zisk alebo jeho časť v prospech účtu 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov,

b) ak ide o účtovnú stratu, zaúčtovaním na ľarchu príslušných účtov účtovnej skupiny 41 a 42; ak príslušný orgán účtovnej jednotky do konca účtovného obdobia nerozhodol o vyrovnaní straty, účtuje sa táto strata alebo jej časť na ľarchu účtu 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

§ 7

Uzavretie účtovných kníh

(1) Účty hlavnej knihy sa uzavrujú účtovnými zápismi podľa § 16 zákona.

(2) Pri uzavieraní účtovných kníh sa

a) zisťujú obraty strán Má dať a strán Dal jednotlivých účtov,

b) zisťujú konečné stavy účtov nákladov a účtov výnosov a konečné zostatky súvahových účtov,

c) zistí výsledok hospodárenia pred zdanením daňou z príjmov ako rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtovnej triedy 6 – Výnosy z činnosti a nákladov účtovaných na účtoch účtovnej triedy 5 – Náklady na činnosť, s výnimkou účtu 591 – Daň z príjmov, účtu 595 – Dodatočné odvody dane z príjmov, účtov vnútroorganizačných výnosov a vnútroorganizačných nákladov; zistí sa základ dane z príjmov a zaúčtuje sa vyčíslená daň z príjmov z činností, ktoré podliehajú zdaneniu,

d) účtujú konečné stavy účtov nákladov v prospech týchto účtov a na ľarchu účtu 710 – Účet ziskov a strát a konečné stavy účtov výnosov na ľarchu týchto účtov a v prospech účtu 710 – Účet ziskov a strát,

e) zistí výsledok hospodárenia po zdanení daňou z príjmov, ktorým je účtovný výsledok hospodárenia, ako rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtovnej triedy 6 – Výnosy z činnosti a nákladov účtovaných na účtoch účtovnej triedy 5 – Náklady na činnosť,

f) účtujú konečné zostatky účtov majetku v prospech týchto účtov a na ľarchu účtu 702 – Konečný účet súvahový a konečné zostatky účtov záväzkov, imania a fondov na ľarchu týchto účtov a v prospech účtu 702 – Konečný účet súvahový,

g) účtovný zisk účtuje na ľarchu účtu 710 – Účet ziskov a strát a v prospech účtu 702 – Konečný účet súvahový, a účtovná strata v prospech účtu 710 – Účet ziskov a strát a na ľarchu účtu 702 – Konečný účet súvahový.

(3) Po uzavretí účtovných kníh podľa odseku 2 sa zostaví účtovná závierka.

§ 8

Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

(1) Kritériom pre účtovanie účtovných prípadov časového rozlíšenia je skutočnosť, že je známy ich vecný obsah, výška a obdobie, ktorého sa týkajú.

(2) Náklady a výnosy sa účtujú podľa týchto zásad:

a) náklady a výnosy sa účtujú zásadne do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia,

b) opravy významných chýb nákladov a opravy významných chýb výnosov minulých účtovných období sa účtujú na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov; za opravu chýb minulých účtovných období sa nepovažujú rozdiely zo zmeny účtovnej hodnoty majetku a záväzku, vyplývajúcich zo zmeny úpravy ocenenia podľa § 26 a 27 zákona, napríklad účtovanie výšky opravnej položky k sporným pohľadávkam a pochybným pohľadávkam, úpravy doby používania alebo spôsobu opotrebovania dlhodobého majetku,

c) opravy nevýznamných chýb nákladov a nevýznamných chýb výnosov minulých účtovných období sa účtujú ako účtovné prípady bežného účtovného obdobia na príslušných účtoch nákladov alebo účtoch výnosov z činnosti účtovnej jednotky,

d) náhrady vynaložených nákladov minulých účtovných období sa účtujú do výnosov bežného účtovného obdobia,

¹³⁾ Napríklad zákon č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- e) náklady a výdavky, ktoré sa týkajú budúcich období, sa časovo rozlišujú na účtoch 381 – Náklady budúcich období a 383 – Výdavky budúcich období,
- f) výnosy a príjmy, ktoré sa týkajú budúcich období, sa časovo rozlišujú na účte 384 - Výnosy budúcich období a 385 – Príjmy budúcich období.

§ 9

Použitie cudzích mien a kurzové rozdiely

(1) Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú na menu euro podľa § 24 zákona.

(2) Na účtoch pohľadávok a účtoch záväzkov, účtoch úverov a účtoch finančných výpomocí a na účtoch finančného majetku sa účtujú kurzové rozdiely vznikajúce ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu pri platbe záväzku, inkase pohľadávok a predaji finančného majetku súvzťažne s účtami nákladov alebo účtami výnosov. Pri platbe záväzku v cudzej mene sa použije ten istý kurz, ktorý sa použil pri úbytku finančných prostriedkov v cudzej mene z pokladnice alebo z účtu zriadeného v cudzej mene podľa toho, aký spôsob úhrady sa použije.

(3) Na účtoch fondov tvorených podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ sa účtujú kurzové rozdiely vznikajúce ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu a ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, v prospech alebo na ťarchu príslušného fondu so súvzťažným zápisom na finančnom účte vedenom k tomuto fondu.

(4) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa kurzový rozdiel z ocenenia majetku a záväzkov podľa § 4 ods. 7 zákona účtuje na ťarchu účtu 545 - Kurzové straty alebo v prospech účtu 645 - Kurzové zisky. Rovnako sa postupuje pri účtovaní kurzových rozdielov z opravných položiek a rezerv v cudzej mene.

(5) Kurzové rozdiely nevznikajú pri

- a) zmene veriteľa u dlžníka a u veriteľa, ak za jeho dlžníka bude plniť iný dlžník,
- b) prijatých preddavkoch a pri poskytnutých preddavkoch v cudzej mene.

§ 10

Zásady pre tvorbu a používanie rezerv

(1) Ako rezerva sa účtuje záväzok predstavujúci existujúcu povinnosť účtovnej jednotky, ktorý vznikol z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky, pričom nie je známa presná výška záväzku alebo jeho presné časové vymedzenie. Rezerva sa ocení odhadom v sume dostatočnej na splnenie existujúcej povinnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka pri zohľadnení rizík a neistôt. V účtovnej jednotke sa neúčtuje rezerva, ktorej suma nebude mať významný vplyv na výšku vykázaného výsledku hospodárenia. Záväzok s určitým časovým vymedzením a určitou výškou sa neúčtuje na účte rezerv, ale na príslušnom účte záväzku.

(2) Rezervy sa vzťahujú na povinnosti vyplývajúce zo všeobecných záväzných právnych predpisov, z uzavretých zmlúv alebo z rozhodnutia účtovnej jednotky splniť si povinnosť voči tretím stranám, napríklad ak na základe konania účtovnej jednotky v minulosti, zverejnenia pravidiel alebo oznámenia o uznaní zodpovednosti účtovnej jednotky tretia strana očakáva, že takáto povinnosť bude splnená.

(3) Rezervy sa členia podľa účelu ich použitia.

(4) Rezerva sa účtuje v mene, v ktorej sa uskutoční plnenie. Ak sa účtuje rezerva v cudzej mene, kurzové rozdiely sa účtujú obdobne ako kurzové rozdiely z iných záväzkov.

(5) Na rezervy sa vzťahuje dokladová inventúra a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť. Zostatky účtov rezerv sa prevádzajú do nasledujúceho účtovného obdobia. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa účtuje tvorba rezervy alebo sa upraví jej výška ako upravujúci závierkový účtovný prípad.

(6) Spôsob tvorby a používania rezerv sa uvádza vo vnútornom predpise účtovnej jednotky, pričom rezerva sa môže použiť len na účel, na ktorý bola vytvorená. Rezervy nemajú aktívny zostatok.

(7) Tvorba rezerv súvisiaca s obstaraním majetku, napríklad nevyfakturovaná dodávka zásob alebo nevyfakturovaná dodávka dlhodobého majetku, sa účtuje so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu majetku a jej použitie so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu záväzkov, napríklad po obdržaní faktúry od dodávateľa.

(8) Rezervy na náklady sa môžu vytvárať na

- a) nevyčerpané dovolenky, vrátane sociálneho poistenia a zdravotného poistenia,
- b) odmeny členom orgánov účtovnej jednotky,
- c) odstupné,

¹⁴⁾ Napríklad zákon č. 147/1997 Z. z. v znení zákona č. 335/2007 Z. z., zákon č. 34/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- d) prémie a odmeny zamestnancom,
- e) nevyfakturované dodávky a služby, ak je neisté časové vymedzenie alebo výška záväzku,
- f) členské príspevky do zväzov, spolkov, komôr a podobne, ktoré sa týkajú vykazovaného účtovného obdobia,
- g) náklady na zostavenie, overenie, zverejnenie účtovnej závierky a výročnej správy týkajúcej sa vykazovaného účtovného obdobia,
- h) náklady na zostavenie daňového priznania za vykazované účtovné obdobie,
- i) náklady súvisiace s odstránením znečistenia životného prostredia,
- j) reklamácie a záručné opravy,
- k) odstránenie odpadov a obalov,
- l) rekultiváciu pozemkov,
- m) odstránenie stavieb,
- n) náklady na uvedenie prenajatého majetku do predchádzajúceho stavu podľa § 29,
- o) pokuty a penále,
- p) finančné povinnosti vyplývajúce z ručenia a záruk,
- q) prebiehajúce a hroziace súdne spory,
- r) nevýhodné zmluvy a iné zmluvy, pri ktorých sa predpokladá vznik straty,
- s) iné riziká a straty súvisiace s činnosťou neziskovej účtovnej jednotky.

(9) Tvorba rezervy na náklady sa účtuje na vecne príslušný účet nákladov, ku ktorému záväzok prislúcha. Ak ide o rezervu, ktorá sa týka viacerých nákladových druhov alebo na tento nákladový druh nie je ustanovený účet nákladov, tvorí sa rezerva na ľarchu účtu 549 – Iné ostatné náklady. Použitie rezervy sa účtuje na ľarchu vecne príslušného účtu rezerv so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu záväzkov. Zrušenie nepotrebné rezervy alebo jej časti sa účtuje opačným účtovným zápisom ako sa účtovala tvorba rezervy. Pri rezervách sa uplatňuje zásada správneho vyčíslenia konečného zostatku súvahového účtu rezerv a k tomu prislúchajúcich konečných stavov účtov nákladov.

(10) Účtovná jednotka sa môže rozhodnúť v rámci zdaňovanej činnosti účtovať tvorbu rezervy v súlade s osobitným predpisom.¹⁶⁾

§ 11

Zásady pre tvorbu a zúčtovanie opravných položiek

(1) Opravná položka sa tvorí na základe rozhodnutia účtovnej jednotky, v súlade so zásadou opatrnosti, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo zníženie hodnoty majetku oproti jeho pôvodnému oceneniu v účtovníctve. Predpoklad zníženia hodnoty majetku je opodstatnený, ak nastala skutočnosť, ktorá je dôvodom na odhad zníženia budúcich ekonomických úžitkov z tohto majetku. Opravná položka sa účtuje v sume opodstatneného predpokladu zníženia hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve. Ocenením v účtovníctve sa na tieto účely rozumie ocenenie po zohľadnení už vytvorenej opravnej položky a oprávok. V účtovnej jednotke sa neúčtuje opravná položka, ktorá nebude mať významný vplyv na výšku vykázaného výsledku hospodárenia.

(2) Opravné položky sa tvoria k

- a) dlhodobému majetku,
- b) zásobám,
- c) finančnému majetku,
- d) pohľadávkam.

(3) Opravná položka k odpisovanému dlhodobému majetku, ktorého úžitková hodnota sa znižuje opotrebovaním, sa tvorí, ak predpokladané budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako jeho ocenenie v účtovníctve. Opravná položka k neodpisovanému dlhodobému majetku v účtovníctve sa tvorí, ak predpokladané budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako jeho ocenenie v účtovníctve.

(4) Opravná položka k pohľadávke sa tvorí najmä k pohľadávke, pri ktorej je opodstatnené predpokladať, že ju dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, k spornej pohľadávke voči dlžníkovi, s ktorým sa vedie spor o jej uznanie.

(5) Opravná položka nemá aktívny zostatok.

(6) Tvorba opravnej položky sa účtuje na ľarchu účtu 558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek.

(7) Zúčtovanie opravnej položky sa účtuje z dôvodu vyradenia majetku z účtovníctva alebo z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku. Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu vyradenia majetku z účtovníctva, napríklad pri predaji, likvidácii, darovaní, škode, spotrebe alebo inkase pohľadávky, sa účtuje pred vyradením majetku z účtovníctva.

(8) Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu vyradenia majetku z účtovníctva sa účtuje na ľarchu vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu majetku a pri dlhodobom odpisovanom majetku v prospech vecne príslušného účtu oprávok k dlhodobému majetku.

(9) Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku sa účtuje na ľarchu vecne príslušného súvahového účtu opravnej položky so súvzťažným zápisom v prospech účtu 558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek.

(10) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa posudzuje opodstatnenosť účtovania tvorby opravnej položky a trvania opodstatnenosti existencie a sumy už vytvorenej opravnej položky k majetku; posudzuje sa potreba účtovania upravujúcich závierkových účtovných prípadov, napríklad, ak je vyhlásený konkurz alebo povolená reštrukturalizácia na niektorého z odberateľov, a to po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a ktorým sa spravidla potvrdí, že znehodnotenie pohľadávok existovalo už ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

(11) Ak sa pri inventarizácii záväzkov zistí, že ich suma je iná ako je ich suma v účtovníctve, nevytvárajú sa opravné položky, ale ich zvýšenie alebo zníženie sa účtuje na účte záväzkov so súvzťažným zápisom na ľarchu príslušného účtu nákladov alebo v prospech príslušného účtu výnosov, napríklad, ak nie je záväzok splatený alebo splácaný včas a podľa zmluvy vzniká povinnosť platiť úroky z omeškania alebo penále.

§ 12

Všeobecné zásady pre členenie majetku a záväzkov

(1) Z časového hľadiska sa majetok účtovnej jednotky člení na dlhodobý majetok a krátkodobý majetok a záväzky účtovnej jednotky sa členia na dlhodobé záväzky a krátkodobé záväzky, pričom

- dlhodobým majetkom je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnaní iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok,
- krátkodobým majetkom je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnaní iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok,
- dlhodobým záväzkom je záväzok, ktorého dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnaní iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok,
- krátkodobým záväzkom je záväzok, ktorého dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnaní iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok.

(2) Ak pri konkrétnom druhu majetku a konkrétnom druhu záväzku nie je možné ich členenie podľa odseku 1, rozhodujúci pre členenie majetku a záväzkov je zámer účtovnej jednotky, s akým sa obstarával majetok alebo vznikal záväzok.

(3) Dohodnutá doba splatnosti pohľadávok a záväzkov je doba dohodnutá v zmluve alebo iným spôsobom, v ktorej sa majú pohľadávky a záväzky splatiť. Podľa dohodnutej doby splatnosti sa pohľadávky a záväzky účtujú pri vzniku účtovného prípadu na príslušné analytické účty k syntetickým účtom.

§ 13

Zásady pre členenie majetku, ktorým sú cenné papiere

(1) Majetok, ktorým sú cenné papiere, sa člení podľa charakteru výnosov na

- cenné papiere s pevným výnosom (ďalej len „dlhové cenné papiere“), a to
 - s pevnou úrokovou mierou,
 - s premenlivou úrokovou mierou, ak jej premenlivosť (variabilita) je vopred určená vo vzťahu k úrokovým mieram používaným na trhu k určeným dátumom alebo obdobiam,
- cenné papiere s premenlivým výnosom.

(2) Cenné papiere a podiely, ktoré vyjadrujú podiel na základnom imaní obchodnej spoločnosti (ďalej len „podielové cenné papiere“) sa členia podľa vplyvu, ktorý účtovná jednotka vykonáva, na

- podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s rozhodujúcim vplyvom, ak má účtovná jednotka podiel viac ako 50 % na základnom imaní alebo na hlasovacích právach v obchodnej spoločnosti,
- podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom, ak má účtovná jednotka podiel najmenej 20 % a najviac 50 % na základnom imaní alebo na hlasovacích právach v obchodnej spoločnosti,
- ostatné podielové cenné papiere a podiely, ktoré nie sú podielovými cennými papiermi a podielmi v obchodných spoločnostiach podľa písmen a) a b).

(3) Cenné papiere, ktoré nie sú podielovými cennými papiermi sa členia podľa zámeru, s ktorým boli obstarané, na

- cenné papiere určené na obchodovanie,
- realizovateľné cenné papiere,
- cenné papiere držané do splatnosti.

(4) Ako cenný papier určený na obchodovanie sa účtuje cenný papier, ktorý je držaný na účely obchodovania a dosahovania zisku z cenových rozdielov v krátkom časovom období.

(5) Ako cenný papier držaný do splatnosti sa účtuje cenný papier s určenou splatnosťou, pri ktorom má účtovná jednotka úmysel a schopnosť držať ho do splatnosti. Účtovná jednotka nemá preukázateľnú schopnosť držať cenný papier do splatnosti, ak nemá finančné zdroje na držanie cenného papiera do splatnosti alebo podlieha právnomu alebo inému obmedzeniu, ktoré by mohlo zmať jej zámer držať cenný papier do splatnosti.

(6) Ako realizovateľný cenný papier sa účtuje cenný papier, ktorý nie je cenným papierom určeným na obchodovanie, ani cenným papierom držaným do splatnosti. Na účtoch realizovateľných cenných papierov sa účtujú aj podiely v iných než spoločnostiach s rozhodujúcim vplyvom a spoločnostiach s podstatným vplyvom.

§ 14

Zásady pre členenie derivátov

(1) Derivát¹⁵⁾ sa účtuje v účtovnej jednotke, v ktorej vzniká finančné aktívum a v účtovnej jednotke, v ktorej vzniká záväzok, ak spĺňa tieto podmienky:

- a) reálna hodnota derivátu sa mení v závislosti od zmeny úrokovej miery, ceny cenného papiera, ceny komodity, kurzu cudzích mien, indexu finančného trhu, cenového indexu, úverového hodnotenia (ratingu), úverového indexu alebo podobnej premennej,
- b) derivát nevyžaduje začiatkové čisté investície alebo vyžaduje začiatkové čisté investície, ktoré sú nižšie, ako by sa vyžadovali pri iných druhoch finančných nástrojov, ktoré podobne reagujú na zmeny úverových faktorov a trhových faktorov,
- c) derivát je dohodnutý a vyrovnaný k budúcemu dátumu, pričom doba od dohodnutia obchodu do jeho vyrovnania je dlhšia ako pri kúpe a predaji finančných aktív s obvyklým termínom (spotovej operácii).

(2) Zabezpečovací derivát sa účtuje, ak sa ním zabezpečuje majetok alebo záväzky účtovnej jednotky alebo iné finančné aktívum, alebo finančný záväzok spĺňajúci požiadavky derivátu.

(3) Deriváty sa členia podľa účelu použitia na

- a) deriváty určené na obchodovanie,
- b) zabezpečovacie deriváty.

(4) Deriváty sa členia podľa druhu finančného nástroja na

- a) pevné termínové operácie, ktorými sú forwardy, futurity a swapy,
- b) opcie, z ktorých kupujúcemu plynie úžitok z priaznivého vývoja cien podkladových finančných nástrojov, ale ktoré pri nepriaznivom vývoji cien podkladových nástrojov negatívne neovplyvnia finančnú pozíciu kupujúceho.

(5) Deriváty sa z hľadiska podkladových finančných nástrojov členia na

- a) úrokové deriváty, ktorými sú deriváty s úrokovými nástrojmi,
- b) menové deriváty, ktorými sú deriváty s menovými nástrojmi,
- c) akciové deriváty, ktorými sú deriváty s akciovými nástrojmi,
- d) komoditné deriváty, ktorými sú deriváty s komoditnými nástrojmi,
- e) úverové deriváty, ktorými sú deriváty s úverovými nástrojmi.

(6) Ako úrokové deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z jedného alebo viacerých podkladových úrokových nástrojov, ktoré sú len v jednej mene a ktorých reálna hodnota nie je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky.

(7) Ako menové deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z jedného alebo viacerých podkladových menových nástrojov, ktoré sú aspoň v dvoch menách a ktorých reálna hodnota nie je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky.

(8) Ako akciové deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z jedného alebo viacerých podkladových akciových nástrojov, ktoré sú len v jednej mene a ktorých reálna hodnota nie je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky.

(9) Ako komoditné deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z jedného alebo viacerých podkladových komoditných nástrojov, ktoré sú len v jednej mene a ktorých reálna hodnota nie je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky.

(10) Ako úverové deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z dvoch alebo viacerých podkladových úverových nástrojov, alebo z jedného alebo viacerých podkladových akciových nástrojov alebo komoditných podkladových nástrojov, a ktorých reálna hodnota je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky, takto:

- a) úverový derivát ako poskytnutá záruka, ak účtovná jednotka ako subjekt preberajúci riziko je zaviazaná plniť za dlžníka, ak tento subjekt neplní svoje záväzky,
- b) úverový derivát ako prijatá záruka, ak účtovná jednotka dohodla úverový derivát na účely zabezpečenia finančného aktíva s tým, že ak neplní iný subjekt svoje záväzky, uhradí ich subjekt preberajúci riziko,
- c) prijatá záruka ako úverový derivát, ak ju účtovná jednotka nedohodla na účely zabezpečenia finančného aktíva.

(11) Ako derivát sa neúčtuje

- a) repo obchod, ktorým je úver, pôžička so zabezpečovacím prevodom najmä cenných papierov, pôžička cenných papierov zabezpečená prevodom hotovosti, predaj cenných papierov so súčasne dohodnutým spätným nákupom, nákup cenných papierov so súčasne dohodnutým spätným predajom,
- b) zmluva o nákupe, predaji alebo nájme dlhodobého hmotného majetku alebo dlhodobého nehmotného majetku, zásob okrem komodít, s ktorými sa obchoduje alebo môže obchodovať na komoditných burzách, napríklad poľnohospodárske produkty, ak jedna zo

¹⁵⁾ § 8 písm. d) zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o cenných papieroch) v znení zákona č. 209/2007 Z. z.

zmluvných strán je oprávnená finančne sa vyrovnat'; výnimka sa nevzťahuje na zmluvu o komoditách uzavretú na účely kúpy, predaja alebo používania komodity, pri ktorých sa očakáva, že budú vyrovnané dodaním komodity,

c) poisťná zmluva alebo iná zmluva, z ktorej vyplýva záväzok na úhradu v súvislosti s klimatickými, geologickými alebo inými fyzikálnymi faktormi.

§ 15

Spôsoby oceňovania cenných papierov a derivátov

(1) Cenné papiere sa pri prvotnom účtovaní oceňujú obstarávacou cenou. Súčasťou obstarávacej ceny sú priame náklady na obchody spojené s cennými papiermi, ktoré sú neziskovej účtovnej jednotke známe pri prvotnom účtovaní, napríklad náklady na finančné sprostredkovanie a na finančné poradenstvo. Súčasťou obstarávacej ceny nie sú úroky z úveru na obstaranie cenných papierov a náklady na ich držbu. V priebehu obstarávania sa jednotlivé zložky obstarávacej ceny nakupovaných cenných papierov a podielov účtujú na účte 043 – Obstaranie dlhodobého finančného majetku alebo ak ide o krátkodobý finančný majetok na účte 259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku.

(2) Pri dlhových cenných papieroch sa ich ocenenie odo dňa vyrovnania nákupu do dňa vyrovnania predaja alebo do dňa ich splatnosti postupne zvyšuje o dosahované úrokové výnosy vo vecnej a časovej súvislosti. O úrokovom výnose sa účtuje na ľarchu príslušného účtu cenného papiera, pričom sa tento úrokový výnos účtuje na analytický účet k príslušnému účtu cenných papierov a v prospech účtu 652 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku alebo 655 – Výnosy z krátkodobého finančného majetku.

(3) Ako úrokový výnos alebo úrokový náklad sa účtuje pri dlhopisoch

a) s kupónmi postupne dosahovaný rozdiel, ktorým je prémie alebo diskont, medzi menovitou hodnotou a čistou obstarávacou cenou, pričom obstarávacou cenou sa rozumie cena znížená o už dosiahnutý úrok z kupónu ku dňu obstarania cenného papiera a postupne o dosahovaný úrok z kupónu určený v emisných podmienkach,
b) bez kupónov a zmenkách postupne dosahovaný rozdiel medzi menovitou hodnotou a obstarávacou cenou.

(4) Dosiahnuté úrokové výnosy a dosiahnuté úrokové náklady vzťahujúce sa na aktíva a záväzky sa účtujú ku dňu, ku ktorému sa zostavuje riadna účtovná závierka alebo mimoriadna účtovná závierka, spoločne s týmito aktívami a záväzkami. Dosiahnuté úroky sa účtujú na samostatnú analytickú evidenciu v rámci syntetických účtov, na ktorých sa účtujú aktíva a záväzky.

(5) Pri cenných papieroch držaných do splatnosti je ocenenie cenných papierov odo dňa vyrovnania nákupu do dňa ich splatnosti, alebo dňa vyrovnania predaja postupne zvyšované aj o dosahované úrokové výnosy iné ako úrokové výnosy z kupónov, ako sú prémie alebo diskont, pričom sa toto zvýšenie účtuje na samostatnú analytickú evidenciu k príslušným syntetickým účtom.

(6) Pri cenných papieroch emitovaných účtovnou jednotkou sa obstarávacia cena odo dňa vyrovnania emisie do dňa splatnosti postupne zvyšuje o úrokové náklady na emitované cenné papiere.

(7) Pri dlhových cenných papieroch držaných do doby splatnosti sa rozdiel medzi obstarávacou cenou bez kupónu a menovitou hodnotou účtuje vo vecnej a časovej súvislosti podľa charakteru buď na ľarchu účtu 555 alebo v prospech účtu 655 súvzťažne s účtom finančného majetku. Pri diskontovaných cenných papieroch držaných do doby splatnosti sa v prospech príslušného účtu 657 účtuje vo vecnej a časovej súvislosti rozdiel medzi ich obstarávacou cenou a menovitou hodnotou.

(8) Podiely na základnom imaní obchodných spoločností sa oceňujú obstarávacou cenou.

(9) Derivátové operácie sa odo dňa dohodnutia obchodu do dňa vyrovnania obchodu účtujú na podsúvahových účtoch a v deň vyrovnania obchodu sa zruší podsúvahový zápis a účtuje sa na súvahových účtoch.

Osobitné ustanovenia k postupom účtovania

§ 16

V účtovnej jednotke sa účtuje v rámci týchto účtových tried:

- a) Účtová trieda 0 – Dlhodobý majetok,
- b) Účtová trieda 1 – Zásoby,
- c) Účtová trieda 2 – Finančné účty,
- d) Účtová trieda 3 – Zúčtovacie vzťahy,
- e) Účtová trieda 4 – Imanie, fondy, výsledok hospodárenia a dlhodobé záväzky,
- f) Účtová trieda 5 – Náklady na činnosť,
- g) Účtová trieda 6 – Výnosy z činnosti,
- h) Účtová trieda 7 – Uzavierkové účty a podsúvahové účty,
- i) Účtová trieda 8 – Vnútroorganizačné účty,
- j) Účtová trieda 9 – Vnútroorganizačné účty.

ÚČTOVÁ TRIEDA 0 - DLHODOBÝ MAJETOK

§ 17

Zásady pre členenie dlhodobého majetku a jeho účtovanie

(1) Dlhodobý majetok sa člení na

- a) dlhodobý nehmotný majetok,
- b) dlhodobý hmotný majetok,

- c) dlhodobý finančný majetok,
- d) dlhodobé pohľadávky.

(2) Ako dlhodobý nehmotný majetok sa účtujú nehmotné výsledky vývojovej a obdobnej činnosti, softvér, oceníteľné autorské práva a dobré meno obchodnej spoločnosti (ďalej len „goodwill“) a technické zhodnotenie dlhodobého nehmotného majetku, ktorých ocenenie je v sume ustanovenej osobitným predpisom¹⁶⁾ pre dlhodobý nehmotný majetok a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Ako dlhodobý nehmotný majetok možno účtovať podľa rozhodnutia účtovnej jednotky aj drobný dlhodobý nehmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je nižšia ako suma ustanovená osobitným predpisom¹⁶⁾ pre dlhodobý nehmotný majetok a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok.

(3) Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtujú

- a) pozemky, stavby, byty a nebytové priestory, umelecké diela, zbierky a predmety z drahých kovov, bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu,
- b) samostatné hnutelné veci, alebo súbory hnutelných vecí so samostatným technicko-ekonomickým určením, ktorých obstarávacia cena je v sume ustanovenej osobitným predpisom¹⁶⁾ pre dlhodobý hmotný majetok a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok,
- c) pestovateľské celky trvalých porastov¹⁷⁾ s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky,
- d) technické zhodnotenie, ak nie je súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku a jeho ocenenie je v sume ustanovenej osobitným predpisom¹⁶⁾ pre technické zhodnotenie a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok,
- e) základné stádo a ťažné zvieratá,
- f) dlhodobý hmotný majetok obstaraný finančným prenájomom.

(4) Technické zhodnotenie úplne odpísaného dlhodobého majetku a národnej kultúrnej pamiatky^{17a)} sa účtuje na príslušnom účte dlhodobého majetku podľa jeho druhu.

(5) Ako dlhodobý hmotný majetok možno účtovať aj drobný dlhodobý hmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je nižšia ako suma ustanovená osobitným predpisom¹⁶⁾ pre dlhodobý hmotný majetok a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok.

(6) Ako príslušenstvo¹⁸⁾ dlhodobého hmotného majetku sa účtujú predmety, ktoré tvoria s hlavnou vecou jeden celok a sú súčasťou jeho ocenenia a evidencie. Príslušenstvo je súčasťou dodávky hlavnej veci alebo ho možno k hlavnej veci priradiť dodatočne.

(7) Ako dlhodobý finančný majetok sa účtujú

- a) podielové cenné papiere a podiely,
- b) pôžičky poskytnuté účtovnou jednotkou s dobou splatnosti alebo so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok,
- c) dlhové cenné papiere držané do doby splatnosti, napríklad obligácie, dlhopisy, pokladničné poukážky a vkladové listy,
- d) umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov a pozemky, ktoré sú obstarané za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov.

(8) Dlhodobé pohľadávky sú pohľadávky s dohodnutou dobou splatnosti alebo zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok.

(9) Ako dlhodobý majetok sa neúčtujú

- a) drobný dlhodobý nehmotný majetok, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky nie je dlhodobým nehmotným majetkom a ktorý sa účtuje pri obstaraní do nákladov na účet 518 – Ostatné služby,
- b) drobný dlhodobý hmotný majetok, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky nie je dlhodobým hmotným majetkom a ktorý sa účtuje ako zásoby a pri odovzdaní do používania sa účtuje na účte 501 – Spotreba materiálu.

§ 18

Podrobnosti o postupoch účtovania pri oceňovaní dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

(1) Súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku sú všetky náklady potrebné na obstaranie a uvedenie majetku do používania. Ocenenie nového osobného motorového vozidla sa zníži o sumu poskytnutej dotácie podľa osobitného predpisu.^{18a)}

(2) Reálnou hodnotu podľa § 27 ods. 2 zákona sa oceňuje

- a) dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok nadobudnutý bezodplatne,
- b) dlhodobý nehmotný majetok a odpisovaný dlhodobý hmotný majetok novonájdený a v účtovníctve doteraz nezachytený, napríklad inventarizačný prebytok; účtuje sa so súvzťažným zápisom na príslušný účet oprávok.

(3) Ocenenie dlhodobého hmotného majetku alebo dlhodobého nehmotného majetku sa zvýši o náklady vynaložené na technické zhodnotenie, ak sa o technické zhodnotenie zvyšuje vstupná cena dlhodobého hmotného majetku alebo dlhodobého nehmotného majetku podľa osobitného predpisu.¹⁶⁾ Ak suma technického zhodnotenia pri jednotlivom majetku neprevyší sumu ustanovenú osobitným predpisom,¹⁶⁾ môže sa technické zhodnotenie účtovať ako

- a) technické zhodnotenie,
- b) služby, ak ide dlhodobý nehmotný majetok,

¹⁶⁾ Zákon č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Vyhľadávka Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 79/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

^{17a)} § 2 zákona č. 49/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁸⁾ § 121 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

^{18a)} § 7a výnosu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 1. marca 2005 č. 1/2005 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (oznámenie č. 88/2005 Z. z.) v znení výnosu zo 4. marca 2009 č. 2/2009 (oznámenie č. 80/2009 Z. z.).

c) náklady, ak ide o dlhodobý hmotný majetok.

(4) Ocenenie súboru hnuiteľného majetku sa zvyšuje o obstarávaciu cenu vecí dodatočne zaradených do súboru hnuiteľného majetku.

(5) O trvalom znížení ocenenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa účtuje prostredníctvom oprávok na účtoch účtovej skupiny 07 a 08; súčasne sa vykoná oprava odpisového plánu.

(6) O prechodnom znížení ocenenia dlhodobého majetku sa môže účtovať v rámci uzavierania účtovných kníh pomocou opravných položiek na účtoch účtovej skupiny 09 – Opravné položky k dlhodobému majetku; ide najmä o zníženie ceny z dôvodu predpokladanej nižšej predajnej ceny ako je ocenenie v účtovníctve.

(7) Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo vklade majetku podľa osobitného predpisu¹⁹⁾ sa oceňuje cenou, v ktorej bol vedený v účtovníctve. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reálnou hodnotou podľa § 27 ods. 2 zákona.

§ 19

(1) V účtovej triede 0 sa účtuje o

- a) dlhodobom nehmotnom majetku,
- b) dlhodobom hmotnom majetku,
- c) obstaraní dlhodobého nehmotného majetku, dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého finančného majetku,
- d) poskytnutých preddavkoch na dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok,
- e) dlhodobom finančnom majetku,
- f) oprávkach k dlhodobému nehmotnému majetku a k dlhodobému hmotnému majetku,
- g) opravných položkách k dlhodobému majetku.

(2) V účtovej triede 0 – Dlhodobý majetok sa účtuje o majetku, ku ktorému má účtovná jednotka vlastnícke právo alebo právo správy majetku štátu a ďalej najmä o

- a) kúpenom dlhodobom hnuiteľnom majetku, pri ktorom vlastnícke právo kupujúci nadobudne zaplatením a do nadobudnutia vlastníckeho práva majetok používa,
- b) kúpenom dlhodobom nehnuteľnom majetku, pri ktorom vlastnícke právo kupujúci nadobúda povolením vkladu do katastra nehnuteľností¹⁰⁾ a do nadobudnutia vlastníckeho práva kupujúci nehnuteľnosť užíva,
- c) technicom zhodnotení v účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá je nájomcom a ktoré sa odpiše v priebehu nájmu,
- d) technickej rekultivácii, ktorá nie je súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého majetku a vykonáva sa na pozemku, ku ktorému má vlastnícke právo iná osoba ako je účtovná jednotka,
- e) dlhodobom hmotnom majetku prenájatom formou finančného prenájmu.

§ 20

(1) Ako dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa účtujú veci, ktoré sú uvedené do používania a splňajú všetky funkcie a povinnosti ustanovené osobitnými predpismi, napríklad stavebnými, ekologickými, požiarnymi, bezpečnostnými a hygienickými (ďalej len „majetok uvedený do používania“). Ako majetok uvedený do používania sa účtuje aj stavba, na ktorej užívanie bolo vydané povolenie na predčasné užívanie stavby²⁰⁾ alebo rozhodnutie o dočasnom užívaní stavby na skúšobnú prevádzku.²¹⁾ ²²⁾

(2) Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa účtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 04 - Obstaranie dlhodobého majetku a v prospech účtov 623 - Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku alebo 624 – Aktivácia dlhodobého hmotného majetku.

(3) Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok nadobudnutý bezodplatne alebo darovaním sa účtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 04 - Obstaranie dlhodobého majetku, ak na získaný majetok budú vynaložené obstarávacie náklady.

(4) Bezodplatne nadobudnutý dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok odpisovaný sa účtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 04 – Obstaranie dlhodobého majetku, 01 – Dlhodobý nehmotný majetok alebo 02 – Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný so súvzťažným zápisom v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. Účet 384 – Výnosy budúcich období sa rozpúšťa do výnosov v prospech účtu 646 – Prijaté dary v časovej a vecnej súvislosti so zaúčtovaním odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku. Bezodplatne nadobudnutý dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný sa účtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 03 - Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný so súvzťažným zápisom v prospech účtu 411 – Základné imanie.

(5) Dlhodobý majetok nadobudnutý zámenou sa ocení v reálnej hodnote a účtuje sa ako kúpa a odovzdávaný dlhodobý majetok sa účtuje ako predaj v účtovej hodnote dlhodobého majetku. Následne sa účtuje vzájomné započítanie pohľadávky a záväzku v nadväznosti na hodnoty dlhodobého majetku. Rozdiel medzi reálnou hodnotou nadobudnutého dlhodobého majetku a účtovnou hodnotou odovzdaného dlhodobého majetku, sa účtuje na účte 552 - Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku alebo na účte 651 – Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku. Zostatková cena odovzdaného dlhodobého majetku, ktorý nie je úplne odpísaný, sa účtuje na ľarchu účtu 552 – Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku a v prospech príslušného účtu účtovej skupiny 08 – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku. Ak bol tento majetok obstaraný bezodplatne, z prostriedkov finančného daru alebo dotácie, účtuje sa súčasne zostatková cena na ľarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období a v prospech príslušného účtu účtovej triedy

¹⁹⁾ Zákon č. 13/2002 Z. z. o podmienkach premeny niektorých rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií na neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby (transformačný zákon) a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

²⁰⁾ § 83 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 229/1997 Z. z.

²¹⁾ § 84 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

²²⁾

6 – Výnosy z činnosti. Ak ide o zámenu bezodplatne nadobudnutého dlhodobého hmotného majetku neodpisovaného, účtuje sa účtovná hodnota na ľarchu účtu 411 – Základné imanie.

(6) Na účtoch účtovej skupiny 05 - Poskytnuté preddavky na dlhodobý majetok sa účtujú dlhodobé aj krátkodobé preddavky.

(7) V účtovnej jednotke, ktorou je verejná vysoká škola, sa účtuje pri obstaraní dlhodobého majetku použitie zdrojov fondu reprodukcie podľa osobitného predpisu²³⁾ na ľarchu účtu 413 – Fond reprodukcie a v prospech účtu 411 – Základné imanie.

(8) Tvorba opravnej položky k dlhodobému nehmotnému majetku a k dlhodobému hmotnému majetku, k obstarávanému dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku a k poskytnutým preddavkom na dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa účtuje na ľarchu účtu 558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek v účtovej skupine 09 – Opravné položky k dlhodobému majetku.

§ 21

Účtovanie obstarania dlhodobého nehmotného majetku

(1) Na účte 041 – Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku sa účtuje obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok a jeho technické zhodnotenie, do doby jeho uvedenia do používania vrátane výdavkov súvisiacich s jeho obstaraním.

(2) Ak je súčasťou výdavkov súvisiacich s obstaraním dlhodobého nehmotného majetku zhotovovanie hnuiteľných predmetov, napríklad prototypov, modelov alebo vzoriek, na ktorých sa práce skúšajú a overujú, účtujú sa na samostatnom analytickom účte. Ak sú hnuiteľné predmety pre ďalšiu prácu nepotrebné, účtuje sa podľa toho, či sa predajú, zlikvidujú alebo využijú vo vlastnej činnosti účtovnej jednotky.

(3) Ak sa dlhodobý nehmotný majetok vytvára vlastnou činnosťou účtovnej jednotky vo viacerých návrhoch, súčasťou ocenenia dlhodobého nehmotného majetku sú náklady na všetky navrhované riešenia.

(4) Dlhodobý nehmotný majetok, pri ktorom nevznikajú výdavky spojené s jeho obstaraním, a ktorý sa hneď uvádza do užívania, je možné účtovať priamo na príslušné účty účtovej skupiny 01 – Dlhodobý nehmotný majetok.

§ 22

Účtovanie obstarania dlhodobého hmotného majetku

(1) Na účte 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa účtuje obstarávaný dlhodobý hmotný majetok a jeho technické zhodnotenie do doby jeho uvedenia do používania vrátane výdavkov súvisiacich s jeho obstaraním na

- a) prípravu a zabezpečenie výstavby, odvody za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výroby do doby uvedenia obstaraného majetku do používania, technickú rekultiváciu,
- b) prieskumné a projektové práce vrátane viacerých navrhovaných riešení, umelecké diela tvoriace súčasť stavebných objektov, odvody za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výroby, odvody za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výroby na zriadenie staveniska, technické zhodnotenie,²⁴⁾ dopravné, montáž a clo,
- c) zabezpečovacie a konzervačné práce, alebo udržiavacie a dekonzervačné práce, ak sa zastaví obstaranie majetku,
- d) náhrady za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti a náhrady majetkovej ujmy poskytované vlastníčkovi nehnuteľnosti podľa osobitných predpisov²⁵⁾ a platby za ekologickú ujmu²⁶⁾ v súvislosti s výstavbou,
- e) úhradu nákladov účelne vynaložených na pripojenie a zabezpečenie požadovaného príkonu alebo požadovanej dodávky plynu, tepla a vody, ako aj úhrada vlastníčkovi rozvodného zariadenia za preložku rozvodného zariadenia,²⁷⁾
- f) skúšky, ktorými zhotoviteľ preukazuje riadne vykonanie diela; ak pri skúškach vzniknú použiteľné výrobky alebo výkony, ktoré podľa zmluvy patria objednávateľovi, znížia sa o výnosy z týchto výrobkov alebo výkonov náklady na obstaranie dlhodobého hmotného majetku,
- g) vyvolanú investíciu, ktorou sa rozumie obstaranie dlhodobého hmotného majetku alebo služby, ktoré nebude účtovná jednotka používať, ale ktoré jej vznikli podľa osobitného predpisu alebo zo zmluvy v súvislosti s obstaraním dlhodobého hmotného majetku.

(2) Na účte 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa neúčtujú náklady, ktoré nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku, ale sú súčasťou prevádzkových nákladov, a to:

- a) úroky z úverov, ak podľa rozhodnutia účtovnej jednotky do času uvedenia do používania tohto majetku sa nerozhodne, že budú tvoriť súčasť obstarávacej ceny a kurzové rozdiely súvisiace s obstarávaním dlhodobého hmotného majetku,
- b) penále, poplatky z omeškania a peňažné náhrady škôd súvisiace s obstarávaním dlhodobého hmotného majetku,
- c) výdavky na prípravu zamestnancov pre budované prevádzky a zariadenia,
- d) výdavky na vybavenie obstarávaného dlhodobého hmotného majetku zásobami,

²³⁾ § 16a zákona č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²⁴⁾ § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení zákona č. 659/2004 Z. z.

²⁵⁾ Napríklad § 61 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, § 10 ods. 3 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov.

²⁶⁾ Napríklad § 10 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí.

²⁷⁾ § 38 zákona č. 656/2004 Z. z.

- e) výdavky súvisiace s prípravou a zabezpečením výstavby, ktoré vznikli po uvedení obstaraného dlhodobého hmotného majetku do používania,
- f) výdavky na odstraňovanie čiastočného fyzického opotrebenia, alebo poškodenia dlhodobého hmotného majetku za účelom jeho uvedenia do predchádzajúceho alebo prevádzkyschopného stavu,
- g) výdavky na spomaľovanie fyzického opotrebenia dlhodobého hmotného majetku, predchádzanie jeho následkom a odstraňovanie drobnejších závad,
- h) dane súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného majetku, ktoré podľa osobitného predpisu²⁸⁾ nie sú súčasťou obstarávacej ceny,
- i) náklady na biologickú rekultiváciu.

(3) Dlhodobý hmotný majetok, pri ktorom nevznikajú výdavky spojené s jeho nadobudnutím a ktorý sa hneď uvádza do používania, sa účtuje na príslušné účty účtovej skupiny 02 – Dlhodobý hmotný majetok - odpisovaný alebo 03 – Dlhodobý hmotný majetok - neodpisovaný.

§ 23

Odpisovanie dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

(1) Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje na základe odpisového plánu nepriamo prostredníctvom odpisov podľa § 28 zákona. Zostatková cena sa zisťuje pomocou oprávok k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku vytváraných podľa účtovných odpisov bez ohľadu na spôsob jeho nadobudnutia.

(2) Odpisy sa vypočítajú z ceny, ktorou je dlhodobý nehmotný majetok alebo dlhodobý hmotný majetok ocenený v účtovníctve podľa § 13 zákona. Tento majetok sa odpisuje len do výšky jeho ocenenia v účtovníctve. Spôsob zaokrúhľenia odpisov sa uvádza v odpisovom pláne.

(3) Pri tvorbe odpisového plánu sa zohľadňuje doba použiteľnosti majetku, počet výrobkov alebo podobných jednotiek, pri ktorých sa predpokladá ich získanie prostredníctvom majetku, pričom sa zohľadňuje najmä

- a) očakávané použitie majetku a intenzita jeho využitia,
- b) očakávané fyzické opotrebovanie majetku, ktoré závisí od bežných podmienok jeho využívania, ako je zmienosť, plán opráv a údržby, starostlivosť o majetok v čase, keď sa nevyužíva,
- c) technické zastaranie majetku a morálne zastaranie majetku,
- d) zákonné obmedzenia alebo iné obmedzenia na používanie majetku,
- e) rôzna doba použiteľnosti a rôzny priebeh opotrebenia jednotlivých oddeliteľných súčastí dlhodobého majetku podľa potrieb účtovnej jednotky.

(4) Ak sa zmenia podmienky využívania dlhodobého majetku, prehodnotí sa odpisový plán a upraví sa zostatková doba odpisovania alebo sadzby odpisovania.

(5) Drobný dlhodobý nehmotný majetok a drobný dlhodobý hmotný majetok možno odpísať aj jednorazovo.

(6) Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku v podielovom spoluvlastníctve sa vykonávajú za každého spoluvlastníka z jeho spoluvlastníckeho podielu.

(7) Pri odpisovaní zvierat základného stáda a ťažných zvierat možno postupovať tak, že odpisy sa vyjadria podielom obstarávacej ceny zníženej o predpokladanú tržbu pri brakovaní a predpokladaného počtu rokov chovu základného stáda.

§ 24

Účtovanie dlhodobého finančného majetku

(1) O dlhodobom finančnom majetku sa účtuje na príslušných účtoch účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok, a to na účet

- a) 061 – Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe,
- b) 062 – Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom,
- c) 065 – Dlhové cenné papiere držané do splatnosti,
- d) 066 – Pôžičky podnikom v skupine,
- e) 067 – Ostatné pôžičky,
- f) 069 – Ostatný dlhodobý finančný majetok.

(2) V priebehu obstarávania dlhodobého finančného majetku sa všetky zložky obstarávacej ceny účtujú na účte 043 – Obstaranie dlhodobého finančného majetku.

(3) Cenné papiere, ktoré vyjadrujú podiel na základnom imaní obchodnej spoločnosti a podiely v obchodnej spoločnosti sa účtujú na účtoch 061 – Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe alebo 062 – Podielové cenné papiere

²⁸⁾ § 25 ods. 6 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení zákona č. 659/2004Z. z.

a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom podľa podielu účtovnej jednotky na základnom imaní obchodnej spoločnosti alebo na hlasovacích právach v obchodnej spoločnosti.

(4) Na účte 065 – Dlhové cenné papiere držané do splatnosti sa účtujú cenné papiere držané do doby splatnosti dlhšej ako jeden rok.

(5) Na účte 067 – Ostatné pôžičky sa účtujú dlhodobé pôžičky poskytnuté iným účtovným jednotkám alebo fyzickým osobám.

(6) Na účte 069 – Ostatný dlhodobý finančný majetok sa účtujú najmä

a) podielové cenné papiere a podiely v obchodnej spoločnosti, v ktorej účtovná jednotka nemá podiel v ovládanej osobe ani nevykonáva podstatný vplyv,

b) umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov a pozemky, ktoré sú obstarané za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov.

(7) Pri predaji dlhodobého finančného majetku, cenných papierov a podielov sa cena, o ktorej sa účtuje na príslušných účtoch účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok, účtuje na ľarchu účtu 553 - Predané cenné papiere.

(8) V účtovnej jednotke, ktorá je vkladateľom nepeňažného vkladu, sa účtujú jednotlivé zložky majetku, ktoré sú predmetom vkladu, ako vyradenie majetku v ocenení v účtovníctve so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 367 – Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov. Hodnota nepeňažného vkladu započítaná na vklad spoločníka sa účtuje na príslušný účet účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok so súvzťažným zápisom v prospech účtu 367 – Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov. Záporný rozdiel medzi hodnotou nepeňažného vkladu započítanou na vklad spoločníka a ocenením nepeňažného vkladu v účtovníctve sa účtuje na ľarchu účtu 549 – Iné ostatné náklady a v prospech účtu 367 – Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov. Kladný rozdiel medzi hodnotou nepeňažného vkladu započítanou na vklad spoločníka a ocenením nepeňažného vkladu v účtovníctve sa účtuje v prospech účtu 649 – Iné ostatné výnosy a na ľarchu účtu 367 – Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov.

§ 25

Účtovanie finančného prenájmu

(1) Na účely účtovania finančného prenájmu sa rozumie

a) finančným prenájomom obstaranie dlhodobého hmotného majetku na základe nájomnej zmluvy s dojednaným právom kúpy prenájatej veci za dohodnuté platby počas dohodnutej doby nájmu²⁹⁾ majetku,

b) dohodnutými platbami jednotlivé platby uhrádzané nájomcom prenájomiteľovi počas dohodnutej doby finančného prenájmu; súčasťou dohodnutých platieb je aj kúpna cena, za ktorú na konci dohodnutej doby finančného prenájmu prechádza vlastnícke právo k prenájatému majetku z prenájomiteľa na nájomcu,

c) istinou u nájomcu celková suma dohodnutých platieb znížená o nerealizované finančné náklady (nájomné), pričom suma istiny u nájomcu sa rovná sume istiny u prenájomiteľa; nerealizovanými finančnými nákladmi (nájomným) sú budúce finančné náklady, ktoré sú u prenájomiteľa nerealizovanými finančnými výnosmi.

(2) V deň prevzatia majetku nájomcom sa v účtovníctve nájomcu účtuje v prospech účtu 474 – Závazky z nájmu a na ľarchu účtu príslušného účtu majetku v ocenení rovnajúcom sa istine u nájomcu. Náklady súvisiace s obstaraním predmetu finančného prenájmu sa účtujú na ľarchu účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 321 – Dodávateľa.

(3) V prospech účtu 474 – Závazky z nájmu a na ľarchu príslušného účtu účtovej skupiny 01 – Dlhodobý nehmotný majetok, 02 – Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný alebo 03 – Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný sa v deň prevzatia majetku účtujú aj záväzky za veci nadobudnuté nájomcom na základe finančného prenájmu v ocenení rovnajúcom sa sume budúcich platieb dohodnutých v nájomnej zmluve znížených o finančné náklady, ktoré súvisia s nájmom majetku.

(4) V deň splatnosti dohodnutých platieb sa v účtovníctve nájomcu účtuje splatný finančný náklad v prospech účtu 474 – Závazky z nájmu so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 544 – Úroky.

(5) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa v účtovníctve nájomcu účtuje v prospech účtu 474 – Závazky z nájmu finančný náklad pripadajúci na obdobie od posledného dňa splatnosti dohodnutých platieb do dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 544 – Úroky.

(6) V deň odovzdania majetku prenájomiteľovi z dôvodu predčasného ukončenia finančného prenájmu sa v účtovníctve nájomcu účtuje takto:

a) zostatková cena majetku v prospech príslušného účtu účtovej skupiny 08 so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku alebo iného nákladového účtu podľa dôvodu predčasného ukončenia finančného prenájmu v súlade s § 26 ods. 3,

b) vyradenie majetku z účtovníctva nájomcu na ľarchu účtu účtovej skupiny 08 so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu majetku.

(7) Finančné vysporiadanie nájomcu s prenájomiteľom z dôvodu predčasného ukončenia finančného prenájmu sa v účtovníctve nájomcu účtuje v prospech účtu 379 – Iné záväzky so súvzťažným zápisom na ľarchu

a) účtu 474 – Závazky z nájmu do výšky zostatku záväzku vzniknutého z finančného prenájmu, prípadne

b) účtu 549 – Iné ostatné náklady.

²⁹⁾ § 2 písm. s) druhý bod zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(8) Nárok na plnenie z finančného vysporiadania nájomcu s prenajímateľom z dôvodu predčasného ukončenia finančného prenájmu sa v účtovníctve nájomcu účtuje v prospech účtu 649 – Iné ostatné výnosy so súvzťažným zápisom na ľarchu

- a) účtu 474 – Závazky z nájmu, prípadne
- b) účtu 378 – Iné pohľadávky.

§ 26

Účtovanie vyradovania dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

(1) Zostatková cena stavebného objektu alebo jeho časti, odstráneného v dôsledku zriadenia novej stavby, vrátane nákladov na odstránenie sa zahrnie do nákladov na stavbu.

(2) Pri čiastočnej likvidácii jednotlivého dlhodobého hmotného majetku trvalým vyradením veci, bez toho aby sa majetok znehodnotil alebo stratil spôsobilosť užívania a vyradená vec bola súčasťou ocenenia majetku a po vyradení má povahu samostatnej huteľnej veci, sa ocenenie majetku zníži o obstarávaciu cenu vyradenej veci. Miera odpisovania vyradenej veci je totožná s mierou odpisovania pôvodného majetku. Podobne sa postupuje pri dlhodobom nehmotnom majetku.

(3) Zostatková cena dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, ktorý nie je úplne odpísaný, sa účtuje na ľarchu účtov

- a) 551 - Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku pri likvidácii,
- b) 552 - Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku pri predaji,
- c) 548 - Manká a škody pri manku alebo škode,
- d) 546 - Dary pri darovaní.

(4) V účtovnej jednotke, ktorou je verejná vysoká škola, sa účtuje súčasne tvorba fondu reprodukcie podľa osobitného predpisu²³⁾ na ľarchu účtu 411 – Základné imanie a v prospech účtu 413 – Fond reprodukcie.

(5) V deň rozhodnutia o zrušení prác súvisiacich s obstaraním dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa výdavky zaúčtované na účte 041 - Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku alebo 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku jednorazovo odpíšu na ľarchu účtu 548 - Manká a škody, ak ide o škodu a v ostatných prípadoch na ľarchu účtu 549 – Iné ostatné náklady.

(6) Vyradenie bezodplatne nadobudnutého dlhodobého hmotného majetku neodpisovaného, ktorým sú pozemky, umelecké diela a zbierky, sa účtuje na ľarchu účtu 411 – Základné imanie a v prospech príslušného účtu účtovej skupiny 03 – Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný.

§ 27

(1) Dlhodobý nehmotný majetok vytvorený vlastným vývojom alebo v priebehu jeho vývoja sa účtuje na účte 012 – Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti, ak sa dá preukázať

- a) možnosť jeho technického dokončenia tak, že ho bude možné používať alebo predat,
- b) zámer jeho dokončenia, používania alebo predaja,
- c) používanie alebo predaj takéhoto majetku,
- d) spôsob vytvárania budúcich ekonomických úžitkov a existenciu trhu pre výstupy dlhodobého nehmotného majetku alebo pre dlhodobý nehmotný majetok sám o sebe,
- e) dostupnosť zodpovedajúcich technických zdrojov, finančných zdrojov a ostatných zdrojov pre dokončenie jeho vývoja, jeho použitie alebo predaj,
- f) spoľahlivé ocenenie nákladov súvisiacich s jeho obstaraním v priebehu vývoja.

(2) Na účte 012 – Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti sa účtuje o vývoji, ak ide o aplikáciu zistení výskumu alebo iných znalostí na plánovanie alebo návrh výroby nových alebo významne zlepšených materiálov, zariadení, výrobkov, procesov, systémov alebo služieb pred začatím ich sériovej výroby alebo používania. Ako vývoj sa účtuje najmä

- a) výtvarné riešenie výrobku (dizajn),
- b) zhotovenie a testovanie prototypov a modelov,
- c) zhotovenie nástrojov, šablón, foriem a čipov využívaním novej technológie,
- d) skúšobná prevádzka, ktorá nie je v etape ekonomickej realizovateľnosti výroby,
- e) vytvorenie a overenie vybranej alternatívy pre nové alebo zlepšené materiály, zariadenia, výrobky, procesy, systémy alebo služby.

(3) Náklady na vývoj sa aktivujú, ak ich suma neprevýši sumu, u ktorej je pravdepodobné, že sa získa z budúcich ekonomických úžitkov po odpočítaní ďalších nákladov vývoja, predaja a administratívnych nákladov, ktoré súvisia priamo s marketingom výrobkov alebo procesov. Ak nie je možné preukázať aktivovanie nákladov na vývoj podľa odseku 1, účtujú sa do nákladov v účtovných obdobiach, v ktorých vznikli.

(4) Výsledky vývojových prác sa účtujú ako náklady na vývoj, ak sú

- a) kúpené samostatne a nie sú súčasťou dodávky iného dlhodobého majetku a jeho ocenenia,
- b) vytvorené vlastnou činnosťou na účel obchodovania s nimi,
- c) vytvorené vlastnou činnosťou pre potreby účtovnej jednotky.

(5) Na účtoch dlhodobého nehmotného majetku sa neúčtujú náklady na výskum, ktorým je pôvodné a plánované zisťovanie vykonávané s cieľom získať nové vedecké poznatky alebo technické poznatky. Náklady na výskum sa účtujú do nákladov v účtovných obdobiach, v ktorých vznikli. Nákladmi na výskum sú najmä náklady na

- a) činnosti zamerané na získanie nových poznatkov,
- b) skúmanie, zhodnotenie a konečný výber aplikácií zo záverov výskumu alebo iných poznatkov,
- c) hľadanie alternatívnych materiálov, zariadení, výrobkov, procesov, systémov alebo služieb,
- d) tvorbu, dizajn, hodnotenie a konečný výber možných alternatív nových alebo zlepšených materiálov, zariadení, výrobkov, procesov, systémov alebo služieb.

(6) Softvér a elektronické licencie, ktoré súvisia s používaním softvéru, sa účtujú na účte 013 – Softvér bez ohľadu na to, či tento softvér a elektronické licencie sú alebo nie sú predmetom autorských práv, ak sú

- a) kúpené samostatne a nie sú súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia,
- b) vytvorené vlastnou činnosťou na účel obchodovania s nimi alebo použitia pre potreby v účtovnej jednotke, ak nejde o softvér na zákazku alebo o súčasť dodávky hardvéru.

(7) Na účte 014 - Oceniteľné práva sa účtujú napríklad výrobo-technické poznatky (know-how), licencie, okrem licencií uvedených v odseku 6, užívacie práva, právo prechodu cez pozemok, vydavateľské práva, vydavateľské tituly, autorské práva, dovozná kvóta a vývozná kvóta, obchodné značky, ochranné známky, receptúry, predmety priemyselných práv a iné výsledky tvorivej duševnej činnosti, ak sa obstarali za odplatu, napríklad kúpou, výmenou alebo nepeňažným vkladom.

(8) Na účte 019 – Ostatný dlhodobý nehmotný majetok sa účtuje dlhodobý nehmotný majetok, ktorý nie je možné účtovať podľa odsekov 1, 2, 3, 6 a 7.

(9) Náklady na školenia a semináre, marketingové a podobné štúdie, prieskum trhu, poradenstvo, odborné posudky, získanie certifikátov a noriem, napríklad ISO normy, na reklamu, uvedenie výrobkov na trh, reštrukturalizáciu, reorganizáciu a rozšírenie činnosti účtovnej jednotky alebo jej časti, ako aj ostatné náklady podobného charakteru, sa neúčtujú ako dlhodobý nehmotný majetok, ale sa účtujú ako náklady na činnosť.

§ 28

(1) Dlhodobý hmotný majetok sa účtuje na príslušný účet účtovných skupín 02 a 03, a to na účet:

- a) 021 - Stavby,
- b) 022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí,
- c) 023 - Dopravné prostriedky,
- d) 025 – Pestovateľské celky trvalých porastov,
- e) 026 – Základné stádo a ťažné zvieratá,
- f) 028 – Drobný dlhodobý hmotný majetok,
- g) 029 – Ostatný dlhodobý hmotný majetok,
- h) 031 – Pozemky,
- i) 032 – Umelecké diela a zbierky.

(2) Na účte 026 – Základné stádo a ťažné zvieratá sa účtujú bez ohľadu na obstarávaciu cenu dospelé plemenné a chovné zvieratá na účel hospodárskeho využitia. Dospelosť zvierat na účely ich zaradenia do dlhodobého hmotného majetku je stanovená zootechnickými zásadami ako je veková hranica a spôsobilosť reprodukcie, napríklad spôsobilosť na rozmnožovanie vlastného druhu. Hospodárskym využitím sa rozumie najmä narodenie mláďat, produkcia mlieka, vlny, využitie ťažnej sily zvierat alebo jeho komerčné využitie. Na tomto účte sa môžu účtovať aj zvieratá základného stáda a ostatných hospodárskych využívaných chovov napríklad muflónov, danielov, jeleňov, pštrosov, ak ich využiteľnosť v chove je dlhšia ako štyri roky.

(3) Ocenenie dospelých zvierat obstaraných z vlastného chovu preradených zo zásob do dlhodobého hmotného majetku sa zvýši napríklad o náklady spojené s preradením, externé náklady na veterinárnu kontrolu a dopravu zvierat na iné miesto ustajnenia.

(4) Obstaranie ložísk nerastných surovín sa zaúčtuje na účet 031 - Pozemky, pričom ocenenie pozemku je vrátane ceny ložiska nerastných surovín. Obstarávacía cena pozemku sa znižuje postupne nepriamo formou opravnej položky o hodnotu vyťažených surovín. Po vyťažení ložiska a jeho rekultivácii sa zaúčtovaná opravná položka zníži o výdavky na rekultiváciu, maximálne však do výšky zaúčtovanej opravnej položky.

(5) Do obstarávacej ceny pozemku sa zahrnie hodnota kúpeného lesa, ak sa kúpil za účelom jeho pestovania. Obstarávacía cena kúpeného pozemku vysadeného stromami alebo kríkmi, ktoré nie sú pestovateľským celkom trvalých porastov, je cena vrátane výsadby.

(6) Na účte 032 - Umelecké diela a zbierky sa účtuje o umeleckých dielach a predmetoch obstarávaných za účelom výzdoby a doplnenia interiérov, ktoré možno oceniť podľa osobitných predpisov a nie sú súčasťou stavebných objektov, bez ohľadu na výšku obstarávacej ceny. Na tomto účte sa účtujú aj predmety z drahých kovov, ak nie sú obstarávané za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov.

(7) Ako umelecké dielo sa neúčtuje, s výnimkou odseku 6 a vkladu do nadačného imania,

- a) predmet kultúrnej hodnoty podľa osobitného predpisu,³⁰⁾
- b) historický knižničný dokument a historický knižničný fond podľa osobitného predpisu,³¹⁾
- c) pamiatkový fond podľa osobitného predpisu,³²⁾
- d) literárne dielo, vedecké dielo a umelecké dielo podľa osobitného predpisu.³³⁾

³⁰⁾ Zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

³¹⁾ Zákon č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov.

³²⁾ Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení zákona č. 479/2005 Z. z.

³³⁾ Zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov.

(8) Na evidenciu predmetov uvedených v odseku 7 sa vzťahujú osobitné predpisy.³⁴⁾

§ 29

Účtovanie technického zhodnotenia majetku odpisovaného nájomcom

(1) Technické zhodnotenie prenajatého dlhodobého hmotného majetku odpisované nájomcom sa účtuje na účte, na ktorom by sa tento majetok účtoval, ak by bol nájomca jeho vlastníkom.

(2) Technické zhodnotenie vykonané na prenajatom majetku a odpisované nájomcom sa odpíše v priebehu nájmu.

(3) Zostatková cena technického zhodnotenia majetku pri predčasnom skončení nájmu sa účtuje takto:

- a) v účtovníctve nájomcu do nákladov na ľarchu účtu 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku,
- b) v účtovníctve nájomcu ako o predaji dlhodobého hmotného majetku, ak sa nájomca s prenajímateľom dohodnú o odplatnom prevode technického zhodnotenia majetku.

(4) Náklady, ktorými nájomca podľa zmluvy uvádza po skončení nájmu prenajatú vec do pôvodného stavu, sa jednorazovo odpišu na ľarchu nákladov 549 - Iné ostatné náklady.

§ 29a

Účtovanie garantovanej energetickej služby

(1) U prijímateľa energetickej služby s garantovanou úsporou energie^{34a)} (ďalej len „garantovaná energetická služba“), ktorý uzavrel zmluvu o energetickej efektívnosti pre verejný sektor,^{34b)} sa prijatie energetickeho zhodnotenia majetku účtuje ako technické zhodnotenie hmotného majetku^{34c)} na ľarchu účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku a v prospech účtu 479 – Ostatné dlhodobé záväzky.

(2) U prijímateľa garantovanej energetickej služby sa poskytovateľom garantovanej energetickej služby fakturované služby počas trvania zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor sa účtujú na ľarchu účtu 518 – Ostatné služby a v prospech účtu 321 – Dodávatelia.

(3) Ak sa nedosiahnu zmluvne určené hodnoty zlepšenia energetickej efektívnosti alebo poskytovateľ garantovanej energetickej služby poruší akúkoľvek svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor, účtuje sa u prijímateľa garantovanej energetickej služby zníženie nároku na platby do hodnoty nákladov účtovaných v účtovnom období v prospech účtu 518 – Ostatné služby a nad hodnotu nákladov účtovaných v účtovnom období v prospech účtu 649 – Iné ostatné výnosy. Ak sa dosiahnu vyššie hodnoty zlepšenia energetickej efektívnosti, poskytovateľovi garantovanej energetickej služby vzniká nárok na odmenu, ktorý sa účtuje u prijímateľa garantovanej energetickej služby na ľarchu účtu 518 – Ostatné služby a v prospech účtu 321 – Dodávatelia.

ÚČTOVÁ TRIEDA 1 – ZÁSObY

§ 30

Podrobnosti o postupoch účtovania pri oceňovaní zásob

(1) Zásoby sa oceňujú podľa § 25 a 26 zákona.

(2) Úbytok zásob rovnakého druhu sa účtuje v ocenení cenou zistenou váženým aritmetickým priemerom z obstarávacích cien alebo vlastných nákladov alebo spôsobom, keď prvá cena na ocenenie prírastku zásob sa použije ako prvá cena na ocenenie úbytku zásob. Vážený aritmetický priemer sa počíta najmenej raz za mesiac.

(3) Obstarávaciu cenu zásob je možné na analytických účtoch rozdeliť na cenu, za ktorú sa majetok obstaral a náklady súvisiace s obstaraním alebo na vopred určenú cenu, za ktorú sa majetok obstará a odchýlku od skutočnej ceny, za ktorú sa majetok obstará a náklady súvisiace s obstaraním. Pri vyskladnení zásob sa tieto náklady alebo odchýlky rozpúšťajú spôsobom uvedeným vo vnútornom predpise účtovnej jednotky.

(4) Z vnútropodnikových služieb súvisiacich s obstaraním zásob nákupom a so spracovaním zásob, sa do obstarávacej ceny aktivuje len prepravné a vlastné náklady na spracovanie materiálu.

(5) Nevyfakturované dodávky sa účtujú v ocenení podľa uzavretej zmluvy, dodacieho listu alebo podľa § 27 ods. 7 zákona.

(6) Zásoby nadobudnuté bezodplatne a prebytky zásob, odpad a zvyškové produkty sa účtujú v ocenení reálnou hodnotou podľa § 27 ods. 2 zákona.

(7) Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou sa účtujú v ocenení vlastnými nákladmi, ktoré sa ocenia v skutočnej výške alebo vo výške vlastných nákladov podľa operatívnych kalkulácií. Takto určené náklady sú náklady určené v konkrétnych technických, technologických, ekonomických a organizačných podmienkach určených technickou prípravou výroby na uskutočňovanie výkonov.

³⁴⁾ Zákon č. 183/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov. Zákon č. 49/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov. Zákon č. 618/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. Zákon č. 206/2009 Z. z.

^{34a)} § 15 ods. 2 zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{34b)} § 18 ods. 1 zákona č. 321/2014 Z. z. v znení zákona č. 4/2019 Z. z.

^{34c)} § 29 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov

(8) Zásoby nadobudnuté zámenou sa účtujú ako kúpa zásob v reálnej hodnote a odovzdávané zásoby ako predaj zásob v účtovnej hodnote. Účtovná hodnota zásob, ktoré účtovná jednotka pri zámene odovzdáva, sa účtuje na ľarchu vecne príslušného nákladového účtu, na ktorom sa účtuje úbytok zásob. Následne sa účtuje vzájomné započítanie pohľadávky a záväzku v nadväznosti na hodnoty zásob. Rozdiel medzi reálnou hodnotou nadobudnutých zásob a účtovnou hodnotou odovzdávaných zásob sa účtuje na účte 554 – Predaný materiál alebo na účte 654 – Tržby z predaja materiálu.

(9) Ak má účtovná jednotka vnútorný predpis na prirodzené úbytky zásob pre príslušné účtovné obdobie, účtujú sa úbytky zásob do výšky noriem prirodzených úbytkov do spotreby. Ak má účtovná jednotka vnútorný predpis o druhoch materiálu účtovaných priamo do spotreby, účtuje sa takýto materiál do spotreby, bez jeho účtovania na sklad.

(10) Súčasťou ocenenia zásob sú zľavy z ceny. Zľava z ceny poskytnutá k už predaným alebo spotrebovaným zásobám sa účtuje ako zníženie nákladov na predané alebo spotrebované zásoby.

(11) O huteľných veciach s dobou použiteľnosti najviac jeden rok sa účtuje bez ohľadu na obstarávaciu cenu ako o zásobách.

(12) Ak sa pri inventarizácii zistí, že úžitková hodnota zásob nezodpovedá ich oceneniu v účtovníctve, prírastky hodnoty sa neúčtujú a úbytky hodnoty sú predmetom analýzy, a ak nie je zníženie hodnoty definitívne, vytvára sa opravná položka. Ak obstarávací cena alebo vlastné náklady zásob sú vyššie ako budú ekonomické úžitky z ich predaja alebo použitia pre vlastné potreby účtovnej jednotky, napríklad v dôsledku nepotrebnosti, nadbytočnosti, poklesu ich predajnej ceny alebo v dôsledku toho, že sa zvýšili náklady potrebné na ich dokončenie, vytvára sa opravná položka k týmto zásobám vo výške rozdielu medzi ich ocenením v účtovníctve a ich čistou realizačnou hodnotou. Čistou realizačnou hodnotou sa rozumie predpokladaná predajná cena znížená o predpokladané náklady na ich dokončenie a o predpokladané náklady súvisiace s ich predajom. Ocenenie zásob po zohľadnení zníženia ich hodnoty nie je vyššie ako predpokladaná suma, ktorá by sa dosiahla ich predajom alebo ich použitím pre vlastné potreby účtovnej jednotky. K surovinám a k pomocným látkam sa opravná položka vytvára, ak je pravdepodobné, že hotové výrobky, na výrobu ktorých budú tieto suroviny a pomocné látky použité, sa predajú so stratou. Pri definitívnom znížení hodnoty sa účtuje na ľarchu účtov účtovnej skupiny 50 – Spotrebované nákupy a 61 – Zmena stavu zásob vlastnej výroby, alebo ak ide o škodu na účte 548 – Manká a škody.

§ 31

Účtovanie zásob

(1) V účtovej triede 1 – Zásoby sa účtuje materiál, nedokončená výroba, polotovary vlastnej výroby, výrobky, zvieratá a tovar.

(2) Na účtoch účtovej skupiny 11 – Materiál sa účtuje materiál, ktorý zahŕňa suroviny, pomocné látky, prevádzkové látky, náhradné dielce, obaly a drobný dlhodobý hmotný majetok do doby jeho uvedenia do používania, pričom ako

- suroviny sa účtujú veci, ktoré pri výrobnom procese prechádzajú úplne alebo sčasti do výrobku a tvoria jeho podstatu,
- pomocné látky sa účtujú veci, ktoré prechádzajú priamo do výrobku, netvoria však jeho podstatu, napríklad lak na výrobky,
- prevádzkové látky sa účtujú veci, ktoré sú potrebné na prevádzku účtovnej jednotky ako celku, napríklad mazadlá, palivo, čistiace prostriedky,
- náhradné dielce sa účtujú predmety určené na uvedenie dlhodobého hmotného majetku do pôvodného stavu alebo prevádzkyschopného stavu,
- obaly sa účtujú veci, ktoré slúžia na ochranu a dopravu nakúpeného materiálu, tovaru a vlastných výrobkov; ak sa nevratné obaly dodávajú zákazníkovi alebo odovzdávajú vo vnútri účtovnej jednotky spolu s dodaným obsahom, sa účtujú ako obaly.

(3) Na účtoch účtovej skupiny 12 – Zásoby vlastnej výroby sa účtujú nedokončená výroba, polotovary vlastnej výroby, výrobky a zvieratá, pričom ako

- nedokončená výroba sa účtujú produkty, ktoré už prešli jedným alebo niekoľkými výrobnými stupňami a nie sú už materiálom, ale nie sú ani hotovými výrobkami,
- polotovar vlastnej výroby sa účtuje oddelene evidovaný produkt, ktorý ešte neprešiel všetkými výrobnými stupňami a v ďalšom výrobnom procese sa dokončí alebo skompletizuje do finálneho výrobku,
- výrobok sa účtuje predmet vlastnej výroby určený na realizáciu mimo účtovnej jednotky,
- zásoby zvierat sa účtujú mladé chovné zvieratá, zvieratá vo výkrme, ryby, kožuštinové zvieratá, včelstvá, krdle sliepok, kačíc, moriek, perličiek a husí na výkrm, psy a podobne.

(4) Na účtoch účtovej skupiny 13 – Tovar sa účtuje všetko, čo účtovná jednotka obstaráva za účelom predaja, vrátane pozemkov, budov a stavieb, ktoré účtovná jednotka obstaráva za účelom predaja v nezmenenej podobe a sama ich nepoužíva, neprenajíma a nevykonáva na nich technické zhodnotenie. Na týchto účtoch sa účtuje tiež dlhodobý majetok alebo jeho technické zhodnotenie obstarané s cieľom jeho darovania a bezodplatne prevzatý dlhodobý majetok, ktorý bol určený darcom na jeho ďalšie darovanie. V účtovej jednotke, ktorá používa spôsob B účtovania zásob, sa účtuje o takomto bezodplatne prevzatom dlhodobom majetku na účte 546 – Dary.

(5) Účtovanie obstarania a úbytku zásob sa môže vykonávať spôsobom A alebo spôsobom B. Spôsob A účtovania zásob môžu uplatniť všetky účtovné jednotky, pre ktoré platí toto opatrenie. Spôsob B účtovania zásob môžu uplatniť účtovné jednotky, ktoré nie sú v likvidácii alebo v konkurze.

(6) Spôsobom A sa účtujú nákupy zásob od iných subjektov takto:

- v priebehu účtovného obdobia sa zložky obstarávacej ceny nakupovaných zásob účtujú na ľarchu účtu 111 – Obstaranie materiálu alebo 131 – Obstaranie tovaru so súvzťažným zápisom na príslušných účtoch zúčtovacích vzťahov alebo na finančných účtoch; nákup materiálu sa môže účtovať priamo na účet 112 – Materiál na sklade; vnútroorganizačné služby, ktoré súvisia s prepravou dodávok zásob, sa aktivujú; aktivácia materiálu a služieb sa účtuje v prospech účtov účtovej skupiny 62 – Aktivácia a na ľarchu príslušných účtov zásob,

- b) prevzatie materiálu a tovaru na sklad sa účtuje v obstarávacích cenách pri nákupoch alebo vo vlastných nákladoch pri zásobách vlastnej výroby na ľarchu účtu 112 – Materiál na sklade alebo 132 – Tovar na sklade a v prospech účtu 111 – Obstaranie materiálu alebo 131 – Obstaranie tovaru,
- c) spotreba materiálu sa účtuje na ľarchu účtu 501 – Spotreba materiálu alebo pri predaji materiálu na ľarchu účtu 554 – Predaný materiál, pričom hodnota predaného tovaru sa účtuje na ľarchu účtu 504 – Predaný tovar,
- d) pri uzavieraní účtovných kníh sa manko na zásobách účtuje na ľarchu účtu 548 – Manká a škody; úbytok zásob do výšky noriem prirodzených úbytkov sa účtuje na ľarchu účtu 501 – Spotreba materiálu; prebytok zásob sa účtuje v prospech účtu 649 – Iné ostatné výnosy alebo v prospech účtov účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy, ak je dokázaný vzniknutý prebytok chybným účtovaním do nákladov v tom istom účtovnom období.

(7) Spôsobom A sa účtujú zásoby vlastnej výroby takto:

- a) v priebehu účtovného obdobia sa prírastky zásob ocenené vlastnými nákladmi účtujú na ľarchu príslušného účtu účtovej skupiny 12 – Zásoby vlastnej výroby so súvzťažným zápisom v prospech účtov účtovej skupiny 61 – Zmena stavu vlastnej výroby,
- b) vyskladnenie zásob sa účtuje na ľarchu účtov účtovej skupiny 61 – Zmena stavu vlastnej výroby a v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 12 – Zásoby vlastnej výroby,
- c) pri uzavieraní účtovných kníh sa manko na zásobách účtuje na ľarchu 548 - Manká a škody; úbytok zásob do výšky noriem prirodzených úbytkov sa účtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 61 – Zmena stavu vlastnej výroby; prebytok zásob sa účtuje v prospech účtov účtovných skupín 61 – Zmena stavu vlastnej výroby.

(8) Spôsobom B sa účtujú nákupy zásob od iných subjektov takto:

- a) v priebehu účtovného obdobia sa zložky obstarávacej ceny nakupovaných zásob účtujú na ľarchu účtov účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy so súvzťažným zápisom na príslušných účtoch zúčtovacích vzťahov alebo na finančných účtoch; vnútroorganizačné služby, ktoré súvisia s prepravou dodávok zásob a vlastné náklady na spracovanie materiálu sa aktivujú; aktivácia materiálu, služieb a tovaru sa účtuje na ľarchu účtov účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy súvzťažne s príslušným účtom účtovej skupiny 62 – Aktivácia,
- b) pri uzavieraní účtovných kníh sa začiatkové stavy účtov 112 – Materiál na sklade a 132 – Tovar na sklade účtujú na ľarchu účtu 501 – Spotreba materiálu a 504 – Predaný tovar; stav zásob podľa skladovej evidencie sa účtuje pri materiáli na ľarchu účtu 112 – Materiál na sklade súvzťažne s účtom 501 – Spotreba materiálu a pri tovare na ľarchu účtu 132 – Tovar na sklade a v prospech účtu 504 – Predaný tovar; manko na zásobách sa účtuje na ľarchu účtu 548 – Manká a škody a v prospech príslušného účtu zásob; prebytok zásob sa účtuje v prospech účtu 649 – Iné ostatné výnosy, alebo v prospech účtu účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy a na ľarchu príslušného účtu zásob.

(9) Spôsobom B sa účtujú zásoby vlastnej výroby takto:

- a) v priebehu účtovného obdobia sa na účtoch v účtovej skupine 12 – Zásoby vlastnej výroby neúčtuje a vynaložené náklady na výrobu sa účtujú na príslušných účtoch účtovej triedy 5 – Náklady,
- b) pri uzavieraní účtovných kníh sa začiatkové stavy zásob účtované na príslušných účtoch účtovej skupiny 12 – Zásoby vlastnej výroby účtujú na ľarchu účtov účtovej skupiny 61 – Zmena stavu vlastnej výroby; stav zásob zistený podľa inventarizácie sa účtuje na ľarchu príslušných účtov účtovej skupiny 12 – Zásoby vlastnej výroby a v prospech účtov účtovej skupiny 61 – Zmena stavu vlastnej výroby; manko sa účtuje na ľarchu účtu 548 – Manká a škody; prebytok zásob sa účtuje v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 61 – Zmena stavu vlastnej výroby.

(10) Ak sa použije spôsob B účtovania zásob, vedie sa skladová evidencia tak, aby bolo možné zistiť a preukázať stav zásob a zložky obstarávacej ceny zásob v priebehu účtovného obdobia, napríklad na skladových kartách a v dátových súboroch počítača.

(11) Pri uzavieraní účtovných kníh sa pri spôsobe A aj B účtovania zásob, účtujú zásoby na ceste na ľarchu účtu 119 – Materiál na ceste alebo 139 – Tovar na ceste. Nevyfakturované dodávky, pri ktorých nie je možné určiť presnú sumu, sa účtujú v prospech účtu 323 – Krátkodobé rezervy alebo účtu 459 – Ostatné rezervy.

(12) Renovácia náhradných dielcov a úprava zásob vykonávaná vo vlastnej réžii sa účtuje ako aktivácia a náklady na renováciu a úpravu sú zložkou ocenenia náhradných dielcov a zásob na sklade.

(13) Ak sa použije spôsob A účtovania zásob, možno nákupy materiálu účtovať priamo na účet 112 – Materiál na sklade, nákupy zvíerať na účet 124 – Zvieratá a nákupy tovaru na účet 132 – Tovar na sklade.

(14) Zásoby odovzdané na spracovanie inej účtovnej jednotke, do konsignačných skladov alebo požičané mimo účtovnú jednotku sa vedú v analytickej evidencii s uvedením miesta ich uloženia.

(15) O účtovanú cenu za spracovanie materiálu alebo o vlastné náklady na spracovanie materiálu vykonané vlastnou činnosťou sa zvyšuje ocenenie zásob na sklade.

(16) Zásoby prevzaté účtovnou jednotkou na spracovanie, vypožičané, dodané organizácii omylom a konsignačný tovar sa vedie v podsúvahovej evidencii s uvedením druhu zásob a ich ocenenia.

§ 32

Obsahové vymedzenie náplne syntetických účtov účtovej triedy 1

(1) Na kalkulačnom účte 111 – Obstaranie materiálu sa účtujú zložky obstarávacej ceny materiálu pri spôsobe A účtovania zásob. Pri uzavieraní účtovných kníh sa nevykazuje na tomto účte zostatok. Dodávky materiálu sa môžu počas účtovného obdobia účtovať priamo na ľarchu účtu 112 – Materiál na sklade.

(2) Na účte 112 – Materiál na sklade sa pri spôsobe A účtovania zásob účtuje nakúpený a prevzatý materiál. Pri spôsobe B účtovania zásob sa na tomto účte účtuje len pri uzavieraní účtovných kníh.

(3) Na účte 119 – Materiál na ceste sa účtuje vyúčtovanie faktúry za dodaný materiál, ktorý účtovná jednotka ešte neprevzala podľa osobitného predpisu.³⁵⁾

(4) Na účte 121 – Nedokončená výroba sa účtuje pri spôsobe A účtovania zásob stav a pohyb zásob nedokončenej výroby vo vlastných nákladoch.

(5) Na účte 122 – Polotovary vlastnej výroby sa účtuje pri spôsobe A účtovania zásob stav a pohyb zásob polotovarov vlastnej výroby v ocenení uvedenom pri účte 121 – Nedokončená výroba. Pri spôsobe B účtovania zásob sa účtuje na tomto účte pri uzavieraní účtovných kníh.

(6) Na účte 123 – Výrobky sa účtuje pri spôsobe A účtovania zásob stav a pohyb výrobkov vlastnej výroby vo vlastných nákladoch. Pri spôsobe B účtovania zásob sa účtuje na tomto účte pri uzavieraní účtovných kníh.

(7) Na účte 124 – Zvieratá sa účtuje pri spôsobe A účtovania zásob stav a pohyb zvierat. Pri spôsobe B účtovania zásob sa účtuje na tomto účte pri uzavieraní účtovných kníh.

(8) Na kalkulačnom účte 131 – Obstaranie tovaru sa účtujú zložky obstarávacej ceny tovaru pri spôsobe A účtovania zásob. Pri uzavieraní účtovných kníh sa nevykazuje na tomto účte zostatok. Dodávky tovaru sa môžu počas účtovného obdobia účtovať priamo na ľarchu účtu 132 – Tovar na sklade.

(9) Na účte 132 – Tovar na sklade sa pri spôsobe A účtovania zásob účtuje stav a pohyb nakúpeného a prevzatého tovaru v obstarávacích cenách. Pri spôsobe B účtovania zásob sa na tomto účte účtuje pri uzavieraní účtovných kníh.

(10) Na účte 139 – Tovar na ceste sa účtuje vyúčtovanie za dodaný tovar, ktorý účtovná jednotka ešte neprevzala podľa osobitného predpisu.³⁵⁾

(11) V prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek k zásobám v účtovej skupine 19 – Opravné položky k zásobám sa účtuje tvorba opravnej položky k zásobám so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek. Pri zásobách vlastnej výroby sa tvorba opravných položiek účtuje na ľarchu vecne príslušného účtu účtovej skupiny 61 – Zmeny stavu zásob vlastnej výroby.

(12) Zúčtovanie opravnej položky k zásobám z dôvodu vyradenia zásob z účtovníctva sa účtuje na ľarchu vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu zásob. Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty zásob sa účtuje v zaniknutej sume na ľarchu vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek so súvzťažným zápisom v prospech účtu 558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek. Pri zásobách vlastnej výroby sa účtuje zúčtovanie opravnej položky so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu účtovej skupiny 61 – Zmena stavu zásob vlastnej výroby.

ÚČTOVÁ TRIEDA 2 - FINANČNÉ ÚČTY

§ 33

(1) Likvidný majetok, ktorý je bezprostredne obchodovateľný, ktorého predpokladaná držba, dohodnutá splatnosť alebo zostatková doba splatnosti je najviac jeden rok, sa účtuje v účtovej triede 2 – Finančné účty.

(2) Na účtoch účtovej skupiny 21 sa účtuje stav a pohyb hotovostí na základe účtovných dokladov.

(3) Na účtoch účtovej skupiny 22 sa účtuje stav a pohyb peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v banke alebo pobočke zahraničnej banky (ďalej len „banka“) alebo v Štátnej pokladnici. Analytické účty sa vedú podľa účtovnou jednotkou otvorených účtov v banke alebo v Štátnej pokladnici. Na účtoch účtovej skupiny 22 sa účtuje na základe oznámenia banky alebo Štátnej pokladnice o pohyboch na jednotlivých účtoch v banke alebo v Štátnej pokladnici.

(4) Na účtoch účtovej skupiny 23 sa účtujú krátkodobé bankové úvery poskytnuté najdlhšie na dobu jedného roka najmä preklenovacie úvery, ak sa neúčtovali v rámci bežného účtu, krátkodobé úvery poskytnuté na základe eskontovaných zmeniek, postúpených hypotekárnych záložných listov. Analytické účty sa vedú podľa jednotlivých účtovnou jednotkou otvorených účtov bankových úverov.

(5) Na účty účtovej skupiny 24 sa účtujú záväzky z krátkodobých finančných výpomocí, ktoré poskytli účtovnej jednotke iné osoby ako banky. Ďalej sa v tejto účtovej skupine účtujú poskytnuté peňažné prostriedky na základe účtovnou jednotkou vystavených krátkodobých dlhopisov.

(6) Na účtoch účtovej skupiny 25 – Krátkodobý finančný majetok sa účtuje časť finančného majetku, u ktorého je predpokladaná držba najviac jeden rok odo dňa uskutočnenia účtovného prípadu.

(7) Účtová skupina 26 – Prevody medzi finančnými účtami sa používa na preklopenie časového nesúladu medzi vkladmi alebo výbermi peňazí a iných hotovostí a prijatím príslušných bankových výpisov účtovnou jednotkou. Obdobne sa tu účtujú prostriedky vedené na hotovostnom účte v banke pre klientov Štátnej pokladnice, platby uskutočňované platobnými kartami vydanými k hotovostnému účtu v banke pre klientov Štátnej pokladnice a účtovné prípady, pri ktorých dochádza k časovému nesúladu pri prevodoch medzi účtami účtovnej jednotky v bankách a v Štátnej pokladnici. Na účtoch účtovej skupiny 26 sa vklady alebo výbery peňazí a iných hotovostí účtujú podľa pokladničných dokladov alebo výpisov z účtov v bankách a účtov úverov.

(8) Na účte účtovej skupiny 29 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku sa účtujú opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku, o ktorom sa účtuje na účtoch účtovej skupiny 25.

³⁵⁾ § 412 až 416 Obchodného zákonníka.

§ 34

(1) Na účte 211 – Pokladnica sa účtuje stav a pohyb peňazí v hotovosti vrátane výplat vo výplatných vreckách a depozít, ak sa v deň výplaty neodovzdali príjemcom, šekov prijatých namiesto hotových peňazí a poukážok na zúčtovanie, napríklad poukážky na odber tovaru a služieb. Na účely účtovania sa stav peňazí v pokladnici nenahrádza potvrdenkami alebo úpismi.

(2) Na účte 213 – Ceniny sa účtuje stav a pohyb cenín, napríklad poštové známky, diaľničné nálepky, kolky, telefónne a ostatné karty, ak majú hodnotu pred ich vydaním, z ktorej sa bude môcť čerpať po ich vydaní do užívania. Ako ceniny sa účtujú i zakúpené stravné lístky do prevádzkarní verejného stravovania a **servisné poukážky**.^{35a)} Ceniny zverené zamestnancom a členom orgánov sa účtujú ako pohľadávky voči zamestnancom, alebo na účte 378 – Iné pohľadávky. Ak má účtovná jednotka vnútorný predpis na druhy cenín, ktoré sa pri zakúpení účtujú priamo do spotreby, s výnimkou kariet a stravných lístkov, možno tieto ceniny účtovať priamo ako prevádzkový náklad.

(3) Na účte 221 - Bankové účty sa účtuje stav a pohyb peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v bankách. Bankové účty majú spravidla aktívny zostatok. Na účte 221 – Bankové účty sa účtuje aj vtedy, ak má po dohode s bankou príslušný účet v banke pasívny zostatok, napríklad kontokorentný účet. V súvahe sa pasívny zostatok vykazuje ako poskytnutý krátkodobý bankový úver.

(4) Na účte 231 – Krátkodobé bankové úvery sa účtujú úvery poskytnuté bankou s dobou splatnosti do jedného roka so súvzťažným zápisom na ľarchu príslušného bankového účtu, ktorého sa prijatý úver týka. Ak uhradí banka platobný doklad dodávateľa priamo z bankového úveru, účtuje sa poskytnutý úver vo výške vykonanej úhrady v prospech príslušného bankového úveru so súvzťažným zápisom na ľarchu príslušného účtu záväzku účtovej triedy 3 – Zúčtovacie vzťahy. Pri účtovaní účtovného prípadu, ktorým je úhrada kreditnou kartou, sa účtuje v prospech účtu 231 – Krátkodobé bankové úvery so súvzťažným zápisom na ľarchu vecne príslušného účtu majetku alebo nákladov.

(5) Na účte 232 – Eskontné úvery sa účtujú úvery poskytnuté bankou na eskontované zmenky alebo iné cenné papiere, ktoré do času ich splatnosti prevzala banka na inkaso. Po obdržaní avíza od banky o úhrade zmenky alebo iného cenného papiera dlžníkom sa účtuje úhrada úveru na ľarchu účtu 232 so súvzťažným zápisom v prospech účtu 313 – Pohľadávky za eskontované cenné papiere. Na ľarchu účtu 232 sa účtuje aj vrátenie neuhradenej zmenky alebo iného cenného papiera bankou, a to so súvzťažným zápisom v prospech účtu 221 – Bankové účty.

(6) Na účte 241 – Krátkodobé dlhopisy emitované účtovnou jednotkou sa účtujú krátkodobé dlhopisy, ktoré majú dobu splatnosti do jedného roka.

(7) Na účte 249 – Ostatné krátkodobé finančné výpomoci sa účtujú prijaté krátkodobé výpomoci alebo pôžičky, ktoré poskytli účtovnej jednotke iné osoby ako banky.

(8) Na účte 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie sa účtuje obstaranie a úbytok cenných papierov na obchodovanie podľa § 15. Analytické účty sa vedú podľa jednotlivých druhov cenných papierov, emitentov a meny. Na osobitne vytvorenom analytickom účte k účtu 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie sa účtuje prírastok virtuálnej meny alebo úbytok virtuálnej meny. Úbytok virtuálnej meny do nákladov sa účtuje na ľarchu účtu 555 - Náklady na krátkodobý finančný majetok. Rozdiel, ktorý vznikne pri preceňovaní virtuálnej meny na reálnu hodnotu podľa § 27 ods. 13 zákona, sa účtuje na ľarchu účtu 555 - Náklady na krátkodobý finančný majetok alebo v prospech účtu 655 – Výnosy z krátkodobého finančného majetku.

(9) Na účte 253 – Dlhové cenné papiere na obchodovanie sa účtuje obstaranie a úbytok cenných papierov, s ktorými má účtovná jednotka zámer obchodovať na verejnom trhu. Analytické účty sa vedú podľa jednotlivých druhov cenných papierov, emitentov a meny.

(10) Na účte 255 – Vlastné dlhopisy sa účtujú vlastné dlhopisy emitované účtovnou jednotkou v majetku podľa osobitného predpisu.³⁶⁾

(11) Na účte 256 – Dlhové cenné papiere so splatnosťou do jedného roka držané do splatnosti sa účtuje podľa § 15.

(12) Na účte 257 – Ostatné realizovateľné cenné papiere sa účtujú ostatné krátkodobé cenné papiere, s ktorými sa neobchoduje na tuzemskej burze, zahraničnej burze alebo inom verejnom trhu.

(13) Na účte 259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku sa účtujú všetky zložky obstarávacej ceny krátkodobého finančného majetku v priebehu jeho obstarávania.

(14) Na účte 261 – Peniaze na ceste sa účtujú vklady a výbery peňazí v hotovosti a prevody medzi účtami v bankách.

ÚČTOVÁ TRIEDA 3 - ZÚČTOVACIE VZŤAHY

§ 35

(1) V účtovej triede 3 sa účtujú

- dlhodobé pohľadávky a krátkodobé pohľadávky z obchodných vzťahov, z členských vzťahov v rámci účtovnej jednotky, napríklad voči odberateľom, členom účtovnej jednotky, prispievateľom a poskytnuté preddavky dodávateľom účtované v účtovej skupine 31 - Pohľadávky, okrem preddavkov na dlhodobý majetok; rozlíšenie na dlhodobé pohľadávky a krátkodobé pohľadávky vo vzťahu k dohodnutej dobe splatnosti a zostatkovej dobe splatnosti sa vykoná na analytických účtoch k jednotlivým účtom,
- krátkodobé záväzky z obchodných vzťahov, z členských vzťahov v rámci účtovnej jednotky, napríklad krátkodobé záväzky voči dodávateľom, členom účtovnej jednotky, prijímateľom a prijaté krátkodobé preddavky od odberateľov účtované v účtovej skupine 32 - Záväzky,

^{35a)} § 23 zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³⁶⁾ Zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov.

- c) v účtovej skupine 33 pohľadávky a záväzky voči zamestnancom vrátane sociálneho poistenia a zdravotného poistenia; zúčtovanie s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia sa vzťahuje na účtovnú jednotku a zamestnancov,
- d) v účtovej skupine 34 dotácia, príspevky a transfery zo štátneho rozpočtu, dotácia z prostriedkov Európskej únie podľa osobitných predpisov³⁷⁾ (ďalej len „štátne dotácie“), dotácia z rozpočtu obce alebo rozpočtu vyššieho územného celku (ďalej len „miestne dotácie“), priame dane, nepriame dane a poplatky,
- e) v účtovej skupine 35 pohľadávky zo združenia podľa zmluvy o združení,
- f) v účtovej skupine 36 záväzky voči spoločníkom a členom a záväzky zo združenia podľa zmluvy o združení,
- g) v účtovej skupine 37 pohľadávky z emisie dlhopisov, ako i iné pohľadávky a záväzky, ktoré nie sú účtované na účtoch predchádzajúcich účtových skupín,
- h) v účtovej skupine 38 účtovné prípady časového rozlíšenia nákladov a výnosov na zabezpečenie nezávislosti jednotlivých účtovných období,
- i) v účtovej skupine 39 opravné položky k pohľadávkam, vnútorné vzťahy v rámci účtovnej jednotky a vzájomné vzťahy medzi účastníkmi združenia podľa zmluvy o združení.

(2) Analytické účty sa vytvárajú podľa jednotlivých dlžníkov a veriteľov, ich rovnorodých skupín a podľa jednotlivých druhov mien.

(3) Ak do dňa zostavenia účtovnej závierky nie je vystavený účtovný doklad pre dlžníka, výška pohľadávky sa určí napríklad na základe zmluvy alebo iného dokladu a pohľadávka sa účtuje na príslušných účtoch pohľadávok, s ktorými súvisí a vedie sa na samostatnom analytickom účte. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa účtuje upravujúci závierkový účtovný prípad, napríklad, ak do dňa zostavenia účtovnej závierky účtovná jednotka získala informáciu o výške tržby z predaja majetku, ktorý účtovná jednotka predala pred dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

(4) V účtovnej jednotke, ktorou je spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov³⁸⁾ a organizácia kolektívnej správy,³⁹⁾ sa účtuje o prijatých a poskytnutých finančných prostriedkoch, ktoré nie sú vlastnými finančnými prostriedkami účtovnej jednotky a sú určené na úhradu za plnenia spojené s užívaním bytu alebo nebytového priestoru alebo členom uvedených účtovných jednotiek, iba v rámci účtovej triedy 3 – Zúčtovacie vzťahy.

§ 36

Postup účtovania pohľadávok

(1) Na účte 311 – Odberatelia sa účtuje pohľadávka voči odberateľovi pri splnení dodávky voči odberateľovi v obchodných záväzkových vzťahov. Neúčtujú sa tu zmenkové pohľadávky.

(2) Na účte 312 – Zmenky na inkaso sa účtuje príjem cudzích zmeniek a cudzích zmeniek na vlastný rad od odberateľov a od iných dlžníkov. Hodnota účtu 312 – Zmenky na inkaso sa zvyšuje o dosahovaný úrokový výnos. V účtovnej jednotke, ktorá je dlžníkom sa účtuje o zmenke na inkaso v prospech účtov 322 – Zmenky na úhradu alebo 478 – Dlhodobé zmenky na úhradu. Predaj zmenky sa účtuje v prospech účtu 312 – Zmenky na inkaso.

(3) Na účte 313 – Pohľadávky za eskontované cenné papiere sa účtujú pohľadávky za zmenky odovzdané banke na preplatenie do doby splatnosti zmenky, ako aj iné cenné papiere odovzdané na eskont banke. V prospech tohto účtu sa účtujú zmenky a iné cenné papiere bankou zinkasované, zmenky a iné cenné papiere nezaplatené, ktoré boli vrátené bankou.

(4) Na účte 314 – Poskytnuté prevádzkové preddavky sa účtujú poskytnuté preddavky dodávateľom pred splnením zmluvy zo strany dodávateľa. Na tomto účte sa účtujú v účtovnej jednotke, ktorou je Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, aj poskytnuté preddavky zdravotným poisťovniam v súvislosti so zálohovou platbou prijatou od styčného orgánu dlžníckeho členského štátu.

(5) Na účte 315 – Ostatné pohľadávky sa účtujú ostatné pohľadávky z obchodných vzťahov, napríklad reklamácie voči dodávateľom. Na tomto účte sa účtujú aj pohľadávky, ktoré vzniknú účtovnej jednotke v súvislosti s nárokom na príspevky alebo na vrátenie poskytnutých prostriedkov podľa osobitného predpisu.⁴⁰⁾ Príjem tržby platobnou kartou sa účtuje na ľarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky do času pripísania tržby na bankový účet. Po pripísaní tržby na bankový účet sa účtuje na ľarchu účtu 221 – Bankové účty so súvzťažným zápisom v prospech účtu 315 – Ostatné pohľadávky.

§ 37

Postup účtovania zmenky

(1) Zmenka ako cenný papier sa pri obstaraní oceňuje obstarávacou cenou a účtuje sa na účtoch 069 – Ostatný dlhodobý finančný majetok alebo 253 - Dlhové cenné papiere na obchodovanie alebo 257 – Ostatné realizovateľné cenné papiere.

(2) O zmenke ako platobnom prostriedku sa v účtovnej jednotke, ktorá je veriteľom, účtuje na účte 312 – Zmenky na inkaso. Obstarávacou cenou zmenky je hodnota pohľadávky. Hodnota účtu 312 – Zmenky na inkaso sa zvyšuje o dosahovaný úrokový výnos. V účtovnej jednotke, ktorá je dlžníkom, sa účtuje o tejto zmenke v prospech účtov 322 – Zmenky na úhradu alebo 478 – Dlhodobé zmenky na úhradu.

(3) Predaj zmenky ako platobného prostriedku sa účtuje v prospech účtu 312 – Zmenky na inkaso.

(4) Pri eskonte zmenky bankou sa zmenka prevedie na účet 313 – Pohľadávky za eskontované cenné papiere v ocenení menovitou hodnotou zníženou o diskont. Vzniknutý rozdiel sa účtuje vo vecnom a časovom rozlíšení v prospech výnosov 649 – Iné ostatné výnosy

³⁷⁾ Napríklad § 21 zákona č. 619/2003 Z. z., § 50, 52, 54 a 56 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 21 zákona č. 16/2004 Z. z., zákon č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 25 zákona č. 85/2005 Z. z.

³⁸⁾ § 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁹⁾ § 79 ods. 1 zákona č. 618/2003 Z. z.

⁴⁰⁾ Napríklad § 23 zákona č. 147/1997 Z. z., § 33 zákona č. 34/2002 Z. z.

alebo na ľarchu účtu 549 – Iné ostatné náklady. V účtovnej jednotke, ktorá je veriteľom, sa súčasne účtuje jej záväzok voči banke v prospech účtu 232 – Eskontné úvery alebo 461 – Dlhodobé bankové úvery až do doby, keď zmenkový dlžník splatí eskontovanú zmenku.

(5) Ručenie neskorším majiteľom zmenky, ktoré vzniklo z titulu prevodov (indosamentu) zmenky, s výnimkou eskontu, sa účtuje na podsúvahových účtoch, a to od dňa prevodu do dňa splatnosti zmenky. Ručenie sa znižuje o splatné sumy pri čiastočnom splácaní.

§ 38

Postup účtovania derivátov a repo obchodov

(1) Deriváty sa účtujú na podsúvahových účtoch a súvahových účtoch od dňa dohodnutia obchodu do dňa posledného vyrovnania, ukončenia, uplatnenia práva, predaja alebo spätného nákupu. Dňom dohodnutia obchodu je deň uzavretia zmluvy.

(2) Pohľadávky a záväzky vykazované v súvahe sa na analytických účtoch členia podľa jednotlivých derivátov. Pri opciách sa účtuje zaplatená opčná prémie na samostatnom analytickom účte k účtu 378 - Iné pohľadávky a prijatá opčná prémie sa účtuje na samostatnom analytickom účte k účtu 379 - Iné záväzky.

(3) Ak sa nakúpená kúpna opcia uplatní, o opčnú prémie sa zvyšuje obstarávacia cena nadobudnutého majetku, s výnimkou menovej opcie. Ak sa opcia neuplatní, opčná prémie sa účtuje na ľarchu účtu 549 – Iné ostatné náklady. Nákup opcie sa účtuje v prospech samostatného analytického účtu k účtu 378 – Iné pohľadávky a na ľarchu účtu 549 – Iné ostatné náklady. Predaj opcie sa účtuje v prospech účtu 649 – Iné ostatné výnosy so súvzťažným zápisom na samostatnom analytickom účte k účtu 379 – Iné záväzky.

(4) Ako cenný papier poskytnutý alebo požičaný v repo obchodoch možno účtovať cenný papier určený na obchodovanie, realizovateľný cenný papier alebo cenný papier držaný do splatnosti.

(5) Cenné papiere poskytnuté alebo cenné papiere požičané v repo obchodoch sa účtujú na samostatných analytických účtoch k príslušným syntetickým účtom, na ktorých sa účtovali pred požičaním alebo poskytnutím v repo obchodoch a oceňujú sa spôsobom použitým pred ich požičaním alebo poskytnutím v repo obchodoch.

(6) Cenné papiere prijaté alebo cenné papiere požičané v repo obchodoch vrátane tých, ktoré sú následne poskytnuté v repo obchodoch alebo sú požičané, sa vykazujú na podsúvahových účtoch.

§ 39

Postup účtovania záväzkov

(1) Na účte 321 – Dodávateľa sa účtuje záväzok voči účtovnej jednotke, ktorá je dodávateľom pri vzniku záväzku v obchodných záväzkových vzťahov. Neúčtujú sa tu záväzky zmenkové.

(2) Na účte 322 – Zmenky na úhradu sa účtujú zmenky vedené v účtovnej jednotke a akceptované cudzie zmenky pri ich použití na uspokojenie záväzku voči účtovnej jednotke, ktorá je dodávateľom, kde zmenkový záväzok pre účtovnú jednotku je kratší ako jeden rok.

(3) Na účte 323 – Krátkodobé rezervy sa účtujú rezervy s predpokladanou dobou vyrovnania pri vzniku najviac jeden rok, napríklad za nevyčerpané dovolenky vrátane sociálneho poistenia a zdravotného poistenia, reklamácie a nevyfakturované dodávky, ak je neurčité časové vymedzenie alebo výška záväzku.

(4) Na účte 324 – Prijaté preddavky sa účtujú prijaté krátkodobé preddavky účtovnej jednotky, od odberateľov pred splnením jej záväzku.

(5) Na účte 325 – Ostatné záväzky sa účtujú krátkodobé záväzky z obchodných vzťahov, napríklad uplatnené reklamácie odberateľmi. Na tomto účte sa účtujú aj záväzky, ktoré vzniknú účtovnej jednotke v súvislosti s poskytnutím príspevkov alebo vrátenie poskytnutých prostriedkov podľa osobitného predpisu.⁴⁰⁾

(6) Na účte 326 – Nevyfakturované dodávky sa účtujú položky neúčtované ako obvyklé záväzky, napríklad nevyfakturované dodávky, prijaté služby, ak je účtovnej jednotke na základe zmluvy, dodacieho listu alebo iného dokladu známa výška záväzku. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa účtuje upravujúci závierkový účtovný prípad, napríklad, ak na základe účtovného dokladu účtovná jednotka získala informáciu o výške záväzku a obstarávacej cene majetku, ktorý bol obstaraný do dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

§ 40

Zúčtovanie so zamestnancami, Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami

(1) Na účte 331 – Zamestnanci sa účtujú záväzky z pracovnoprávných alebo iných obdobných vzťahov voči zamestnancom alebo iným fyzickým osobám a ich zúčtovanie. Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých zamestnancov na mzdových listoch.

(2) Na účte 333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom sa účtujú rôzne záväzky voči zamestnancom, napríklad nárok zamestnanca na príspevok zo sociálneho fondu, nárok zamestnancov na náhradu cestovných výdavkov, ak sa priamo nepreplácajú.

(3) Na účte 335 – Pohľadávky voči zamestnancom sa účtujú rôzne pohľadávky voči zamestnancom, napríklad poskytnuté preddavky na cestovné výdavky, preddavky na vyúčtovanie a uplatnenie náhrad voči zamestnancom.

(4) V prospech účtu 336 – Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami sa účtujú záväzky zo sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia voči Sociálnej poisťovni a príslušnej zdravotnej poisťovni, vo výške ustanovenej osobitným predpisom⁴¹⁾ a sumy dobrovoľne hradenej zamestnávateľom, a to so súvzťažnými zápismi buď na ľarchu účtu 524 – Zákonné sociálne

⁴¹⁾ Zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

poistenie a zdravotné poistenie alebo na ľarchu účtu 525 – Ostatné sociálne poistenie. Suma poistného a príspevku hradená zamestnancom sa účtujú na ľarchu účtu 331 – Zamestnanci.

§ 41

Zúčtovanie daní a dotácií

(1) Na účte 341 – Daň z príjmov sa účtujú platené preddavky na daň z príjmov v priebehu účtovného obdobia. Pri uzatváraní účtovných kníh sa na tomto účte účtuje záväzok účtovnej jednotky za splatné dane voči daňovému úradu za zdaňovacie obdobie podľa daňového priznania so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 591 – Daň z príjmov.

(2) Na účte 342 – Ostatné priame dane sa účtuje daň z príjmov podľa osobitného predpisu.⁴²⁾ V prospech účtu 342 – Ostatné priame dane sa účtuje predpis dane u platiteľa dane vyberanej zrážkou podľa osobitného predpisu.^{42a)}

(3) V prospech účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty sa účtuje daňová povinnosť účtovnej jednotky z dodania tovaru a z dodania služby.⁴³⁾ Na ľarchu účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty sa účtuje právo účtovnej jednotky na odpočítanie dane z pridanej hodnoty. Na účte 343 – Daň z pridanej hodnoty sa účtuje o doklade o oprave základu dane z pridanej hodnoty pri znížení daňovej povinnosti alebo zvýšení daňovej povinnosti. V prospech účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty sa účtuje daňová povinnosť účtovnej jednotky pri nadobudnutí tovaru z iného členského štátu alebo prijatí služby od zahraničnej osoby z iného členského štátu so súvzťažným zápisom na príslušný účet v účtovej triede 0, účtovej triede 1 alebo v účtovej triede 5 v účtovnej jednotke, ktorá je povinná sa registrovať pre daň z pridanej hodnoty podľa osobitného predpisu.⁴⁴⁾

(4) Pri prijatí služby, pri ktorej nevzniká právo na odpočítanie dane z pridanej hodnoty podľa osobitného predpisu,⁴⁵⁾ sa daň z pridanej hodnoty účtuje v prospech príslušného účtu záväzkov so súvzťažným zápisom na ľarchu príslušného účtu nákladov.

(5) Pri nadobudnutí majetku, ktorým je tovar podľa osobitného predpisu,⁴⁶⁾ pri ktorom nevzniká účtovnej jednotke právo na odpočítanie dane z pridanej hodnoty podľa osobitného predpisu,⁴⁵⁾ sa daň z pridanej hodnoty účtuje na príslušný účet majetku.

(6) Rozdiel medzi pomerne odpočítanou daňou z pridanej hodnoty v jednotlivých zdaňovacích obdobiach a pomerne odpočítanou daňou z pridanej hodnoty vypočítanou po skončení účtovného obdobia^{46a)} sa účtuje podľa charakteru v prospech účtu alebo na ľarchu účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu alebo v prospech účtu 549 – Iné ostatné náklady. Pri zrušení registrácie pre daň z pridanej hodnoty podľa osobitného predpisu^{46b)} sa účtuje daň z pridanej hodnoty na ľarchu účtu 549 – Iné ostatné náklady a v prospech účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty.

(7) Na účte 345 – Ostatné dane a poplatky sa účtuje

- a) v prospech účtu podľa daňových dokladov daňová povinnosť účtovnej jednotky zo spotrebných daní za zdaňovacie obdobie voči colnému úradu, a to so súvzťažným zápisom na ľarchu účtov 311 – Odberatelia, 315 – Ostatné pohľadávky, 335 – Pohľadávky voči zamestnancom, 378 – Iné pohľadávky alebo na ľarchu účtov v účtovných triedach 0, 1 a 5, ak sa zdaniteľné plnenie uskutočnilo pre vlastnú potrebu účtovnej jednotky alebo pri bezodplatnom plnení v prospech iných osôb,
- b) na ľarchu účtu odvod dane alebo preddavkové pevné sumy a vyrovnanie daňovej povinnosti zo spotrebných daní,
- c) na ľarchu účtu podľa daňových dokladov nárok na vrátenie dane za zdaňovacie obdobie voči colnému úradu so súvzťažným zápisom v prospech účtov 321 – Dodávatelia, 325 – Ostatné záväzky, 379 – Iné záväzky, 474 – Záväzky z nájmu, 479 – Ostatné dlhodobé záväzky,
- d) tak, aby sa pri účtovaní spotrebných daní na podklade tohto účtu preukázal colnému úradu, v nadväznosti na daňové priznanie daňový záväzok za zdaňovacie obdobie, nárok na vrátenie dane za zdaňovacie obdobie, zúčtovanie spotrebných daní, ktorým sa vyjadří celkový výsledný vzťah voči colnému úradu za zdaňovacie obdobie,
- e) aj daň vo vzťahu k príslušným daňovým predpisom, napríklad daň z motorových vozidiel a daň z nehnuteľností,
- f) poplatky v analytickom členení podľa príslušného prijímateľa poplatkov, so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 538 – Ostatné dane a poplatky.

(8) Na ľarchu účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom sa účtuje priznanie štátnych dotácií so súvzťažným zápisom v prospech účtu 691 – Dotácie, okrem priznania štátnych dotácií na obstaranie dlhodobého majetku, ktoré sa účtuje v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. V prospech účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom sa účtuje príjem štátnych dotácií alebo prijatie štátnych dotácií formou preddavku so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 221 – Bankové účty. V prospech účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom sa účtujú vratky príspevkov, dotácií a odvody vyplývajúce zo zúčtovania finančných vzťahov so štátnym rozpočtom so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 691 – Dotácie alebo 384 – Výnosy budúcich období podľa toho, v ktorom roku bola štátna dotácia poskytnutá alebo na aký účel bola štátna dotácia poskytnutá. V prospech účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom sa účtuje odvod, penále a pokuta za porušenie finančnej disciplíny^{46c)} so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 542 – Ostatné pokuty a penále.

Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴²⁾ § 35 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{42a)} § 43 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁴³⁾ § 19 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁴⁴⁾ § 7 a 7a zákona č. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁴⁵⁾ § 49 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁴⁶⁾ § 8 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení zákona č. 651/2004 Z. z.

^{46a)} § 50 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{46b)} § 81 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{46c)} § 31 a 32 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(9) Na ľarchu účtu 348 - Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy sa účtuje o priznaní miestnych dotácií poskytovaných z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku; o priznaní miestnych dotácií sa účtuje v prospech účtu 691 – Dotácie, okrem priznania miestnych dotácií na obstaranie dlhodobého majetku, ktoré sa účtuje v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. V prospech účtu 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy sa účtuje preplatok miestnych dotácií, povinnosť vrátiť miestnu dotáciu alebo jej časť, ktorá nebola použitá, so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 691 – Dotácie alebo 384 – Výnosy budúcich období podľa toho, v ktorom roku bola miestna dotácia poskytnutá alebo na aký účel bola miestna dotácia poskytnutá. V prospech účtu 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy sa účtujú sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou alebo vyšším územným celkom^{46d)} so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 542 – Ostatné pokuty a penále. V prospech účtu 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy sa účtuje príjem miestnych dotácií formou preddavku so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 221 – Bankové účty.

(10) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa účtuje o priznaní dotácie uvedenej v odsekoch 8 a 9, a to v časovej a vecnej súvislosti s účtovným obdobím, na ktoré sa priznanie takýchto dotácií vzťahuje, ak je už uzatvorená zmluva o ich poskytnutí. Na ľarchu účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom sa účtujú príspevky z dotácie z prostriedkov Európskej únie, ktoré ešte neboli odsúhlasené, ale účtovná jednotka na projekt už vynaložila vlastné finančné prostriedky v súlade s dohodnutou zmluvou o poskytnutí finančných prostriedkov z Európskej únie, so súvzťažným zápisom v prospech účtu 691 – Dotácie.

(11) Ak poskytovateľ štátnych dotácií alebo miestnych dotácií v zmluve určí čiastku finančných prostriedkov, ktoré je prijímateľ povinný prerozdeliť určeným právnickým osobám, u prijímateľa sa účtuje tento nárok ako jeho pohľadávka voči poskytovateľovi na ľarchu účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom alebo účtu 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy a súvzťažne záväzok voči príslušným právnickým osobám v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky. V právnickej osobe, ktorej sú prerozdelené štátne dotácie alebo miestne dotácie, sa účtuje na ľarchu účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom alebo účtu 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy a v prospech účtu 691 – Dotácie alebo účtu 384 – Výnosy budúcich období.

§ 42

Účtovanie pohľadávok voči združeniu

Na účte 358 - Pohľadávky voči združeniu sa účtujú pohľadávky účtovnej jednotky pri združovaní, pri ktorom nevznikne právnická osoba.⁴⁷⁾ Na tomto účte sa neúčtujú pohľadávky účtovnej jednotky, ak je jeden z účastníkov určený ako správca združenia.

§ 43

Záväzky voči združeniu a

záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov

(1) Na účte 368 – Záväzky voči účastníkom združenia sa účtujú záväzky účtovnej jednotky pri združovaní, pri ktorom nevznikne samostatná právnická osoba.⁴⁷⁾ Na tomto účte sa neúčtujú záväzky účtovnej jednotky, ak je jeden z účastníkov určený ako správca združenia.

(2) Na účte 367 – Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov sa účtujú záväzky účtovnej jednotky, ako akcionára alebo spoločníka obchodnej spoločnosti, za prevzaté a doteraz nezaplatené akcie alebo dočasné listy a nesplatené vklady do obchodných spoločností. Príspevok do kapitálového fondu z príspevkov^{47a)} obchodnej spoločnosti sa účtuje v hodnote dohodnutej v príslušnej zmluve v prospech účtu 367 – Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov, a podľa vplyvu akcionára alebo spoločníka sa účtuje podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 6 na vecne príslušnom účte finančného majetku.

§ 44

Účtovanie iných pohľadávok a záväzkov

(1) Na účte 375 – Pohľadávky z dlhopisov emitovaných účtovnou jednotkou sa účtuje v účtovnej jednotke, ktorou je emitent dlhopisov,

- na ľarchu účtu upísanie dlhodobých dlhopisov súvzťažným zápisom na účte 473 - Vydané dlhopisy a upísanie krátkodobých dlhopisov so súvzťažným zápisom na účte 241 - Krátkodobé dlhopisy emitované účtovnou jednotkou,
- v prospech účtu splácanie dlhopisov a odkúpenie neprevoditeľných dlhopisov znejúcich na meno, pred uplynutím doby ich splatnosti, podľa podmienok emisie, so súvzťažným zápisom na účte 255 – Vlastné dlhopisy.

(2) Na účtoch 378 - Iné pohľadávky a 379 - Iné záväzky sa účtujú krátkodobé pohľadávky a krátkodobé záväzky, ktoré sa neúčtujú na účtoch pohľadávok a záväzkov uvedených v § 36 až 43 a v odseku 1, napríklad sa na týchto účtoch účtuje

- pohľadávka z dôvodu náhrady škody od zodpovednej osoby so súvzťažným zápisom v prospech účtu 649 - Iné ostatné výnosy,
- záväzok zo zodpovednosti za spôsobenú škodu so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 548 - Manká a škody,
- záväzok voči colným orgánom z dôvodu cla, dane z pridanej hodnoty a záväzok zo spotrebných daní pri dovoze; v analytickej evidencii sa oddelene účtuje clo, daň z pridanej hodnoty a jednotlivé spotrebné dane pri dovoze; v nadväznosti na daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty a ku spotrebnej dani sa účtuje v analytickej evidencii k účtu 379 – Iné záväzky, aby sa umožnilo preukázanie platenie dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní a nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty a vrátenia spotrebných daní,

^{46d)} § 5 ods. 1 písm. d) a § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 583/2004 Z. z.

⁴⁷⁾ § 829 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb.

^{47a)} § 217a Obchodného zákonníka v znení zákona č. 264/2017 Z. z.

- d) pohľadávka alebo záväzok voči členom orgánov účtovnej jednotky a dobrovoľníkom, napríklad preddavok na cestovné,
- e) podpora zo štátneho fondu podľa osobitného predpisu.⁴⁸⁾

§ 45

Účty časového rozlíšenia

(1) Na účtoch 381 - Náklady budúcich období, 383 - Výdavky budúcich období, 384 - Výnosy budúcich období, 385 - Príjmy budúcich období sa časovo rozlišujú náklady a výnosy, ktorých výška, dôvod ich vzniku a účtovné obdobie je účtovnej jednotke známe.

(2) Účty časového rozlíšenia podliehajú dokladovej inventúre a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť. Na účtoch časového rozlíšenia sa neúčtuje, ak ide o nevýznamné sumy výnosov a nákladov za služby a každoročne sa opakujúce plnenia, napríklad náklady na poplatky za telekomunikačné služby, poplatky za odpad, predplatné na nákup tlače.

(3) Časovo sa nerozlišujú pokuty, penále, úroky z omeškania, manká a škody.

(4) Na účte 381 - Náklady budúcich období sa účtujú výdavky bežného obdobia, ktoré sa týkajú nákladov v budúcich obdobiach, napríklad náklady na zaradenie väčšieho rozsahu drobného dlhodobého majetku do používania v dôsledku rozšírenia vybavenia, vopred platené nájomné, predplatné. Účtovanie nákladov budúcich období na príslušný účet nákladov sa vykoná v účtovnom období, s ktorým náklady vecne a časovo súvisia.

(5) Na účte 383 - Výdavky budúcich období sa účtujú náklady, ktoré s bežným účtovným obdobím súvisia, avšak výdavok na ne sa doteraz neuskutočnil. Účtujú sa len sumy, pri ktorých je známe, že sa v budúcich obdobiach vynaložia na príslušný účel a v určitej výške. Účtuje sa tu napríklad nájomné platené pozadu.

(6) Na účte 384 - Výnosy budúcich období sa účtujú príjmy v bežnom účtovnom období, ktoré hospodársky patria do výnosov v budúcich obdobiach, so súvzťažným zápisom na ľarchu príslušného účtu účtovej skupiny 01, 02, 21, 22 alebo na ľarchu príslušného účtu účtovej triedy 6 – Výnosy z činnosti, ak sa už na tieto účty účtovalo, napríklad

- a) prijaté členské príspevky a iné príspevky, ktoré sa týkajú budúcich období,
- b) vopred prijaté nájomné,
- c) vopred prijaté sumy paušálov na zabezpečenie servisných služieb,
- d) prijatý finančný dar na obstaranie dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku odpisovaného, ktorý bude účtovná jednotka používať na vlastnú činnosť,
- e) bezodplatne nadobudnutý dlhodobý hmotný majetok odpisovaný alebo dlhodobý nehmotný majetok,
- f) štátne dotácie alebo miestne dotácie, ktoré neboli ku dňu, ku ktorému sa uskutočňuje účtovná závierka, použité.

(7) Zúčtovanie výnosov budúcich období sa vykoná v období, s ktorým časovo rozlíšené výnosy vecne súvisia.

(8) Prijaté dotácie na obstaranie dlhodobého hmotného majetku odpisovaného sa účtujú na ľarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období a v prospech účtu 691 – Dotácie v časovej a vecnej súvislosti s účtovaním odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku pri vyradení dlhodobého majetku, na obstaranie ktorého bola dotácia poskytnutá, od doby uvedenia tohto majetku do používania. Ak sa dotácia čerpá počas viacerých účtovných období, účtuje sa v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období, okrem príspevkov prijatých politickou stranou alebo politickým hnutím podľa osobitného predpisu^{48a)} a až v časovej a vecnej súvislosti s účtovaním nákladov vynaložených na príslušný účel, sa účtuje v prospech účtu 691 – Dotácie. Dotácie na nákup pozemku, ktorých poskytnutie je podmienené výstavbou na tomto pozemku, sa rozpusťia do výnosov počas určenej doby odpisovania stavby.

(9) Prijatý finančný dar okrem dotácie podľa odseku 8 na obstaranie dlhodobého hmotného majetku odpisovaného a dlhodobého nehmotného majetku sa účtuje na ľarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období a v prospech príslušného účtu účtovej skupiny 66 – Prijaté príspevky v časovej a vecnej súvislosti s účtovaním odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku pri vyradení dlhodobého majetku, na obstaranie ktorého bol finančný dar poskytnutý, od doby uvedenia tohto majetku do používania.

(9) Prijatý finančný dar na obstaranie dlhodobého hmotného majetku odpisovaného a dlhodobého nehmotného majetku sa účtuje na ľarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období a v prospech účtu 649 – Iné ostatné výnosy v časovej a vecnej súvislosti s účtovaním odpisov dlhodobého majetku, na obstaranie ktorého bol finančný dar poskytnutý, od doby uvedenia tohto majetku do používania. (Znenie odseku účinné do 31. 12. 2010 – v nadväznosti na § 72d.)

(10) Na účet 385 - Príjmy budúcich období sa účtujú výnosy, ktoré súvisia s bežným účtovným obdobím a doteraz sa neúčtovali ako pohľadávky.

§ 46

Opravná položka k zúčtovacím vzťahom, vnútorné zúčtovanie a spojovací účet

(1) Na účte 391 – Opravná položka k pohľadávkam sa účtuje tvorba a zúčtovanie opravnej položky k pohľadávkam. Tvorba opravnej položky k pohľadávkam sa účtuje v prospech účtu 391 – Opravná položka k pohľadávkam so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek. Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu vyradenia pohľadávky z účtovníctva sa účtuje na

⁴⁸⁾ Zákon č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{48a)} § 25 zákona č. 85/2005 Z. z.

řarchu účtu 391 – Opravná položka k pohřadávkam so súvřťažným zápisom v prospech príslušného účtu pohřadávok. Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty pohřadávky sa účtuje v zaniknutej sume na řarchu účtu 391 – Opravná položka k pohřadávkam so súvřťažným zápisom v prospech účtu 558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek.

(2) Na účte 395 - Vnútorne zúčtovanie sa účtujú vzťahy medzi jednotlivými organizačnými útvarmi účtovnej jednotky v závislosti na organizácii účtovníctva účtovnej jednotky. Pri uzavieraní účtovných kníh sa nevykazuje na tomto účte zostatok.

(3) Na účte 396 - Spojovací účet pri združení sa účtujú účtovné prípady pri združovaní, pri ktorom nevzniká právnická osoba a jeden z účastníkov tohto združenia je poverený správou peňazí alebo iných vecí poskytnutých na účely združenia. Na tomto účte sa účtuje u správcu združenia a jednotlivých účastníkoch združenia o vložených prostriedkoch a o operáciách združenia; pričom u jednotlivých účastníkov združenia sa účtuje o ich podiele na majetku, záväzkoch, výnosoch a nákladoch združenia.

ÚČTOVÁ TRIEDA 4 - IMANIE, FONDY A DLHODOBÉ ZÁVÄZKY

§ 47

V účtovej triede 4 sa účtujú

- a) základné imanie, fondy tvorené podľa osobitného predpisu,⁴⁹⁾ oceňovacie rozdiely,
- b) fondy tvorené zo zisku,
- c) výsledok hospodárenia minulých rokov a výsledok hospodárenia v schvaľovaní,
- d) rezervy,
- e) dlhodobé bankové úvery,
- f) dlhodobé záväzky.

§ 48

IMANIE

(1) V prospech účtu 411 – Základné imanie sa účtujú najmä

- a) nadačné imanie nadácií a jeho zvýšenie,
- b) vklady zakladateľov pri založení neziskovej účtovnej jednotky alebo v priebehu činnosti účtovnej jednotky,
- c) prevody zdrojov z fondov účtovnej jednotky účtovaných na účtoch účtovej skupiny 41 alebo 42 pri ich použití na obstaranie dlhodobého majetku,
- d) bezodplatne nadobudnutý dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný a prebytok dlhodobého hmotného majetku neodpisovaného,
- e) bezodplatne nadobudnutý dlhodobý finančný majetok a bezodplatne nadobudnutý krátkodobý finančný majetok,
- f) prevod zisku alebo jeho časti, dosiahnutého za minulé účtovné obdobie z účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní alebo z účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov,
- g) prevod zdrojov pri zrušení alebo znížení fondov.

(2) Na řarchu účtu 411 – Základné imanie sa účtujú najmä

- a) zníženie imania účtovnej jednotky,
- b) prevod straty vzniknutej za minulé účtovné obdobia z účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní alebo z účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov najviac do výšky zostatku vykázaného na účte 411 – Základné imanie.

(3) Osobitne sa na analytických účtoch účtu 411 – Základné imanie vedie

- a) nadačné imanie a ostatný majetok nadácie u nadácií,
- b) prioritný majetok a vklady jednotlivých zakladateľov u neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby,
- c) vklad zakladateľov u ostatných neziskových účtovných jednotiek neuvedených v písmenách a) a b).

⁴⁹⁾ Napríklad § 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 19 zákona č. 147/1997 Z. z., § 13 zákona č. 34/2002 Z. z., § 16a zákona č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 81 ods. 1 písm. m) zákona č. 618/2003 Z. z. v znení zákona č. 84/2007 Z. z.

§ 49

Fondy účtovnej jednotky

(1) Tvorba fondov podľa osobitných predpisov^{49a)} sa účtuje v prospech účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov a na ľarchu účtov 211 – Pokladnica, 221 – Bankové účty alebo 315 – Ostatné pohľadávky, ak sa účtuje aj o nároku na jeho tvorbu. Štátna prémie podľa osobitného predpisu^{49a)} sa v účtovnej jednotke, ktorou je spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, účtuje v prospech účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov. V prospech účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov sa účtuje tvorba fondu vo výške výnosov, o ktorých sa účtovalo v účtovej triede 6, ak ide o výnosy zo zdanených príjmov alebo z príjmov, ktoré sa nezdaňujú, so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 556 – Tvorba fondov.

(2) V účtovnej jednotke, ktorou je nadácia, sa účtuje použitie prostriedkov nadačného fondu na ľarchu účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov so súvzťažným zápisom na účet

- a) účtovej skupiny 13 – Tovar, 221 – Bankové účty alebo 325 – Ostatné záväzky podľa účelu, na ktorý sa nadačný fond použije,
- b) 656 – Výnosy z použitia fondu ako odmena nadácie, ak bola dohodnutá.

(3) V účtovnej jednotke, ktorou je spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, sa účtuje použitie fondu prevádzky, údržby a opráv na ľarchu účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov so súvzťažným zápisom na účet 656 – Výnosy z použitia fondu ako použitie na účel, na ktorý bol tvorený. Ak sa financuje oprava, rekonštrukcia alebo modernizácia spoločných častí, spoločných zariadení a príslušenstva domu z úveru, účtuje sa predpis tvorby fondu prevádzky, údržby a opráv vo výške fakturovanej sumy, ktorá sa bude uhrádzať z úveru, na ľarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky a v prospech účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov. V rovnakej sume sa účtuje použitie fondu prevádzky, údržby a opráv na ľarchu účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov a v prospech účtu 656 – Výnosy z použitia fondov. V období splácania úveru sa splátky istiny účtujú na účtoch v účtovej triede 2, 3 alebo 4, ak ide o dlhodobý úver.

(3) V účtovnej jednotke, ktorou je spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, sa účtuje použitie fondu prevádzky, údržby a opráv na ľarchu účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov so súvzťažným zápisom na účet 656 – Výnosy z použitia fondu ako použitie na účel, na ktorý bol tvorený. Ak sa financuje oprava, rekonštrukcia alebo modernizácia spoločných častí, spoločných zariadení a príslušenstva domu z úveru, účtuje sa použitie fondu prevádzky, údržby a opráv vo výške splátok istiny a úroku z úveru. (Znenie odseku účinné do 31. 12. 2010 – v nadväznosti na § 72d.)

(4) V účtovnej jednotke, ktorou je verejná vysoká škola, sa účtuje použitie štipendijného fondu a fondu na podporu štúdia študentov so zdravotným postihnutím na ľarchu účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov so súvzťažným zápisom na účet 211 – Pokladnica, 221 – Bankové účty alebo 325 – Ostatné záväzky.

(5) V účtovnej jednotke, ktorou je verejná vysoká škola, sa účtuje tvorba fondu reprodukcie v prospech účtu 413 – Fond reprodukcie so súvzťažným zápisom na účet

- a) 411 – Základné imanie vo výške ustanovenej osobitným predpisom⁵⁰⁾ okrem bezodplatne nadobudnutého majetku,
- b) 556 – Tvorba fondov vo výške ustanovenej osobitným predpisom,⁵¹⁾
- c) 221 – Bankové účty alebo 315 – Ostatné pohľadávky vo výške ustanovenej osobitným predpisom.⁵²⁾

(6) V účtovnej jednotke, ktorou je verejná vysoká škola, sa účtuje použitie fondu reprodukcie na ľarchu účtu 413 – Fond reprodukcie so súvzťažným zápisom v prospech účtu

- a) 411 – Základné imanie, ak sa obstaráva z prostriedkov fondu reprodukcie dlhodobý majetok vrátane jeho technického zhodnotenia,
- b) 411 – Základné imanie, ak sa obstaráva z úveru na nákup dlhodobého majetku vrátane jeho technického zhodnotenia, vo výške splátky úveru.

(7) V účtovnej jednotke, ktorou je neinvestičný fond, sa účtujú poskytnuté finančné prostriedky na ľarchu účtu 412 so súvzťažným zápisom na účet

- a) 221 – Bankové účty alebo 325 – Ostatné záväzky ako použitie na účel, na ktorý bol zriadený,
- b) 656 – Výnosy z použitia fondov ako odmena neinvestičného fondu, ak bola dohodnutá.

(8) V občianskom združení, ktoré je registrovaným sociálnym podnikom, sa tvorba nedeliteľného fondu z kapitálových vkladov účtuje na ľarchu účtu 378 – Iné pohľadávky so súvzťažným zápisom v prospech analytického účtu k účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitného predpisu. Tvorba nedeliteľného fondu z účtovného zisku sa účtuje na ľarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní alebo účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov so súvzťažným zápisom v prospech analytického účtu k účtu 423 – Fondy tvorené zo zisku.

(9) V nadácií, neziskovej organizácii poskytujúcej všeobecne prospešné služby alebo v účelovom zariadení cirkvi, ktoré sú registrovaným sociálnym podnikom, sa tvorba rezervného fondu pri vzniku účtovnej jednotky alebo zvyšovanie základného imania zakladateľmi účtuje na ľarchu účtu 378 – Iné pohľadávky so súvzťažným zápisom v prospech analytického účtu k účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitného predpisu. Tvorba rezervného fondu z účtovného zisku sa účtuje na ľarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní alebo účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov so súvzťažným zápisom v prospech analytického účtu k účtu 421 – Rezervný fond.

(10) Na účtoch účtovej skupiny 42 - Fondy tvorené zo zisku sa účtuje stav a pohyb účelových fondov tvorených zo zisku, a to

- a) 421 – Rezervný fond,

^{49a)} § 10 zákona Slovenskej národnej rady č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov.

⁵⁰⁾ § 16a ods. 4 písm. a), b) a c) zákona č. 131/2002 Z. z. v znení zákona č. 363/2007 Z. z.

⁵¹⁾ § 16a ods. 4 písm. d) zákona č. 131/2002 Z. z. v znení zákona č. 363/2007 Z. z.

⁵²⁾ § 16a ods. 4 písm. e) zákona č. 131/2002 Z. z. v znení zákona č. 363/2007 Z. z.

- b) 423 - Fondy tvorené zo zisku,
- c) 427 – Ostatné fondy.

(11) V prospech účtov účtovej skupiny 41 – Imanie a fondy alebo účtovej skupiny 42 – Fondy tvorené zo zisku sa účtuje prevod zisku dosiahnutého za minulé účtovné obdobia po jeho zdanení so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 431 - Výsledok hospodárenia v schvaľovaní alebo účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov. Na ľarchu účtov účtovej skupiny 41 – Imanie a fondy alebo účtovej skupiny 42 – Fondy tvorené zo zisku sa účtuje prevod straty vzniknutej za minulé účtovné obdobia so súvzťažným zápisom v prospech účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní alebo účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

(12) Použitie zdrojov fondov sa účtuje na ľarchu účtovej skupiny 42 – Fondy tvorené zo zisku a v prospech

- a) účtu 411 – Základné imanie, ak sa obstaráva z prostriedkov fondu dlhodobý majetok alebo jeho technické zhodnotenie, o ktoré sa zvýši cena dlhodobého majetku,
- b) účtu 656 – Výnosy z použitia fondu, ak sa obstaráva z prostriedkov fondu krátkodobý majetok alebo sa hradia prevádzkové výdavky alebo prevádzkové náklady.

(13) Na účte 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov sa účtujú okrem iných skutočností ustanovených týmto opatrením aj opravy významných chýb minulých účtovných období a rozdiely zo zmien použitých účtovných metód a účtovných zásad podľa § 7 ods. 3 zákona.

(14) Na účte 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní sa účtuje rozdelenie účtovného zisku alebo usporiadanie účtovnej straty. Pri uzavieraní účtovných kníh sa nevykazuje na tomto účte zostatok.

§ 50

Rezervy

(1) Na účte 451 – Záonné rezervy sa účtuje tvorba, použitie a zrušenie dlhodobých rezerv, ktorých tvorba vyplýva z osobitného predpisu.⁵³⁾ Analytické účty sa vedú podľa jednotlivých druhov rezerv.

(2) Na účte 459 – Ostatné rezervy sa účtuje tvorba, použitie a zrušenie ostatných dlhodobých rezerv.

§ 51

Dlhodobé bankové úvery a záväzky

(1) Na účte 461 – Dlhodobé bankové úvery sa účtujú bankové úvery, ktorých dohodnutá doba splatnosti je dlhšia ako jeden rok. Rovnako sa na tomto účte účtujú dlhodobé bankové úvery, ktoré sa poskytujú pri eskonte zmeniek. Analytické účty sa vedú podľa jednotlivých úverov poskytnutých účtovnej jednotke a podľa jednotlivých bánk.

(2) V prospech účtu 472 – Záväzky zo sociálneho fondu sa účtuje tvorba sociálneho fondu podľa osobitného predpisu⁵⁴⁾ so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 527 - Záonné sociálne náklady. Ďalšie zdroje sociálneho fondu podľa osobitného predpisu⁵⁵⁾ sa účtujú v prospech účtu 472 – Záväzky zo sociálneho fondu a na ľarchu účtu 221 - Bankové účty. Príspevok zamestnávateľa podľa osobitného predpisu⁵⁶⁾ sa účtuje v prospech účtu 472 – Záväzky zo sociálneho fondu a na ľarchu účtu 431 - Výsledok hospodárenia v schvaľovaní.

(3) Na účte 473 – Vydané dlhopisy sa účtujú v účtovnej jednotke, ktorou je emitent, vydané dlhopisy vo výške emisie súvzťažne s účtom 375 – Pohľadávky z dlhopisov emitovaných účtovnou jednotkou.

(4) Na účte 474 – Záväzky z nájmu sa v účtovníctve nájomcu účtujú dlhodobé záväzky z nájmu majetku vrátane finančného prenájmu.

(5) Na účte 475 - Dlhodobé prijaté preddavky sa účtujú preddavky prijaté od odberateľov pred splnením záväzku voči odberateľovi.

(6) Na účte 476 – Dlhodobé nevyfakturované dodávky sa účtujú položky neúčtované ako obvyklé záväzky s dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok, napríklad nevyfakturované dodávky, poskytnuté služby, ak účtovnej jednotke na základe zmluvy, dodacieho listu alebo iného dokladu je známa presná výška záväzku.

(7) Na účte 478 - Dlhodobé zmenky na úhradu sa účtujú zmenky emitované účtovnou jednotkou a cudzie zmenky akceptované účtovnou jednotkou.

(8) Na účte 479 - Ostatné dlhodobé záväzky sa účtujú ostatné dlhodobé záväzky, pre ktoré nie je v účtovej skupine 47 - Dlhodobé záväzky určený samostatný syntetický účet.

ÚČTOVÁ TRIEDA 5 - NÁKLADY NA ČINNOSŤ

§ 52

⁵³⁾ § 20 ods. 9 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁵⁴⁾ § 3 ods. 1 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.

⁵⁵⁾ § 4 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z. z.

⁵⁶⁾ § 4 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z. z.

(1) Na ľarchu účtovej triedy 5 – Náklady na činnosť sa účtujú náklady vynaložené na činnosť účtovnej jednotky narastajúcim spôsobom od začiatku účtovného obdobia.

(2) Na účtoch účtovej triedy 5 sa neúčtujú externé náklady vynaložené na obstaranie dlhodobého majetku a finančného majetku.

(3) Na jednotlivé syntetické účty účtovej triedy 5 sa môžu účtovať ďalšie náklady, ktoré svojou povahou zodpovedajú ekonomickej náplni týchto účtov.

(4) Ak vo vyúčtovacích faktúrach za prijaté služby alebo v nákladoch účtovaných podľa iných dokladov sú zahrnuté aj sumy, ktoré nepatria do nákladov účtovnej jednotky, napríklad súkromné telefonické hovory, prepravné, nájomné, elektrický prúd, v účtovnej jednotke sa postupuje takto:

a) ak sa zistia pred účtovaním príslušných vyúčtovacích faktúr pohľadávky, ktoré majú uhradiť zamestnanci alebo iné účtovné jednotky, sumy týchto pohľadávok sa účtujú priamo na príslušné účty v účtovej triede 3 - Zúčtovacie vzťahy,

b) ak sa nezistia sumy pohľadávok podľa písmena a) pred účtovaním príslušných vyúčtovacích faktúr, účtujú sa na príslušnom účte v účtovej triede 5 - Náklady na činnosť; o dodatočne prijaté náhrady alebo pohľadávky, na účtoch v účtovej triede 3 – Zúčtovacie vzťahy, sa znížia účtované náklady v účtovej triede 5 - Náklady na činnosť.

(5) V účtovnej jednotke možno podľa potrieb riadenia podrobnejšie analyticky členiť náklady v účtovej triede 5.

(6) Inventarizačné rozdiely podľa § 30 ods. 5 zákona sa účtujú podľa § 30 ods. 7 zákona vždy do nákladov alebo výnosov s výnimkou

a) schodku pokladničnej hotovosti a cenín, ktoré sa účtujú ako pohľadávka voči hmotne zodpovednej osobe,

b) chýbajúcich cenných papierov, keď sa úbytok z tohto dôvodu účtuje v oddelenej analytickej evidencii "Cenné papiere v umorovacom konaní" a začne sa umorovacie konanie,

c) prebytku dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, ktorý sa účtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 01 alebo 02 a v prospech účtu účtovej skupiny 07 alebo 08; neodpisovaný dlhodobý hmotný majetok sa zaúčtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 03 – Dlhodobý hmotný majetok – neodpisovaný a v prospech účtu 411 – Základné imanie.

(7) Stavby účtov v účtovej triede 5 sa pri uzavieraní účtovných kníh prevádzajú na ľarchu účtu 710 – Účet ziskov a strát.

§ 53

Spotrebované nákupy

(1) Na účtoch účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy sa účtuje spôsobom A alebo spôsobom B.

(2) Pri použití spôsobu A účtovania zásob sa

a) v priebehu účtovného obdobia spotrebované položky materiálu účtujú na ľarchu účtov 501 - Spotreba materiálu a 504 - Predaný tovar so súvzťažným zápisom v prospech účtov zásob,

b) pri uzavieraní účtovných kníh prípadné rozdiely medzi fyzickým stavom zásob zistených pri inventarizácii a účtovným stavom na príslušných účtoch zásob účtujú podľa svojej povahy podľa § 31 ods. 6 písm. d) a ods. 7 písm. c).

(3) Pri použití spôsobu B účtovania zásob sa

a) v priebehu účtovného obdobia náklady, ktoré tvoria obstarávaciu cenu jednotlivých položiek nákupu, účtujú na ľarchu účtu 501 - Spotreba materiálu a 504 - Predaný tovar,

b) pri uzavieraní účtovných kníh účtuje podľa § 31 ods. 8 písm. b) a ods. 9 písm. b).

(4) Na účte 502 - Spotreba energie sa účtujú náklady, napríklad na elektrickú energiu, paru, plyn a vodu.

§ 54

Služby

(1) Na účte 511 – Opravy a udržiavanie sa účtujú náklady za externé služby alebo výkony iných účtovných jednotiek. Na účte 512 – Cestovné sa účtujú cestovné náhrady podľa osobitného predpisu.⁵⁷⁾

(2) Na účte 513 - Náklady na reprezentáciu sa účelovo účtujú náklady týkajúce sa reprezentácie a aj vlastné výkony, ktoré sa použijú na účely reprezentácie účtovnej jednotky.

(3) Na účte 518 - Ostatné služby sa účtuje drobný dlhodobý nehmotný majetok, o ktorom účtovná jednotka rozhodla, že nie je dlhodobým majetkom a ostatné služby ako napríklad nájomné, poštovné a poradenstvo.

§ 55

Osobné náklady

(1) Na účte 521 - Mzdové náklady sa účtujú hrubé mzdy zo závislej činnosti zamestnancov vrátane nepeňažných plnení, ako aj odmeny poskytované za prácu podľa osobitného predpisu.⁵⁸⁾ Do hrubej mzdy sa zahŕňa mzda poskytovaná v nepeňažnej forme, ak je súčasťou mzdy.

(2) Na účte 524 – Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie sa účtuje náklad účtovnej jednotky zo záväzku voči Sociálnej poisťovni a jednotlivým zdravotným poisťovňam podľa osobitných predpisov.⁵⁹⁾

⁵⁷⁾ Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

⁵⁸⁾ § 223 až 228a zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

⁵⁹⁾ Zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(3) Na účte 525 – Ostatné sociálne poistenie sa účtuje náklad účtovnej jednotky z poistenia podľa osobitných predpisov.⁶⁰⁾

(4) Na účte 527 – Zákonné sociálne náklady sa účtuje odstupné, tvorba sociálneho fondu a obdobné náklady sociálneho charakteru podľa osobitných predpisov.⁶¹⁾

(5) Na účte 528 – Ostatné sociálne náklady sa účtuje aj odstupné a iné náklady sociálneho charakteru nad rámec ustanovený osobitnými predpismi,⁶¹⁾ napríklad poskytované podľa kolektívnej zmluvy.

§ 56

Dane a poplatky

(1) V účtovej skupine 53 – Dane a poplatky sa účtujú dane, odvody a platby obdobného charakteru, ak je účtovná jednotka poplatníkom alebo daňovníkom s výnimkou dane z príjmov, ktorá sa účtuje na ťarchu účtov účtovej skupiny 59 - Daň z príjmov.

(2) Na účte 538 - Ostatné dane a poplatky sa účtuje najmä

- a) vrátenie rozdielu daní za minulé roky s výnimkou dane z príjmov, ak o tieto rozdiely daní už nemožno zvýšiť hodnotu dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, zásob, pohľadávok a podobne,
- b) rozdiel spotrebnej dane vzťahujúcej sa na vlastnú spotrebu vybraných výrobkov podľa osobitných predpisov,⁶²⁾
- c) odvod za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorý je zamestnávateľ povinný odviešť podľa osobitného predpisu,⁶³⁾
- d) príspevky alebo poplatky, ktoré je účtovná jednotka povinná platiť podľa osobitného predpisu.^{63a)}

§ 57

Ostatné náklady

(1) Na ťarchu účtu 541 - Zmluvné pokuty a penále sa účtuje

- a) zmluvná pokuta a úrok z omeškania podľa osobitného predpisu,⁶⁴⁾
- b) poplatok z omeškania podľa osobitného predpisu,⁶⁵⁾
- c) penále alebo iná sankcia zo zmluvných vzťahov,
- d) postihová čiastka podľa osobitného predpisu,⁶⁶⁾
- e) odstupné podľa osobitného predpisu.⁶⁷⁾

(2) Na ťarchu účtu 542 - Ostatné pokuty a penále sa účtujú sumy záväzkov podľa príslušných dokladov. Na ťarchu účtu 542 – Ostatné pokuty a penále sa účtuje odvod, penále, pokuta alebo sankcia podľa osobitného predpisu^{67a)} so súvzťažným zápisom v prospech účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom, 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy alebo 379 – Iné záväzky.

(3) Na ťarchu účtu 543 - Odpísanie pohľadávky sa účtuje odpísanie pohľadávky pri trvalom upustení od jej vymáhania, postúpenie pohľadávky a odpísanie podľa osobitného predpisu.⁶⁸⁾ Pred vyradením pohľadávky z účtovníctva sa zúčtuje vytvorená opravná položka k pohľadávke na ťarchu účtu 391 – Opravná položka k pohľadávkam so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu pohľadávky.

(4) Na ťarchu účtu 544 - Úroky sa účtuje podľa výpisu z banky úrok pri bankovom úvere alebo úroky podľa zmluvy, ak ide o pôžičku a finančnú operáciu, napríklad eskontáciu cenného papiera.

Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁶⁰⁾ Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁶¹⁾ Napríklad zákon č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁶²⁾ Napríklad zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov, zákon č. 104/2004 Z. z. o spotrebnej dani z vína v znení neskorších predpisov, zákon č. 107/2004 Z. z. o spotrebnej dani z piva v znení neskorších predpisov.

⁶³⁾ § 65 zákona č. 5/2004 Z. z. v znení zákona č. 82/2005 Z. z.

^{63a)} Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, § 37 zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 24 až 28 zákona č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁶⁴⁾ Obchodný zákonník.

⁶⁵⁾ Občiansky zákonník.

⁶⁶⁾ Zákon č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový.

⁶⁷⁾ § 355 Obchodného zákonníka.

^{67a)} § 13 ods. 4 zákona č. 607/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 31 a 32 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 5 ods. 1 písm. d) a § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 583/2004 Z. z.

Napríklad § 31 a 32 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 5 ods. 1 písm. d) a § 6 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 155 až 157 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 18 zákona č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov.“

⁶⁸⁾ Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

(5) Na ľarchu účtu 545 - Kurzové straty sa účtuje kurzový rozdiel vznikajúci z ocenenia majetku a záväzkov ku dňu ocenenia podľa § 9.

(6) Na ľarchu účtu 546 - Dary sa účtuje dobrovoľné bezodplatné odovzdanie dlhodobého hmotného majetku, dlhodobého nehmotného majetku a zásob. Na tomto účte sa účtuje napríklad zostatková cena darovaného dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, vrátane dane z pridanej hodnoty vzťahujúcej sa na toto bezodplatné plnenie. V účtovnej jednotke, ktorá používa spôsob B účtovania zásob sa tu účtuje bezodplatne prevzatý dlhodobý majetok, ktorý bol určený darcom na jeho ďalšie darovanie. V prospech účtu 546 - Dary sa účtuje nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty zaplatenej za tovar vyvezený mimo územia Európskej únie na humanitárnu, dobročinnú alebo vzdelávaciu činnosť^{68aa)} so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty.

(7) Na ľarchu účtu 547 – Osobitné náklady sa účtujú najmä

- a) špecifické náklady vyplývajúce z hlavnej činnosti neziskovej účtovnej jednotky, pre ktoré nie je v účtovej triede 5 určený iný syntetický účet
- b) náklady cieľových skupín pri realizácii projektov napríklad cestovné, stravné, ubytovanie, vreckové,
- c) náklady športovej organizácie na výchovné, náklady na prípravu talentovaného športovca na vykonávanie športu, náklady dopingovej kontroly, náklady na usporadúvanie domácich a medzinárodných súťaží vrátane registračných poplatkov a štartovného, nákladov na ceny, stravovanie a občerstvenie športovcov a iných oprávnených osôb a náhrada preukázateľných účelne vynaložených nákladov spojených s prípravou a súťažou športovca a s tým súvisiace vecné plnenia^{68ab)} a náhrada za stratu času dobrovoľníka zapísaného v informačnom systéme športu podľa osobitného predpisu,^{68ac)}
- d) špecifické náklady, ktoré vyplývajú z činnosti cirkví a náboženských spoločností,
- e) náklady na obstaranie dlhodobého nehmotného majetku alebo dlhodobého hmotného majetku a jeho technické zhodnotenie, ktorý nie je vo vlastníctve spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov,
- f) volebná kaucia, ktorá sa nevracia, poskytnutá politickou stranou alebo politickým hnutím podľa osobitného predpisu^{68a)} so súvzťažným zápisom v prospech účtu 314 – Poskytnuté prevádzkové preddavky,
- g) materiálne zabezpečenie dobrovoľníka.^{68b)}

(8) Na ľarchu účtu 548 - Manká a škody sa účtujú manká na majetku, s výnimkou schodku pokladničnej hotovosti, cenín a sumy chýbajúcich cenných papierov. Priznanie na náhradu mánk a škôd sa účtuje v prospech účtu 649 – Iné ostatné výnosy.

(9) Na ľarchu účtu 549 - Iné ostatné náklady sa účtujú ostatné položky neúčtované na predchádzajúcich účtoch, ktoré sa týkajú prevádzkovej činnosti, napríklad náklady peňažného styku vrátane poplatkov Štátnej pokladnici, poisťné náklady spojené so získavaním bankových záruk a obdobné bankové výdavky, depozitné poplatky s výnimkou, ak sa tieto položky stávajú obstarávacou cenou majetku. Na tomto účte sa účtuje v účtovnej jednotke, ktorá je vkladateľom nepeňažného vkladu, záporný rozdiel medzi hodnotou nepeňažného vkladu započítanou na vklad spoločníka a ocenením nepeňažného vkladu v účtovníctve vkladateľa pri vložení nepeňažného vkladu do obchodnej spoločnosti.

§ 58

Odpisy, predaný majetok a opravné položky

(1) Na účte 551 - Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa účtujú odpisy podľa odpisového plánu a zostatková cena majetku pri jeho fyzickej likvidácii v dôsledku opotrebenia. Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa účtuje na ľarchu účtu 552 - Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku a v dôsledku manka a škody sa účtuje na ľarchu účtu 548 - Manká a škody.

(2) Na účte 553 - Predané cenné papiere sa účtuje úbytok cenných papierov súvzťažne so zápismi na účtoch účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok alebo 25 – Krátkodobý finančný majetok v ocenení vedenom na týchto účtoch. Zároveň sa zúčtujú opravné položky, ktoré boli k týmto cenným papierom vytvorené.

(3) Na účte 554 - Predaný materiál sa účtuje úbytok materiálu v ocenení obstarávacou cenou vzniknutý pri predaji tohto materiálu.

(4) Na ľarchu účtu 556 – Tvorba fondov sa účtuje tvorba fondov v prospech účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov alebo 413 – Fond reprodukcie.

(5) Na ľarchu účtu 558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek sa účtuje tvorba opravnej položky súvzťažne v prospech príslušných účtov účtovných skupín 09 - Opravné položky k dlhodobému majetku, 19 - Opravné položky k zásobám, 29 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku a účtu 391 - Opravná položka k pohľadávkam.

^{68a)}

§ 59

Poskytnuté príspevky

^{68aa)} § 64 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{68ab)} Zákon č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{68ac)} § 6 ods. 2 písm. e) zákona č. 406/2011 Z. z. v znení zákona č. 440/2015 Z. z.

^{68a)} § 18 ods. 7 zákona č. 333/2004 Z. z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky v znení zákona č. 464/2005 Z. z.

^{68b)} § 6 ods. 2 písm. d) zákona č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁶⁸⁾

(1) Na ľarchu účtu 561 – Poskytnuté príspevky organizačným zložkám sa účtujú poskytnuté príspevky alebo nárok na príspevky medzi organizačnými zložkami, ak sú účtovnými jednotkami, súvzťažne v prospech účtu 221 – Bankové účty alebo v prospech účtu 211 – Pokladnica alebo v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky.

(2) Na ľarchu účtu 562 – Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám sa účtujú poskytnuté členské príspevky a iné príspevky alebo nárok na príspevky súvzťažne v prospech účtu 221 – Bankové účty alebo v prospech účtu 211 – Pokladnica alebo v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky.

(3) Na ľarchu účtu 563 - Poskytnuté príspevky fyzickým osobám sa účtujú poskytnuté príspevky alebo nárok na príspevky súvzťažne v prospech účtu 221 – Bankové účty alebo v prospech účtu 211 – Pokladnica alebo v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky.

(4) Na ľarchu účtu 565 – Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane sa v účtovnej jednotke, ktorá je prijímateľom podielu zaplatenej dane, účtuje, ak príspevky poskytne inej právnickej osobe,^{69a)} súvzťažne v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky alebo v prospech účtu 221 – Bankové účty. V účtovníctve inej právnickej osoby sa účtuje prijatý príspevok z podielu zaplatenej dane od prijímateľa podielu zaplatenej dane v prospech účtu 662 – Prijaté príspevky od iných organizácií.

(5) Na ľarchu účtu 567 – Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky sa účtujú podľa § 67a ods. 4 poskytnuté dobrovoľné peňažné príspevky (ďalej len „príspevok“) z verejnej zbierky⁷⁰⁾ (ďalej len „zbierka“) fyzickým osobám alebo právnickým osobám, pre ktoré bola organizovaná zbierka, súvzťažne v prospech príslušného analytického účtu 221 – Bankové účty.

§ 60

Vnútroorganizačné prevody nákladov

V účtovnej skupine 57 – Vnútroorganizačné prevody nákladov sa účtujú vnútroorganizačné náklady vzniknuté v organizačnej zložke účtovnej jednotky pri prijatí výkonov od inej organizačnej zložky účtovnej jednotky. Úhrn vnútroorganizačných nákladov v organizačných zložkách účtovnej jednotky je zhodný s úhrnom vnútroorganizačných výnosov v organizačných zložkách účtovnej jednotky účtovaných na účtoch účtovnej skupiny 67.

§ 61

Daň z príjmov

(1) Na ľarchu účtu 591 - Daň z príjmov sa účtuje výška splatných daní podľa daňového priznania so súvzťažným zápisom v prospech účtu 341 - Daň z príjmov. Daň vyberaná zrážkou⁷¹⁾ sa účtuje na ľarchu účtu 591 – Daň z príjmov a v prospech účtu 221 – Bankové účty alebo 341 – Daň z príjmov, ak sa v účtovnej jednotke, ktorou je spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, účtuje o predpise dane.^{71a)}

(2) V účtovnej jednotke, ktorou je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, sa účtuje zníženie prijatého peňažného plnenia od držiteľa podľa osobitného predpisu^{71ab)} v sume zrazenej dane na ľarchu účtu 591 – Daň z príjmov a v prospech príslušného účtu účtovnej skupiny 31 – Pohľadávky. V účtovnej jednotke, ktorou je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, sa účtuje daňová povinnosť z nepeňažných plnení od držiteľa podľa osobitného predpisu^{71ab)} na ľarchu účtu 591 – Daň z príjmov a v prospech účtu 341 – Daň z príjmov.

(3) Na ľarchu účtu 595 - Dodatočné odvody dane z príjmov sa účtuje vyrubenie rozdielu dane a príjmov za minulé roky a v prospech tohto účtu vrátenie preplatku dane z príjmov za minulé roky.

ÚČTOVÁ TRIEDA 6 – VÝNOSY Z ČINNOSTI

§ 62

(1) V prospech účtov účtovnej triedy 6 – Výnosy z činnosti sa účtujú výnosy z činnosti účtovnej jednotky, a to narastajúcim spôsobom od začiatku účtovného obdobia. Daň z pridanej hodnoty vyznačená na doklade sa účtuje priamo v prospech účtu 343 - Daň z pridanej hodnoty.

(2) Opravy nevýznamných chýb výnosov minulých účtovných období sa účtujú na príslušných účtoch účtovnej triedy 6.

(3) Zľavy a zrážky sa v účtovnej jednotke, ktorá je dodávateľom, účtujú ako súčasť tržieb, pričom pre ne možno zriadiť aj samostatné analytické účty. Ako zľavy a zrážky sa účtujú všetky položky bez ohľadu na to, či bol vopred na zľavu nárok, alebo či ide o zľavu dodatočne uznanú.

(4) V účtovnej jednotke možno podľa potrieb riadenia podrobnejšie analyticky členiť výnosy v účtovnej triede 6. Na jednotlivé syntetické účty účtovnej triedy 6 sa môžu účtovať ďalšie výnosy, ktoré svojou povahou zodpovedajú ekonomickej náplni týchto účtov.

(5) Stav účtov v účtovnej triede 6 sa pri uzavieraní účtovných kníh prevádzajú v prospech účtu 710 – Účet ziskov a strát.

^{69a)} § 50 ods. 10 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁷⁰⁾ Zákon č. 162/2014 Z. z. o verejných zbierkach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁷¹⁾ § 43 ods. 6 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení zákona č. 534/2005 Z. z.

^{71a)} § 43 ods. 3 písm. g) zákona č. 595/2003 Z. z.

^{71ab)} § 8 ods. 1 písm. l) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 63

Tržby za vlastné výkony a tovar

(1) V prospech účtov účtovej skupiny 60 – Tržby za vlastné výkony sa účtujú tržby na základe účtovných dokladov, so súvzťažným zápisom na ľarchu účtov účtovej skupiny 31 – Pohľadávky alebo účtu 211 – Pokladnica.

(2) V prípade použitia vlastných výrobkov na účely reprezentácie sa účtuje na ľarchu účtu 513 – Náklady na reprezentáciu a v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 61.

§ 63a

Účtovanie zákazkovej výroby

- (1) Na účely účtovania zákazkovej výroby u zhotoviteľa sa rozumie
- a) zákazkovou výrobou zákazka vznikajúca na základe zmluvy medzi zhotoviteľom a objednávateľom osobitne dohodnutá na zhotovenie majetku alebo skupiny majetkov, ktoré spolu súvisia alebo sú navzájom prepojené vzhľadom na ich dizajn, technológiu, funkciu, účel alebo použitie, pri ktorej objednávateľ určuje hlavné konštrukčné prvky alebo architektonicko - stavebné riešenie, a preto nejde o štandardizovanú výrobu; zákazkovou výrobou sa okrem zhotovenia majetku alebo skupiny majetkov rozumie aj
 1. zmluva na poskytovanie služieb, ktoré priamo súvisia so zhotovením majetku alebo skupiny majetkov, napríklad služby manažérov projektu alebo architektov,
 2. zmluva na likvidáciu majetku, obnovu prostredia alebo rekultiváciu životného prostredia po likvidácii majetku, ku ktorému sa táto likvidácia, obnova alebo rekultivácia viaže,
 - b) zmluvnými výnosmi zákazkovej výroby odhadované výnosy zo zákazkovej výroby dohodnuté v zmluve a zvyčajne určené na základe fixnej ceny alebo určené ako súčet nákladov na realizáciu zákazkovej výroby a marže, odsúhlasenej odchýlkou pôvodne určených výnosov, iného nároku zo zákazkovej výroby a stimulačného doplatku,
 - c) fixnou cenou cena pevne určená za zákazkovú výrobu ako celok alebo za jednotku výkonu, ktorá sa zvyšuje alebo znižuje podľa dodatočne dohodnutej zmeny jednej alebo viacerých špecifikácií zákazkovej výroby alebo z dôvodu sankcií,
 - d) súčtom nákladov na realizáciu zákazkovej výroby a marže cena, pri ktorej má zhotoviteľ nárok na oprávnené náklady alebo inak vymedzené náklady a maržu určenú ako percentuálnu časť týchto nákladov alebo ako pevný poplatok,
 - e) odchýlkou od ceny zmena dohodnutej ceny z dôvodu pokynu objednávateľa na zmenu rozsahu vykonania prác, ktoré ovplyvňujú zmluvné výnosy, ak objednávateľ schválil rozsah a sumu odchýlky od ceny, pričom suma zmluvných výnosov sa dá spoľahlivo oceniť,
 - f) iným nárokom zo zákazkovej výroby suma požadovaná ako náhrada za vzniknuté náklady nezahrnuté do zmluvnej ceny, ak je pravdepodobné, že objednávateľ nárok uzná, pričom uznaná suma objednávateľom sa dá spoľahlivo určiť,
 - g) stimulačným doplatkom dodatočná suma zaplatená objednávateľom alebo v jeho mene zhotoviteľovi, ak sú dosiahnuté alebo prekročené určené parametre výkonov tvoriacich predmet zákazkovej výroby a je pravdepodobné ich splnenie alebo prekročenie, pričom suma stimulačného doplatku sa dá spoľahlivo určiť,
 - h) zmluvnými nákladmi sú predpokladané náklady, ktoré sa dajú priradiť k zákazkovej výrobe odo dňa zabezpečenia zmluvy až do jej úplného splnenia, pričom sa členia na priame náklady na zákazkovú výrobu, nepriame náklady, ostatné náklady a náklady na zabezpečenie zmluvy, ktoré sú samostatne identifikovateľné a spoľahlivo oceníteľné na zabezpečenie zmluvy, ak boli vynaložené v účtovnom období, v ktorom bola podpísaná zmluva,
 - i) priamymi nákladmi náklady priamo sa vzťahujúce na zákazkovú výrobu, ktoré boli zákazkovou výrobou vyvolané v rozsahu, v akom sa vzťahujú na jej realizáciu, predovšetkým náklady na spotrebovaný materiál, prácu, odpisy dlhodobého majetku, na nájom strojov a zariadení, na dizajn a technickú pomoc, úroky z úverov, odhadované náklady na odstraňovanie väd a záručnú opravu,
 - j) nepriamymi nákladmi náklady, ktoré súvisia s činnosťami spojenými so zákazkovou výrobou a dajú sa priradiť k zákazkovej výrobe, napríklad náklady na poistenie, náklady na dizajn a technickú pomoc, režijné náklady a ostatné nepriame náklady, pričom tieto náklady sa priradujú pomocou metód, ktoré sú systematické, racionálne vyjadrujú vzťah medzi týmito nákladmi a zákazkovou výrobou a sú aplikované rovnakým spôsobom na všetky náklady, ktoré majú podobný charakter,
 - k) ostatnými nákladmi, ktoré možno požadovať na preplatenie od objednávateľa, náklady neuvedené v písmenách i) a j), ktoré sú dohodnuté v zmluvných podmienkach, napríklad niektoré náklady na všeobecnú administratívu, náklady na vývoj,
 - l) nákladmi, ktoré sa neúčtujú ako náklady na zákazkovú výrobu, ktoré nesúvisia so zákazkovou výrobou alebo nemôžu byť priradené k zákazkovej výrobe, napríklad náklady na výskum, vývoj a ostatné náklady, ktorých preplatenie nie je v zmluve dohodnuté, odbytové náklady, odpisy nečinných strojov a zariadení, ktoré sa nepoužívajú pri konkrétnej zákazkovej výrobe.
- (2) V účtovníctve zhotoviteľa sa ako jedna zákazková výroba účtuje skupina zmlúv s jedným objednávateľom alebo niekoľkými objednávateľmi, ak sú súčasne splnené tieto podmienky:
- a) skupina zmlúv a ich podmienky sú dohodnuté ako jeden celok,
 - b) skupina zmlúv vzájomne úzko súvisí tak, že sú súčasťou jedného projektu a majú spoločnú maržu,
 - c) zmluvy sa vykonávajú súbežne alebo na seba postupne nadväzujú.
- (3) V účtovníctve zhotoviteľa, ak sa v jednej zmluve dohodlo zhotovenie viacerých majetkov, sa účtuje o zhotovení jednotlivého majetku tvoriaceho predmet zmluvy ako o samostatnej zákazkovej výrobe, ak sú súčasne splnené tieto podmienky:
- a) pre jednotlivý majetok sa predložili samostatné ponuky,
 - b) jednotlivý majetok bol predmetom samostatného rokovania a zhotoviteľ a objednávateľ mali možnosť prijať alebo odmietnuť tú časť zmluvy, ktorá sa vzťahuje na jednotlivý majetok,
 - c) k jednotlivému majetku možno identifikovať zmluvné náklady a zmluvné výnosy.
- (4) V účtovníctve zhotoviteľa sa zhotovenie dodatočného majetku účtuje ako samostatná zákazková výroba, ak sa
- a) majetok podstatne líši v dizajne, technológii alebo funkcii od majetku obsiahnutého v pôvodnej zmluve alebo

- b) cena zhotovenia dodatočného majetku dohodne bez ohľadu na pôvodnú zmluvnú cenu.
- (5) Na účely účtovania zákazkovej výroby sa používa rozpočtovanie zmluvných nákladov a zmluvných výnosov. V priebehu zákazkovej výroby sa suma rozpočtovaných zmluvných nákladov a rozpočtovaných zmluvných výnosov prehodnocuje a upravuje na základe prehodnotenia budúcich udalostí a zníženia alebo odstránenia neistoty. Zmena rozpočtovaných zmluvných nákladov a rozpočtovaných zmluvných výnosov sa prejaví pri účtovaní nákladov alebo výnosov účtovného obdobia, v ktorom bola uskutočnená.
- (6) Na účely účtovania zákazkovej výroby, pri ktorej sa dá výsledok zákazkovej výroby spoľahlivo odhadnúť, sa zmluvné výnosy a zmluvné náklady pripadajúce na účtovné obdobie účtujú ako náklady a výnosy metódou stupňa dokončenia. Pri účtovaní zmluvných výnosov podľa metódy stupňa dokončenia zákazkovej výroby sa zmluvné výnosy priradujú k už vynaloženým zmluvným nákladom, ktoré sa vynaložili na dosiahnutie stupňa dokončenia zákazkovej výroby. Metóda stupňa dokončenia sa uskutočňuje kumulatívne v každom účtovnom období na základe aktuálneho rozpočtu zmluvných nákladov a zmluvných výnosov.
- (7) Pri účtovaní výnosov s fixnou cenou sa dá výsledok zákazkovej výroby spoľahlivo oceniť, ak sú súčasne splnené tieto podmienky:
- celkové zmluvné výnosy sa môžu spoľahlivo určiť,
 - je pravdepodobné, že účtovnej jednotke budú plynúť ekonomické úžitky spojené so zmluvou,
 - náklady na dokončenie zákazkovej výroby, ako aj stupeň dokončenia zákazkovej výroby sa môže spoľahlivo určiť ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka,
 - zmluvné náklady sa môžu identifikovať a spoľahlivo oceniť tak, že sa môžu porovnať skutočne vynaložené náklady s predpokladanými nákladmi určenými v rozpočte.
- (8) Pri účtovaní zmluvných výnosov určených ako súčet nákladov na realizáciu zákazkovej výroby a marže sa dá výsledok zákazkovej výroby spoľahlivo odhadnúť, ak
- je pravdepodobné, že účtovnej jednotke budú plynúť ekonomické úžitky spojené so zmluvou a
 - zmluvné náklady sa môžu identifikovať a spoľahlivo oceniť.
- (9) Pri účtovaní podľa metódy stupňa dokončenia zákazkovej výroby, pri ktorej sa stupeň dokončenia zákazkovej výroby zisťuje podľa nákladov skutočne vynaložených na zákazkovú výrobu, sa do výpočtu zahŕňajú len tie náklady, ktoré zodpovedajú už vykonanej práci. Metóda stupňa dokončenia sa určuje napríklad ako
- pomer skutočne už vynaložených nákladov na zákazkovú výrobu za vykonanú prácu a rozpočtovaných zmluvných nákladov na zákazkovú výrobu,
 - zistenie stavu vykonanej práce, napríklad pomocou odpracovaných hodín, ukončených operácií, alebo
 - dokončenie pomernej časti prác dohodnutej v zmluve.
- (10) Ak sa výsledok zákazkovej výroby ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, nemôže spoľahlivo odhadnúť, účtujú sa zmluvné výnosy v sume vynaložených zmluvných nákladov v danom účtovnom období, pri ktorých je pravdepodobné, že budú preplatené. Možnosť spoľahlivého odhadu výsledku zákazkovej výroby sa prehodnocuje vždy ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.
- (11) Zhotoviteľom požadované sumy za vykonanú prácu na zákazkovej výrobe sa účtujú na ľarchu osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 311 – Odberatelia so súvzťažným zápisom v prospech osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 601 – Tržby za vlastné výrobky. Preddavky, ktoré zhotoviteľ prijal pred vykonaním príslušnej práce, sa účtujú v prospech účtu 324 – Prijaté preddavky alebo v prospech účtu 475 – Dlhodobé prijaté preddavky.
- (12) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa doúčtuje rozdiel medzi doteraz požadovanými platbami za zákazkovú výrobu a hodnotou zákazkovej výroby podľa metódy stupňa dokončenia alebo v sume podľa odseku 10 na osobitne vytvorený analytický účet k účtu 311 - Odberatelia so súvzťažným zápisom na osobitne vytvorený analytický účet k účtu 601 – Tržby za vlastné výrobky.

§ 64

Aktivácia

(1) V prospech účtu 621 - Aktivácia materiálu a tovaru sa účtuje hodnota materiálu vyrobeného vo vlastnej réžii so súvzťažným zápisom na ľarchu účtov zásob alebo účtu 501 - Spotreba materiálu podľa zvoleného spôsobu účtovania zásob.

(2) Na účtoch účtovej skupiny 61 – Zmena stavu vlastnej výroby sa účtujú podľa zvoleného spôsobu účtovania zásob prírastky a úbytky zásob vlastnej výroby, zmena stavu zásob vyplývajúca z inventarizácie ako rozdiel medzi výškou stavu zásob nedokončenej výroby, polotovarov, výrobkov a zvierat ku koncu a na začiatku účtovného obdobia. Súvzťažnými účtami sú príslušné účty v účtovej triede 1. Ak je hodnota zásob koncom príslušného obdobia vyššia než na začiatku obdobia, účtuje sa rozdiel v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 61, ak je nižšia, účtuje sa na ľarchu účtov účtovej skupiny 61.

(3) V prospech účtu 622 - Aktivácia vnútroorganizačných služieb sa účtuje služba uskutočnená vo vlastnej réžii so súvzťažným zápisom na ľarchu účtov účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy, 51 – Služby, 52 – Osobné náklady, účtu 111 - Obstaranie materiálu, účtu 041 - Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku, účtu 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku, účtu 501 - Spotreba materiálu alebo na ľarchu účtu 513 - Náklady na reprezentáciu, ak ide o použitie vnútroorganizačných služieb na účely reprezentácie účtovnej jednotky.

(4) V prospech účtu 623 - Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku alebo účtu 624 - Aktivácia dlhodobého hmotného majetku sa účtuje aktivácia dlhodobého nehmotného majetku alebo dlhodobého hmotného majetku vyrobeného vo vlastnej réžii so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 041 - Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku alebo účtu 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku.

(5) V prospech príslušného účtu účtovej skupiny 62 – Aktivácia sa u prijímateľa dobrovoľníckej činnosti účtuje hodnota vykonávanej dobrovoľníckej činnosti na základe zmluvy^{71aa)} o dobrovoľníckej činnosti podľa charakteru vykonávanej dobrovoľníckej práce so

^{71aa)} § 6 zákona č. 406/2011 Z. z.
§ 120 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu účtovej triedy 5 – Náklady na činnosť alebo na ťarchu príslušného účtu účtovej skupiny 04 - Obstaranie dlhodobého majetku, ak sa obstaráva dlhodobý majetok.

§ 65

Ostatné výnosy

(1) V prospech účtu 641 - Zmluvné pokuty a penále sa účtujú

- a) zmluvné pokuty a úroky z omeškania podľa osobitného predpisu,⁶⁴⁾
- b) poplatky z omeškania podľa osobitného predpisu,⁶⁵⁾
- c) penále alebo iné sankcie zo zmluvných vzťahov,
- d) postihová suma podľa osobitného predpisu,⁶⁶⁾
- e) odstupné podľa osobitného predpisu.⁶⁷⁾

(2) V prospech účtu 643 - Platby za odpísané pohľadávky sa účtujú úhrady pohľadávok, ktoré boli v minulosti odpísané na ťarchu nákladov. Na tento účet sa účtujú aj výnosy z postúpených pohľadávok.

(3) V prospech účtu 644 - Úroky sa účtujú úroky prijaté od banky a iných dlžníkov podľa výpisu z banky, úroky od Štátnej pokladnice a podobné plnenia. Na ťarchu tohto účtu sa účtuje povinnosť odvieť výnosy z prostriedkov štátneho rozpočtu podľa osobitného predpisu^{71b)} súvzťažne s účtom 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom alebo 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy.

(4) V prospech účtu 645 - Kurzové zisky sa účtuje kurzový rozdiel vznikajúci z ocenenia majetku a záväzkov ku dňu ocenenia podľa § 9.

(5) V prospech účtu 646 – Prijaté dary sa účtujú nepeňažné dary prijaté účtovnou jednotkou, napríklad dlhodobý majetok, ak je určený na jeho ďalšie darovanie, zásoby alebo služby so súvzťažným zápisom na účtoch účtovej triedy 1 alebo 5. V prospech účtu 646 – Prijaté dary sa účtuje prijaté nepeňažné plnenie na základe zmluvy o sponzorstve v športe.^{71c)} Pri odpisovanom dlhodobom majetku, ktorý bol nadobudnutý bezodplatne, sa účtuje v prospech účtu 646 – Prijaté dary a na ťarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období v časovej a vecnej súvislosti so zaúčtovaním odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku.

(6) V prospech účtu 647 – Osobitné výnosy sa účtujú najmä

- a) špecifické výnosy vyplývajúce z hlavnej činnosti neziskovej účtovnej jednotky, pre ktoré nie je v účtovej triede 6 určený iný syntetický účet,
- b) výnosy športovej organizácie spojené s úhradou výchovného a nákladov, ktoré vynaložila na prípravu talentovaného športovca na vykonávanie športu^{71d)} a výnosy z usporadúvania domácich a medzinárodných súťaží vrátane registračných poplatkov, štartovného a vstupného,
- c) špecifické výnosy, ktoré vyplývajú z činnosti cirkví a náboženských spoločností.

(7) V prospech účtu 648 – Zákonné poplatky sa účtujú príjmy podľa osobitného predpisu.⁷²⁾

(8) V prospech účtu 649 - Iné ostatné výnosy sa účtuje nárok na úhradu za manká a škody od fyzických osôb a právnických osôb, prebytky majetku, s výnimkou prebytkov dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku, ktorý sa účtuje v účtovej triede 0 – Dlhodobý majetok a ostatné výnosy nezaúčtované na predchádzajúcich účtoch. Na tomto účte sa účtuje v účtovnej jednotke, ktorá je vkladateľom nepeňažného vkladu, kladný rozdiel medzi hodnotou nepeňažného vkladu započítanou na vklad spoločníka a ocenením nepeňažného vkladu v účtovníctve vkladateľa pri vložení nepeňažného vkladu do obchodnej spoločnosti.

§ 66

Tržby z predaja majetku, precenenia majetku a prenájmu majetku

(1) V prospech účtu 651 - Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa účtujú tržby z predaja majetku, ako aj odhad sumy predaja majetku, poplatkov za licencie alebo iné majetkové práva so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 315 - Ostatné pohľadávky, 311 - Odberatelia.

(2) V prospech účtu 652 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku sa účtujú napríklad podiely na zisku, dividendy alebo úroky vyplývajúce z vlastníctva dlhodobého finančného majetku so súvzťažným zápisom na účte 315 – Ostatné pohľadávky alebo na účte 221 – Bankové účty.

(3) V prospech účtu 653 - Tržby z predaja cenných papierov a podielov sa účtuje predaj cenných papierov dlhodobého i krátkodobého charakteru, účtovaných účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok a 25 – Krátkodobý finančný majetok.

(4) V prospech účtu 654 - Tržby z predaja materiálu sa účtujú čiastky vyúčtované odberateľom za predaný materiál.

^{71b)} § 7 ods. 1 písm. m) zákona č. 523/2004 Z. z.

§ 5 ods. 1 písm. c) a § 6 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{71c)} § 50 a 51 zákona č. 440/2015 Z. z.

^{71d)} § 48 ods. 6 zákona č. 440/2015 Z. z.

⁷²⁾ Napríklad § 92 a 93 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 24 až 28a zákona č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(5) V prospech účtu 655 - Výnosy z krátkodobého finančního majetku sa účtujú napríklad podiely na zisku, dividendy alebo úroky vyplývajúce z vlastníctva tohto majetku vedeného na účtoch účtovnej skupiny 25 - Krátkodobý finančný majetok. Výnos z predaja virtuálnej meny sa účtuje v prospech účtu 655 – Výnosy z krátkodobého finančního majetku. V prospech účtu 655 – Výnosy z krátkodobého finančního majetku sa účtuje virtuálna mena nadobudnutá ťažbou ku dňu výmeny za majetok, inú virtuálnu menu alebo službu so súvzťažným zápisom na ťarchu osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie.

(6) V prospech účtu 656 – Výnosy z použitia fondu sa účtuje použitie zdrojov fondov, ak sa obstaráva krátkodobý majetok napríklad materiál, ceniny, stravné lístky a podobne alebo sa hradia prevádzkové výdavky. V prospech tohto účtu sa účtuje aj použitie zdrojov fondu, ak bol záúčtovaný náklad, ktorý sa hradí z fondu.

(7) V prospech účtu 658 – Výnosy z nájmu majetku sa účtujú výnosy z prenájmu majetku alebo jeho časti.

§ 67

Prijaté príspevky

(1) V prospech účtu 661 – Prijaté príspevky zúčtované medzi organizačnými zložkami sa účtujú prijaté príspevky alebo nárok na osobitného predpisu, prijaté peňažné plnenie na základe zmluvy o sponzorstve v športe (ďalej len „sponzorské“) so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 221 – Bankové účty alebo 211 – Pokladnica alebo na ťarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky.

(2) V prospech účtu 662 - Prijaté príspevky od právnických osôb sa účtujú

a) prijaté finančné príspevky alebo nárok na finančné príspevky od právnických osôb, prijaté finančné prostriedky ako dar podľa osobitného predpisu,^{72a)} prijaté peňažné plnenie na základe zmluvy o sponzorstve v športe (ďalej len „sponzorské“) so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 221 – Bankové účty, 211 – Pokladnica alebo na ťarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky,

b) odpustenie záväzku voči právnickej osobe so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu záväzkov.

(3) V účtovnom období, v ktorom bolo sponzorské prijaté, sa suma použitého sponzorského na obstaranie dlhodobého majetku odpisovaného účtuje na ťarchu účtu 662 – Prijaté príspevky od právnických osôb a v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. V časovej a vecnej súvislosti s účtovaním odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku pri vyradení dlhodobého majetku obstaraného zo sponzorského sa účtuje na ťarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období a v prospech účtu 662 – Prijaté príspevky od právnických osôb.

(4) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa zostatok sponzorského, ktoré bude použité v nasledujúcich účtovných obdobiach, účtuje na ťarchu účtu 662 – Prijaté príspevky od právnických osôb a v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. V nasledujúcom účtovnom období sa suma použitého sponzorského účtuje na ťarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období a v prospech účtu 662 - Prijaté príspevky od právnických osôb vo vecnej a časovej súvislosti s účtovaním použitia sponzorského, pričom pri obstaraní dlhodobého majetku zo sponzorského sa postupuje podľa odseku 3.

(5) Suma sponzorského, ktorá nebola použitá do konca obdobia, na ktoré bola zmluva o sponzorstve v športe uzavretá, alebo ktorá nebola použitá v súlade s dohodnutým účelom, sa účtuje v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 662 – Prijaté príspevky od právnických osôb alebo 384 – Výnosy budúcich období podľa toho, v ktorom roku bolo sponzorské prijaté alebo na aký účel bolo sponzorské použité.

(6) V prospech účtu 663 – Prijaté príspevky od fyzických osôb sa účtujú prijaté finančné príspevky alebo nárok na finančné príspevky od fyzických osôb so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 221 – Bankové účty alebo na ťarchu účtu 211 – Pokladnica alebo na ťarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky. V prospech účtu 663 – Prijaté príspevky od fyzických osôb sa účtuje odpustenie záväzku voči fyzickej osobe so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu záväzkov.

(7) V prospech účtu 664 – Prijaté členské príspevky sa účtujú prijaté členské príspevky alebo nárok na príspevky so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 221 – Bankové účty alebo 211 – Pokladnica alebo na ťarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky. Ak sa na členských príspevkoch podieľa organizačná zložka účtuje sa jej podiel na ťarchu tohto účtu alebo sa nárok podielu účtuje v účtovej triede 3 – Zúčtovacie vzťahy.

(8) V prospech účtu 665 – Príspevky z podielu zaplatenej dane sa účtuje príspevok od právnických osôb a fyzických osôb podľa osobitného predpisu,⁷³⁾ so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 221 - Bankové účty. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa zostatok príspevku z podielu zaplatenej dane za účtovné obdobie, ktorý bude spotrebovaný v nasledujúcom účtovnom období, účtuje v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. Pri použití prostriedkov podielu zaplatenej dane na obstaranie pozemku, na ktorom sa uskutoční výstavba, pozemku, na ktorom je vybudovaná nehnuteľnosť alebo na obstaranie dlhodobého majetku odpisovaného, ktorý bude využívať prijímateľ podielu zaplatenej dane, sa účtuje na ťarchu účtu 665 – Príspevky z podielu zaplatenej dane a v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. V časovej a vecnej súvislosti s účtovaním odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku pri vyradení dlhodobého majetku obstaraného z príspevku podielu zaplatenej dane sa účtuje vo výške odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku pri vyradení dlhodobého majetku na ťarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období a v prospech účtu 665 - Príspevky z podielu zaplatenej dane.

(9) Použitie podielu zaplatenej dane ako vklad do nadačného imania sa účtuje v účtovej jednotke, ktorá je nadáciou, na ťarchu účtu

a) 665 – Príspevky z podielu zaplatenej dane a v prospech účtu 411 – Základné imanie alebo

b) 384 – Výnosy budúcich období a v prospech účtu 411 – Základné imanie, ak ide o zostatok nepoužitého podielu zaplatenej dane.

^{72a)} § 50 ods. 1 písm. b) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁷³⁾ § 50 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 67a

Účtovanie zbierky

(1) Príspevky prijaté vykonávaním zbierky sa účtujú v prospech účtu 667 – Prijaté príspevky z verejných zbierok so súvzťažným zápisom na ľarchu príslušného analytického účtu k účtu 211 - Pokladnica alebo 221 – Bankové účty. V rovnakej sume sa účtuje tvorba fondu na ľarchu účtu 556 – Tvorba fondov so súvzťažným zápisom v prospech príslušného analytického účtu k účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov. Prijaté príspevky v hotovosti sa prevádzajú v ustanovených termínoch na osobitný účet na zhromažďovanie príspevkov získaných zbierkou vedený v banke^{73a)} a na základe bankového výpisu sa účtuje príjem finančných prostriedkov na ľarchu príslušného analytického účtu k účtu 221 – Bankové účty.

(2) Úroky z vkladov príspevkov zo zbierky na osobitnom účte na zhromažďovanie príspevkov získaných zbierkou vedenom v banke sa účtujú v prospech príslušného analytického účtu k účtu 644 – Úroky so súvzťažným zápisom na ľarchu príslušného účtu 221 – Bankové účty a súčasne v rovnakej sume sa účtuje tvorba fondu na ľarchu účtu 556 – Tvorba fondov so súvzťažným zápisom v prospech príslušného analytického účtu k účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov.

(3) Náklady zbierky^{73b)} sa účtujú na ľarchu príslušného analytického účtu účtovej triedy 5 - Náklady na činnosť podľa druhu a súčasne sa v časovej a vecnej súvislosti účtuje použitie fondu na ľarchu účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov so súvzťažným zápisom v prospech účtu 656 – Výnosy z použitia fondu.

(4) Použitie čistého výnosu zbierky^{73c)} sa účtuje na ľarchu účtu 567 – Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky, ak účelom zbierky nie je použitie čistého výnosu zbierky na činnosť účtovnej jednotky, ktorá zbierku organizovala alebo na ľarchu príslušného účtu účtovej triedy 5 - Náklady na činnosť podľa druhu, ak účelom zbierky je použitie čistého výnosu zbierky na činnosť účtovnej jednotky, ktorá zbierku organizovala. Súčasne sa v časovej a vecnej súvislosti účtuje použitie fondu na ľarchu účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov so súvzťažným zápisom v prospech účtu 656 – Výnosy z použitia fondu.

(5) Použitie čistého výnosu zbierky na obstaranie dlhodobého hmotného majetku alebo dlhodobého nehmotného majetku sa účtuje na ľarchu účtu 412 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov a v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. V časovej a vecnej súvislosti s účtovaním odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku pri vyradení dlhodobého majetku sa účtuje na ľarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období a v prospech účtu 656 – Výnosy z použitia fondu.

§ 68

Vnútroorganizačné prevody

Na účtoch účtovej skupiny 67 – Vnútroorganizačné prevody sa účtujú vnútroorganizačné výnosy vzniknuté v organizačnej zložke účtovnej jednotky pri odovzdaní výkonov inej organizačnej zložke účtovnej jednotky. Úhrn vnútroorganizačných výnosov v organizačných zložkách účtovnej jednotky je zhodný s úhrnom vnútroorganizačných nákladov v organizačných zložkách účtovnej jednotky účtovaných v účtovej skupine 57.

§ 69

Dotácie

(1) V prospech účtu 691 - Dotácie sa účtuje priznanie dotácie účtovnej jednotke a na ľarchu účtu 346 - Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom alebo na ľarchu účtu 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy.

(2) V prospech účtu 691 – Dotácie sa účtuje aj poskytnutie príspevku podľa osobitných predpisov⁷⁴⁾ so súvzťažným zápisom na účte 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom.

§ 70

Uzávierkové účty

Na uzávierkových účtoch 701 - Začiatkový účet súvahový, 702 - Konečný účet súvahový a 710 - Účet ziskov a strát, na ktorých sa účtuje pri uzatváraní účtovných kníh a pri otváraní účtovných kníh, sa účtuje podľa § 6 a 7.

§ 71

Podsúvahové účty

(1) Na podsúvahových účtoch v účtovných skupinách 75 – 77 až 79 sa vykazujú dôležité skutočnosti, o ktorých sa neúčtuje v systave podvojného účtovníctva, ale sú podstatné na posúdenie majetkovoprávnej situácie účtovnej jednotky a jej ekonomických zdrojov.

(2) Na podsúvahových účtoch sa vykazujú najmä

- a) prijaté depozitá a zábezpeky,
- b) majetok zverený do úschovy,

^{73a)} § 2 ods. 3 zákona č. 162/2014 Z. z.

^{73b)} § 2 ods. 5 zákona č. 162/2014 Z. z.

^{73c)} § 2 ods. 4 zákona č. 162/2014 Z. z.

⁷⁴⁾ Napríklad § 50, 52, 54 a 56 zákona č. 5/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 25 zákona č. 85/2005 Z. z.

- c) prenájatý majetok, ktorý odpisuje prenajímateľ,
- d) zásoby prijaté na spracovanie,
- e) prísne zúčtovateľné tlačivá,
- f) materiál, ktorého obstaranie, uchovanie, udržiavanie a vykazovanie vyplýva z osobitných predpisov, napríklad materiál v skladoch civilnej obrany a ostatný materiál na špecifické použitie,
- g) zmenky na inkaso použité na úhradu do doby ich splatnosti,
- h) ručenie neskorším majiteľom zmenky, ktoré vzniklo z dôvodu prevodu (indosamentu) zmenky, s výnimkou eskontu, a to odo dňa prevodu do dňa splatnosti zmenky; ručenie sa znižuje o splatné sumy pri čiastočnom splácaní,
- i) deriváty, ktorými sú forwardy, futurity a swapy,
- j) opcie v členení na kúpené opcie a predané opcie,
- k) kolaterál prijatý v obrátenom repo obchode,
- l) virtuálna mena nadobudnutá ťažbou.

§ 71a

Osobitné ustanovenia na účely prechodu zo slovenských korún na eurá

(1) Nakúpené eurobankovky a euromince z predzásobenia a nakúpené euromince v štartovacom balíčku za protihodnotu v slovenských korunách sa účtujú na osobitnom analytickom účte k účtu 211- Pokladnica.

(2) Eurobankovky a euromince z predzásobenia, ktoré budú uhradené po 1. januári 2009, sa účtujú na ťarchu osobitného analytického účtu 211- Pokladnica so súvzťažným zápisom v prospech účtu 261 – Peniaze na ceste alebo 231 – Krátkodobé bankové úvery, ak bol prijatý úver.

(3) Ku dňu zavedenia meny euro v Slovenskej republike (ďalej len „zavedenie eura“) sa účty hlavnej knihy otvoria podľa § 37b zákona v eurách a informatívne v slovenských korunách. Ku dňu zavedenia eura sú konečné zostatky jednotlivých súvahových účtov na účte 702 – Konečný účet súvahový začiatocnými stavmi jednotlivých súvahových účtov na účte 701 – Začiatocný účet súvahový po prepočítaní na eurá a zaokrúhlení na najbližší eurocent.⁷⁵⁾

(4) Ku dňu zavedenia eura sa účtujú začiatocné stavy jednotlivých súvahových účtov prepočítané konverzným kurzom s výnimkou podľa odseku 5 na účte 701 – Začiatocný účet súvahový v eurách so súvzťažným zápisom na jednotlivých novootváraných súvahových účtoch v eurách. Začiatocné stavy analytických účtov hlavnej knihy v slovenských korunách sa uvedú informatívne k začiatocným stavom v eurách.

(5) Ku dňu zavedenia eura sa prijaté preddavky a poskytnuté preddavky vyjadrené 31. decembra 2008 v mene euro účtujú v hodnote prijatých preddavkov a poskytnutých preddavkov v eurách v čase prijatia alebo poskytnutia preddavku. Ku dňu zavedenia eura sa jednotlivé zložky účtov časového rozlíšenia vyjadrené 31. decembra 2008 v mene euro zaúčtujú v hodnote v eurách ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu.

(6) Pri otvorení účtov sa výsledok hospodárenia bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia prepočítaný konverzným kurzom na eurá zaokrúhlený na najbližší eurocent⁷⁵⁾ účtuje na účte 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Účtovný zisk sa účtuje na ťarchu účtu 701 – Začiatocný účet súvahový a v prospech účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Účtovná strata sa účtuje v prospech účtu 701 – Začiatocný účet súvahový a na ťarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní.

(7) Jednotlivé položky analytickej evidencie k analytickým účtom sa prepočítajú na eurá kurzom podľa § 37b ods. 2 až 4 zákona. Rozdiel medzi súčtom jednotlivých položiek analytickej evidencie a začiatocným stavom analytického účtu v eurách sa účtuje na vecne príslušný analytický účet so súvzťažným zápisom na ťarchu analytického účtu 545 – Kurzové straty alebo v prospech analytického účtu 645 – Kurzové zisky.

(8) Kladný rozdiel medzi stranou má dať a dal účtu 701 - Začiatocný účet súvahový, ktorý vznikne pri prepočte jednotlivých účtov na eurá, sa účtuje na ťarchu osobitne vytvoreného analytického účtu 378 – Iné pohľadávky a v prospech účtu 701 – Začiatocný účet súvahový. Záporný rozdiel medzi stranou má dať a dal účtu 701 - Začiatocný účet súvahový, ktorý vznikne pri prepočte jednotlivých účtov na eurá, sa účtuje v prospech osobitne vytvoreného analytického účtu 379 – Iné záväzky a na ťarchu účtu 701 – Začiatocný účet súvahový. Súčasne sa účtuje uvedený rozdiel v prospech účtu 378 – Iné pohľadávky so súvzťažným zápisom na ťarchu analytického účtu 545 – Kurzové straty alebo na ťarchu účtu 379 – Iné záväzky so súvzťažným zápisom v prospech analytického účtu 645 – Kurzové zisky.

(9) V účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá má povinnosť zostaviť priebežnú účtovnú závierku podľa § 37a ods. 1 zákona, sa ku dňu zavedenia eura

- a) otvoria súvahové účty hlavnej knihy podľa odsekov 3 až 6,
- b) účtujú konečné stavy jednotlivých analytických účtov nákladov prepočítané konverzným kurzom na eurá zaokrúhlené na najbližší eurocent⁷⁵⁾ v prospech účtu 711 – Začiatocný účet nákladov a výnosov so súvzťažným zápisom na ťarchu vecne príslušného účtu nákladov,
- c) účtujú konečné stavy jednotlivých analytických účtov výnosov prepočítané konverzným kurzom na eurá zaokrúhlené na najbližší eurocent⁷⁵⁾ na ťarchu účtu 711 – Začiatocný účet nákladov a výnosov so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu výnosov,
- d) účtuje začiatocný stav účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní prepočítaný konverzným kurzom na eurá zaokrúhlený na najbližší eurocent⁷⁵⁾ na ťarchu účtu alebo v prospech účtu 711 – Začiatocný účet nákladov a výnosov.

(10) V účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá má povinnosť zostaviť priebežnú účtovnú závierku podľa § 37a ods. 1 zákona, sa pri zostavovaní účtovnej závierky po dni zavedenia eura zahrnú do výkazu ziskov a strát aj náklady a výnosy, ktoré boli účtované od začiatku účtovného obdobia do dňa bezprostredne predchádzajúceho dňu zavedenia eura.

⁷⁵⁾ § 20 ods. 1 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 75/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá vykazovania, prepočtu a zaokrúhľovania peňažných súm v súvislosti s prechodom na menu euro na účely účtovníctva, daní a colné účely.

(11) V období duálneho hotovostného peňažného obehu sa hotovosť v slovenských korunách účtuje na osobitnom analytickom účte prepočítaná konverzným kurzom na eurá zaokrúhlená na najbližší eurocent.⁷⁵⁾

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 72

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2008

(1) Na účely prechodu účtovania účtovných jednotiek, ktoré ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia účtovali podľa doterajších predpisov, sa vykonajú tieto účtovné operácie:

- a) zostatok účtu 022 – Stroje, prístroje a zariadenia sa preúčtuje na účet 022 – Samostatné hnuiteľné veci a súbory hnuiteľných vecí,
- b) z účtov účtovej skupiny 01 a účtov účtovej skupiny 02 sa prevedie suma, ktorá zodpovedá bezodplatne prijatému dlhodobému majetku určenému darcom na jeho ďalšie darovanie, na účet 132 – Tovar na sklade,
- c) zostatok účtu 043 – Obstaranie dlhodobých finančných investícií sa preúčtuje na účet 043 – Obstaranie dlhodobého finančného majetku,
- d) zostatok účtu 061 – Podielové cenné papiere a vklady v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe sa preúčtuje na účet 061 – Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe,
- e) zostatok účtu 062 – Podielové cenné papiere a vklady v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom sa preúčtuje na účet 062 – Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom,
- f) zostatok účtu 063 – Dlhové cenné papiere držané do splatnosti sa podľa charakteru preúčtuje na účet 065 – Dlhové cenné papiere držané do splatnosti alebo na účet 256 – Dlhové cenné papiere so splatnosťou do jedného roka držané do splatnosti,
- g) zostatok účtu 069 – Ostatné dlhodobé finančné investície sa podľa charakteru preúčtuje na účet 069 – Ostatný dlhodobý finančný majetok alebo na účet 221 – Bankové účty,
- h) zostatok účtu 082 – Oprávky k strojom, prístrojom a zariadeniam sa preúčtuje na účet 082 – Oprávky k samostatným hnuiteľným veciam a k súborom hnuiteľných vecí,
- i) zostatok účtu 096 – Opravná položky k dlhodobým finančným investíciám sa preúčtuje na účet 096 – Opravná položka k dlhodobému finančnému majetku,
- j) zostatok účtu 251 – Dlhové cenné papiere na obchodovanie sa preúčtuje na účet 253 – Dlhové cenné papiere na obchodovanie,
- k) zostatok účtu 253 – Dlhové cenné papiere na predaj sa preúčtuje na účet 257 – Ostatné realizovateľné cenné papiere,
- l) zostatok účtu 336 – Zúčtovanie s inštitúciami sociálneho poistenia sa preúčtuje na účet 336 – Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami,
- m) zostatok účtu 348 – Dotácie a ostatné zúčtovanie s rozpočtom orgánov miestnej samosprávy sa preúčtuje na účet 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy,
- n) z účtu 388 – Odhadné účty aktívne sa preúčtujú sumy na príslušné účty pohľadávok účtovej triedy 3 – Zúčtovacie vzťahy, a to podľa druhu pohľadávky,
- o) zostatok účtu 389 – Odhadné účty pasívne sa podľa charakteru preúčtuje na účet 323 – Krátkodobé rezervy alebo na účet 451 – Rezervy zákonné alebo na účet 459 – Ostatné rezervy,
- p) zostatok účtu 901 – Základné imanie sa podľa charakteru preúčtuje na účet 411 – Základné imanie alebo na účet 384 – Výnosy budúcich období vo výške zostatkovej ceny darovaného dlhodobého majetku a v sume prijatého finančného daru na obstaranie dlhodobého majetku,
- q) zostatok účtu 905 – Oceňovací rozdiel z precenenia majetku a záväzkov sa podľa charakteru preúčtuje na účet 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov alebo na účet 415 – Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín,
- r) zostatok účtu 911 – Fondy tvorené podľa osobitných predpisov sa podľa charakteru preúčtuje na účet 412 – Peňažné fondy tvorené podľa osobitných predpisov alebo na účet 413 – Fond reprodukcie,
- s) zostatok účtu 912 – Rezervný fond sa preúčtuje na účet 421 – Rezervný fond,
- t) zostatok účtu 913 – Fondy tvorené zo zisku sa preúčtuje na účet 423 – Fondy tvorené zo zisku,
- u) zostatok účtu 914 – Ostatné fondy sa preúčtuje na účet 427 – Ostatné fondy,
- v) zostatok účtu 932 – Nerozdelený zisk, neuhradená strata minulých rokov sa preúčtuje na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov,
- w) zostatok účtu 941 – Zákonné rezervy sa preúčtuje na účet 451 – Rezervy zákonné,
- x) zostatok účtu 951 – Dlhodobé bankové úvery sa preúčtuje na účet 461 – Dlhodobé bankové úvery,
- y) zostatok účtu 953 – Dlhopisy emitované účtovnou jednotkou sa preúčtujú na účet 473 – Vydané dlhopisy,
- z) zostatok účtu 954 – Závazky z prenájmu sa preúčtuje na účet 474 – Závazky z nájmu,
- ab) zostatok účtu 955 – Dlhodobé prijaté preddavky sa preúčtuje na účet 475 – Dlhodobé prijaté preddavky,
- ac) zostatok účtu 956 – Sociálny fond sa preúčtuje na účet 472 – Závazky zo sociálneho fondu,

ad) zostatok účtu 958 – Dlhodobé zmenky na úhradu sa preúčtuje na účet 478 – Dlhodobé zmenky na úhradu,

ae) zostatok účtu 959 – Ostatné dlhodobé záväzky sa preúčtuje na účet 479 – Ostatné dlhodobé záväzky.

(2) V účtovnej jednotke, ktorá uplatňuje účtovné obdobie, ktoré je hospodárskym rokom, sa postupuje podľa tohto opatrenia od účtovného obdobia začínajúceho najskôr 1. januárom 2008.

§ 72a

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2009

Ku dňu 1. januára 2009 sa z účtu 069 – Ostatný dlhodobý finančný majetok prevedie suma, ktorá zodpovedá súboru hnuiteľných vecí a nehnuteľných vecí prenajímaných ako celok, na príslušný účet účtovnej skupiny 02 – Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný alebo 03 – Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný.

§ 72b

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 20. marca 2009

(1) Pri zostavovaní účtovnej závierky za účtovné obdobie, ktoré sa končí po 28. februári 2009, sa opravná položka, ktorá bola vytvorená k stavbe v období predčasného užívania stavby alebo v období dočasného užívania stavby na skúšobnú prevádzku, zúčtuje v prospech účtu 081 – Oprávky k stavbám. Súčasne sa účtuje o zaradení takejto stavby do používania na ťarchu účtu 021 – Stavby a v prospech účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku. Zníženie hodnoty stavby pomocou opravných položiek sa upraví v odpisovom pláne a pokračuje sa v odpisovaní stavby.

(2) Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok uvedený do používania najneskôr 28. februára 2009, ktorého ocenenie sa rovná sume alebo je nižšie ako suma ustanovená osobitným predpisom¹⁶⁾, sa považuje za dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok a pri jeho odpisovaní sa pokračuje podľa doterajšieho odpisového plánu.

§ 72c

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2010

Na účte 415 – Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastí sa účtuje rozpustenie príslušnej časti zostatku oceňovacieho rozdielu podľa ustanovenia § 48 ods. 5 v znení účinnom do 31. decembra 2009.

§ 72d

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2011

(1) Pri zúčtovaní finančného daru na obstaranie dlhodobého hmotného majetku odpisovaného alebo dlhodobého nehmotného majetku, z ktorého bol obstaraný a zaradený do používania dlhodobý hmotný majetok odpisovaný alebo dlhodobý nehmotný majetok najneskôr 31. decembra 2010, sa postupuje podľa § 45 ods. 9 v znení účinnom do 31. decembra 2010.

(2) V účtovnej jednotke, ktorou je spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, sa pri účtovaní opravy, rekonštrukcie alebo modernizácie spoločných častí, spoločných zariadení a príslušenstva domu financovanej z úveru, ktorý bol prijatý najneskôr 31. decembra 2010, postupuje podľa § 49 ods. 3 v znení účinnom do 31. decembra 2010.

§ 72e

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2014

(1) Oceňovacie rozdiely, ktoré boli vytvorené na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov, sa k 1. januáru 2014 alebo prvému dňu účtovného obdobia, ktoré sa začína po 1. januári 2014, zrušia opačným zápisom na účtoch, na ktorých bola účtovaná ich tvorba.

(2) Zmena reálnej hodnoty cenných papierov a derivátov, ktorá sa účtovala na účet nákladov alebo výnosov, sa k 1. januáru 2014 alebo prvému dňu účtovného obdobia, ktoré sa začína po 1. januári 2014, účtuje na príslušný účet cenných papierov a v prospech alebo na ťarchu účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

§ 72f

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2015

Pri účtovaní zbierky, ktorej vykonávanie sa začalo do 31. decembra 2014, sa postupuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2014.

§ 72g

Prechodné ustanovenie

V účtovnej jednotke, ktorá má účtovné obdobie hospodársky rok, sa oceňuje majetok podľa § 18 ods. 2 a 7 a § 30 ods. 6 v znení účinnom od 1. januára 2016 prvýkrát v hospodárskom roku, ktorý začína v priebehu roka 2016.

§ 72 h

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 31. decembra 2018

Zostatok účtu 353 – Pohľadávky za upísané vlastné imanie sa k 31. decembru 2018 preúčtuje na účet 378 – Iné pohľadávky.

§ 73

Zrušuje sa opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 10. decembra 2002 č. 22502/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a účtovej osnovy pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené za účelom podnikania (oznámenie č. 734/2002 Z. z.) v znení opatrenia z 11. novembra 2003 č. 20896/2003-92 (oznámenie č. 538/2003 Z. z.), opatrenia z 8. decembra 2004 č. MF/10648/2004-74 (oznámenie č. 715/2004 Z. z.) a opatrenia z 30. novembra 2005 č. MF/24569/2005-74 (oznámenie č. 579/2005 Z. z.).

§ 74

Toto opatrenie nadobudlo účinnosť 1. januára 2008. (opatrenie č. MF/24342/2007-74)

Opatrenie č. MF/24485/2008-74 nadobudlo účinnosť 5. decembra 2008 okrem bodov 1 až 7, bodu 12 § 71a ods. 3 až 11, bodov 12, 13, ktoré nadobudli účinnosť 1. januára 2009.

Opatrenie č. MF/10294/2009-74 nadobudlo účinnosť 20. marca 2009.

Opatrenie č. MF/25238/2009-74 nadobudlo účinnosť 1. januára 2010.

Opatrenie č. MF/25000/2010-74 nadobudlo účinnosť 1. januára 2011.

Opatrenie č. MF/26582/2011-74 nadobudlo účinnosť 1. januára 2012.

Opatrenie č. MF/17613/2013-74 nadobudlo účinnosť 1. januára 2014.

Opatrenie č. MF/22612/2014-74 nadobudlo účinnosť 1. januára 2015.

Opatrenie č. MF/19760/2015-74 nadobudlo účinnosť 1. januára 2016.

Opatrenie č. MF/13135/2018-74 nadobudlo účinnosť 1. októbra 2018 okrem čl. I bodov 1 až 4, 6, 7, 9, 10, 12 až 15, 18 a 19, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2019.

Opatrenie č. MF/16715/2018-74 nadobúda účinnosť 31. decembra 2018 okrem čl. I bodu 2, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2019 a čl. I bodu 1, ktorý nadobúda účinnosť 1. februára 2019.

ÚČTOVÁ OSNOVA

pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania

Účtová trieda 0 - Dlhodobý majetok

01 – Dlhodobý nehmotný majetok

- 012 - Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti
- 013 - Softvér
- 014 - Oceniteľné práva
- 018 - Drobný dlhodobý nehmotný majetok
- 019 - Ostatný dlhodobý nehmotný majetok

02 - Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný

- 021 - Stavby
- 022 - Samostatné hnuťelné veci a súbory hnuťelných vecí
- 023 - Dopravné prostriedky
- 025 - Pestovateľské celky trvalých porastov
- 026 - Základné stádo a ťažné zvieratá
- 028 - Drobný dlhodobý hmotný majetok
- 029 - Ostatný dlhodobý hmotný majetok

03 – Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný

- 031 – Pozemky
- 032 – Umelecké diela a zbierky

04 - Obstaranie dlhodobého majetku

- 041 - Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku
- 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku
- 043 – Obstaranie dlhodobého finančného majetku

05 - Poskytnuté preddavky na dlhodobý majetok

- 051 - Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok
- 052 - Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok
- 053 – Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok

06 – Dlhodobý finančný majetok

- 061 – Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe
- 062 - Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom
- 065 – Dlhové cenné papiere držané do splatnosti
- 066 – Pôžičky podnikom v skupine
- 067 – Ostatné pôžičky
- 069 – Ostatný dlhodobý finančný majetok

07 - Oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku

- 072 - Oprávky k nehmotnému výsledku z vývojovej a obdobnej činnosti
- 073 - Oprávky k softvéru
- 074 - Oprávky k oceniteľným právam
- 078 - Oprávky k drobnému dlhodobému nehmotnému majetku
- 079 - Oprávky k ostatnému dlhodobému nehmotnému majetku

08 - Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku

- 081 - Oprávky k stavbám
- 082 - Oprávky k samostatným hnuťelným veciam a k súborom hnuťelných vecí
- 083 - Oprávky k dopravným prostriedkom
- 085 - Oprávky k pestovateľským celkom a trvalým porastom
- 086 - Oprávky k základnému stádu a ťažným zvieratám
- 088 - Oprávky k drobnému dlhodobému hmotnému majetku
- 089 - Oprávky k ostatnému dlhodobému hmotnému majetku

09 - Opravné položky k dlhodobému majetku

- 091 - Opravná položka k dlhodobému nehmotnému majetku
- 092 - Opravná položka k dlhodobému hmotnému majetku
- 093 - Opravná položka k dlhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
- 094 - Opravná položka k dlhodobému nedokončenému hmotnému majetku
- 095 - Opravná položka k poskytnutým preddavkom
- 096 - Opravná položka k dlhodobému finančnému majetku

Účtová trieda 1 - Zásoby

11 - Materiál

- 111 - Obstaranie materiálu
- 112 - Materiál na sklade
- 119 - Materiál na ceste

12 - Zásoby vlastnej výroby

- 121 - Nedokončená výroba
- 122 - Polotovary vlastnej výroby
- 123 - Výrobky
- 124 - Zvieratá

13 - Tovar

- 131 - Obstaranie tovaru
- 132 - Tovar na sklade
- 139 - Tovar na ceste

19 - Opravné položky k zásobám

- 191 - Opravná položka k materiálu
- 192 - Opravná položka k nedokončenej výrobe
- 193 - Opravná položka k polotovarom vlastnej výroby
- 194 - Opravná položka k výrobkom
- 195 - Opravná položka k zvieratám
- 196 - Opravná položka k tovaru

Účtová trieda 2 - Finančné účty

21 - Peniaze

- 211 - Pokladnica
- 213 - Ceniny

22 - Účty v bankách

- 221 - Bankové účty

23 - Bežné bankové úvery

- 231 - Krátkodobé bankové úvery
- 232 - Eskontné úvery

24 - Iné krátkodobé finančné výpomoci

- 241 – Krátkodobé dlhopisy emitované účtovnou jednotkou
- 249 - Ostatné krátkodobé finančné výpomoci

25 - Krátkodobý finančný majetok

- 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie
- 253 – Dlhové cenné papiere na obchodovanie
- 255 - Vlastné dlhopisy
- 256 – Dlhové cenné papiere so splatnosťou do jedného roka držané do splatnosti
- 257 – Ostatné realizovateľné cenné papiere
- 259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku

26 - Prevody medzi finančnými účtami

- 261 - Peniaze na ceste

29 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku

- 291- Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku

Účtová trieda 3 - Zúčtovacie vzťahy

31- Pohľadávky

- 311 - Odberatelia
- 312 - Zmenky na inkaso
- 313 - Pohľadávky za eskontované cenné papiere
- 314 - Poskytnuté prevádzkové preddavky
- 315 - Ostatné pohľadávky

32 - Závazky

- 321 - Dodávatelia
- 322 - Zmenky na úhradu
- 323 - Krátkodobé rezervy
- 324 - Prijaté preddavky
- 325 - Ostatné záväzky
- 326 - Nevyfakturované dodávky

33 - Zúčtovanie so zamestnancami a inštitúciami

- 331 - Zamestnanci
- 333 - Ostatné záväzky voči zamestnancom
- 335 - Pohľadávky voči zamestnancom
- 336 - Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami

34 - Zúčtovanie daní, dotácií a ostatné zúčtovanie

- 341 - Daň z príjmov
- 342 - Ostatné priame dane
- 343 - Daň z pridanej hodnoty
- 345 - Ostatné dane a poplatky
- 346 - Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom
- 348 - Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy

35 - Pohľadávky z dôvodu združovania

- 358 - Pohľadávky voči účastníkom združení

36 - Záväzky voči združeniam a záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov

- 367 - Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov
- 368 - Záväzky voči účastníkom združení

37 - Iné pohľadávky a záväzky

- 373 - Pohľadávky a záväzky z pevných termínových operácií
- 375 - Pohľadávky z dlhopisov emitovaných účtovnou jednotkou
- 378 - Iné pohľadávky
- 379 - Iné záväzky

38 - Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

- 381 - Náklady budúcich období
- 383 - Výdavky budúcich období
- 384 - Výnosy budúcich období
- 385 - Príjmy budúcich období

39 - Opravná položka k zúčtovacím vzťahom a vnútorné zúčtovanie

- 391 - Opravná položka k pohľadávkam
- 395 - Vnútorné zúčtovanie
- 396 - Spojovací účet pri združení

Účtová trieda 4 – Imanie, fondy, výsledok hospodárenia a dlhodobé záväzky

41 – Imanie a fondy

- 411 – Základné imanie
- 412 – Fondy tvorené podľa osobitného predpisu
- 413 – Fond reprodukcie
- 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov
- 415 – Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín

42 – Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia

- 421 – Rezervný fond
- 423 – Fondy tvorené zo zisku
- 427 – Ostatné fondy
- 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov

43 – Výsledok hospodárenia

- 431 - Výsledok hospodárenia v schvaľovaní

45 – Rezervy

- 451 – Rezervy zákonné
- 459 – Ostatné rezervy

46 – Dlhodobé bankové úvery

- 461 – Dlhodobé bankové úvery

47 - Dlhodobé záväzky

- 472 – Záväzky zo sociálneho fondu
- 473 – Vydané dlhopisy
- 474 – Záväzky z nájmu
- 475 - Dlhodobé prijaté preddavky
- 476 – Dlhodobé nevyfakturované dodávky
- 478 - Dlhodobé zmenky na úhradu
- 479 - Ostatné dlhodobé záväzky

Účtová trieda 5 – Náklady na činnosť

50 – Spotrebované nákupy

- 501 – Spotreba materiálu

502 – Spotreba energie

504 – Predaný tovar

51 – Služby

511 – Opravy a udržiavanie

512 - Cestovné

513 – Náklady na reprezentáciu

518 – Ostatné služby

52 – Osobné náklady

521 – Mzdové náklady

524 – Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie

525 – Ostatné sociálne poistenie

527 – Zákonné sociálne náklady

528 – Ostatné sociálne náklady

53 – Dane a poplatky

531 – Daň z motorových vozidiel

532 – Daň z nehnuteľností

538 – Ostatné dane a poplatky

54 – Ostatné náklady

541 – Zmluvné pokuty a penále

542 – Ostatné pokuty a penále

543 – Odpísanie pohľadávky

544 – Úroky

545 – Kurzové straty

546 – Dary

547 – Osobitné náklady

548 – Manká a škody

549 – Iné ostatné náklady

55 - Odpisy, predaný majetok a opravné položky

551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

552 – Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

553 – Predané cenné papiere

554 – Predaný materiál

555 – Náklady na krátkodobý finančný majetok

556 – Tvorba fondov

557 – Náklady na precenenie cenných papierov

558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek

56 – Poskytnuté príspevky

561 – Poskytnuté príspevky organizačným zložkám

562 – Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám

563 – Poskytnuté príspevky fyzickým osobám

565 – Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane

567 – Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky

57 – Vnútroorganizačné prevody nákladov

59 – Daň z príjmov

591- Daň z príjmov

595 – Dodatočné odvody dane z príjmov

Účtová trieda 6 - Výnosy z činnosti

60 – Tržby za vlastné výkony a tovar

601 – Tržby za vlastné výroby

602 – Tržby z predaja služieb

604 – Tržby za predaný tovar

61 - Zmena stavu zásob vlastnej výroby

611 – Zmena stavu zásob nedokončenej výroby

612 – Zmena stavu zásob polotovarov

613 – Zmena stavu zásob výrobkov

614 – Zmena stavu zásob zvierat

62 – Aktivácia

621 – Aktivácia materiálu a tovaru

622 – Aktivácia vnútroorganizačných služieb

623 – Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku

624 - Aktivácia dlhodobého hmotného majetku

64 – Ostatné výnosy

641 – Zmluvné pokuty a penále

642 – Ostatné pokuty a penále

643 – Platby za odpísané pohľadávky

644 - Úroky

645 – Kurzové zisky

646 - Prijaté dary

647 – Osobitné výnosy

648 – Zákonné poplatky

649 – Iné ostatné výnosy

65 – Tržby z predaja a prenájmu majetku

651 – Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

652 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku

653 – Tržby z predaja cenných papierov a podielov

654 – Tržby z predaja materiálu

655 – Výnosy z krátkodobého finančného majetku

656 – Výnosy z použitia fondu

657 – Výnosy z precenenia cenných papierov

658 – Výnosy z nájmu majetku

66 – Prijaté príspevky

661 – Prijaté príspevky od organizačných zložiek

662 – Prijaté príspevky od iných organizácií

663 – Prijaté príspevky od fyzických osôb

664 – Prijaté členské príspevky

665 – Príspevky z podielu zaplatenej dane

667 – Prijaté príspevky z verejných zbierok

67 – Vnútroorganizačné prevody výnosov

69 – Dotácie

691 – Dotácie

Účtová trieda 7 – Uzávierkové účty a podsúvahové účty

70 – Súvahové uzávierkové účty

701 – Začiatkový účet súvahový

702 – Konečný účet súvahový

71 – Výsledkový uzávierkový účet

710 – Účet ziskov a strát

711 – Začiatkový účet nákladov a výnosov

77 až 79 - Podsúvahové účty

771 - 798 - Jednotlivé podsúvahové účty

799 - Vyrovnávací účet k podsúvahovým účtom

Účtová trieda 8 – Vnútroorganizačné účty

Účtová trieda 9 – Vnútroorganizačné účty